

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (ES) 2022/2472

(2022. gada 14. decembris),

ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2015/1588 (2015. gada 13. jūlijs) par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu,

publicējusi šīs regulas projektu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 6. pantu un 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Valsts atbalsta padomdevēju komiteju,

tā kā:

- (1) Valsts finansējums, kas atbilst Līguma 107. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, ir valsts atbalsts, un uz Līguma 108. panta 3. punkta pamata tas ir jāpaziņo Komisijai. Tomēr Padome, ievērojot Līguma 109. pantu, var noteikt atbalsta kategorijas, kas no minētās paziņošanas prasības ir atbrīvotas. Saskaņā ar Līguma 108. panta 4. punktu Komisija var pieņemt regulas, kas attiecas uz šīm atbalsta kategorijām. Regula (ES) 2015/1588 pilnvaro Komisiju saskaņā ar Līguma 109. pantu noteikt, ka dažas atbalsta kategorijas no Līguma 108. panta 3. punktā paredzētās paziņošanas prasības var tikt atbrīvotas. Pamatojoties uz minēto regulu, Komisija ir pieņēmusi Komisijas Regulu (ES) Nr. 702/2014 ⁽²⁾, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, un kura ir piemērojama līdz 2022. gada 31. decembrim.
- (2) Līguma 42. pants paredz, ka lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai konkurences noteikumus piemēro tikai tiktāl, cik to noteicis Eiropas Parlaments un Padome. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 ⁽³⁾ 211. pants paredz, ka lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai domātam atbalstam valsts atbalsta noteikumus piemēro ar konkrētām atkāpēm. Regulas (ES) Nr. 1308/2013 211. panta 2. punkts paredz, ka maksājumiem, ko dalībvalstis veikušas minētajā regulā paredzētiem pasākumiem, kurus dalēji

⁽¹⁾ OV L 248, 24.9.2015., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 702/2014 (2014. gada 25. jūnijs), ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 193, 1.7.2014., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.).

vai pilnībā finansē Savienība, un minētās regulas 213.–218. pantā iekļautiem pasākumiem valsts atbalsta noteikumus nepiemēro. Turklāt, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2115 ⁽⁴⁾ 145. pantu, valsts atbalsta noteikumus nepiemēro arī maksājumiem, ko dalībvalstis veic saskaņā ar minēto regulu, un valsts papildfinansējumam, uz ko attiecas Līguma 42. panta piemērošanas joma. Lai šādus maksājumus, kuru mērķis ir nodrošināt valsts papildfinansējumu, uz ko attiecas Līguma 42. panta piemērošanas joma, Komisija apstiprinātu kā daļu no konkrētas dalībvalsts KLP stratēģiskā plāna, tiem jāatbilst Regulas (ES) 2021/2115 kritērijiem. Taču attiecībā uz pasākumiem, uz ko Līguma 42. panta piemērošanas joma neattiecas, valsts atbalsta noteikumus piemēro gan daļai, ko līdzfinansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai ("ELFLA"), gan valsts papildfinansējumam.

- (3) Tā kā atbalsta ekonomiskā ietekme nemainās atkarībā no tā, vai to daļēji finansē Savienība vai pilnībā finansē tikai dalībvalsts, būtu jānodrošina konsekvence un saskaņotība starp Komisijas īstenoto valsts atbalsta kontroles rīcībpolitiku un atbalstu, ko piešķir saskaņā ar Savienības kopējo lauksaimniecības un lauku attīstības politiku.
- (4) Tāpēc attiecībā uz pasākumiem, ko līdzfinansē no ELFLA, šīs regulas darbības joma būtu jāsalāgo ar Regulas (ES) 2021/2115 darbības jomu.
- (5) Šai regulai būtu jāpalīdz panākt lielāku vienkāršošanu un jāuzlabo pārredzamība, rezultatīva izvērtēšana un kontrole attiecībā uz atbilstību valsts un Savienības līmenī pieņemtajiem valsts atbalsta noteikumiem, taču vienlaikus jārespektē Komisijas un dalībvalstu institucionālā kompetence.
- (6) Komisija Līguma 107. un 108. pantu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarei saskaņā ar 2014. gada pamatnostādnes ⁽⁵⁾ izklāstītajiem nosacījumiem ir piemērojusi daudzos gadījumos. Tādējādi tā minētajās jomās ir guvusi ievērojamu pieredzi ar atbalsta pasākumiem, uz kuriem joprojām attiecas dalībvalstu pienākums atbalstu paziņot Komisijai. Komisijas pieredze ir devusi iespēju labāk definēt nosacījumus, ar kādiem dažu kategoriju atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, un paplašināt grupu atbrīvojumu darbības jomu, vienlaikus joprojām nodrošinot atbalsta pārredzamību un samērīgumu.
- (7) Šīs regulas piemērošanas vispārīgie nosacījumi būtu jābalsta uz vienotu principu kopumu, lai tādā veidā nodrošinātu, ka atbalstam ir skaidra stimulējoša ietekme, tas ir lietderīgs un samērīgs, piešķirts pilnīgi pārredzamā veidā, ir pakļauts kontroles mehānismam un regulārai izvērtēšanai un nerada nelabvēlīgu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecības apstākļiem.
- (8) Atbalsts, kas atbilst visiem šajā regulā izklāstītajiem nosacījumiem – gan vispārīgajiem, gan konkrētām atbalsta kategorijām specifiskajiem –, no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības būtu jāatbrīvo. Lai nodrošinātu efektīvu pārraudzību un vienkāršotu pārvaldību, taču nevājinātu Komisijas veikto uzraudzību, no paziņošanas prasības atbrīvotā atbalsta (atbalsta shēmu un individuāla atbalsta) dokumentā būtu jāiekļauj konkrēta atsaucē uz šo regulu.
- (9) Tādam valsts atbalstam Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, uz kuru šī regula neattiecas, joprojām piemēro Līguma 108. panta 3. punktā noteikto paziņošanas prasību. Šī regula neskar dalībvalstu iespēju paziņot atbalstu, kura mērķi atbilst šīs regulas aptvertajiem mērķiem.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Savienības 2014. gada pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos (OV C 204, 1.7.2014., 1. lpp.), kurās grozījumi izdarīti ar paziņojumiem, kas publicēti OV C 390, 24.11.2015., 4. lpp.; OV C 139, 20.4.2018., 3. lpp., un OV C 403, 9.11.2018., 10. lpp., un ar labojumu, kas publicēts OV C 265, 21.7.2016., 5. lpp.

- (10) Ņemot vērā to, ka lielām shēmām ir potenciāli lielāka ietekme uz tirdzniecību un konkurenci, uz atbalsta shēmām, kuru budžets jebkurā konkrētā gadā vai kopumā pārsniedz noteiktu robežvērtību, kas balstās uz absolūtu vērtību, principā būtu jāattiecinā valsts atbalsta izvērtējums. Izvērtējuma mērķim vajadzētu būt pārliecināties par to, vai shēmas saderību pamatojošie pieņēmumi un nosacījumi ir izpildīti, kā arī par atbalsta pasākuma rezultativitāti, ņemot vērā tā vispārīgos un konkrētos mērķus, un izvērtējumam būtu jāsniedz ieskaits par shēmas ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi, valsts atbalsta izvērtēšana būtu jāveic, pamatojoties uz Komisijas apstiprinātu izvērtēšanas plānu. Kaut arī šādi plāni parasti būtu jā sagatavo shēmas izstrādes laikā un jāapstiprina laikus, lai shēma varētu stāties spēkā, tas var nebūt iespējams visos gadījumos.
- (11) Tāpēc, lai nekavētu shēmu stāšanos spēkā, šī regula šādām shēmām būtu jāpiemēro ne ilgāk kā sākotnējā sešu mēnešu periodā. Komisija izvērtēšanas plāna apstiprināšanas brīdī var nolemt minēto periodu pagarināt.
- (12) Tālab izvērtēšanas plāns būtu Komisijai jāpaziņo 20 darbdienu laikā pēc shēmas stāšanās spēkā. Komisija izņēmuma kārtā turklāt var lemt, ka, ņemot vērā lietas specifiku, izvērtēšana nav vajadzīga. Komisijai būtu no attiecīgās dalībvalsts jāsaņem visa informācija, kas vajadzīga izvērtēšanas plāna novērtēšanai, un bez liekas kavēšanās jāpieprasa papildinformācija, lai dalībvalsts varētu darīt zināmus trūkstošos elementus, kuri vajadzīgi Komisijas lēmuma pieņemšanai.
- (13) Izņemot izmaiņas, kas neietekmē atbalsta shēmas saderību saskaņā ar šo regulu vai nevar būtiski ietekmēt apstiprinātā izvērtēšanas plāna saturu, izvērtējamo shēmu izmaiņas būtu jānovērtē, ņemot vērā šādas izvērtēšanas iznākumu, un no šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz. Tādas izmaiņas kā tīri formālas izmaiņas, administratīvas izmaiņas vai izmaiņas, kas veiktas Savienības līdzfinansētu pasākumu satvarā, principā nebūtu jāuzskata par tādām, kas būtiski ietekmē apstiprinātā izvērtēšanas plāna saturu.
- (14) Šī regula nebūtu jāpiemēro atbalstam, ko piešķir ar nosacījumu, ka importētu produktu vietā tiek izmantoti vietējie produkti, un atbalstam ar eksportu saistītām darbībām. Proti, tā nebūtu jāpiemēro atbalstam, ar ko finansē izplatīšanas tīkla izveidi un darbību citā dalībvalstī vai trešā valstī. Atbalsts, kuru piešķir, lai segtu izmaksas par dalību tirdzniecības izstādēs, pētījumiem vai konsultāciju pakalpojumiem, kas vajadzīgi jauna vai esoša produkta laišanai jaunā tirgū citā dalībvalstī vai trešā valstī, par atbalstu ar eksportu saistītām darbībām nebūtu jāuzskata.
- (15) Komisijai būtu jānodrošina, ka atļautajam atbalstam nav tādas nelabvēlīgas ietekmes uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā vispārējām interesēm. Tāpēc atbalsts, ko piešķir labuma guvējam, uz kuru attiecas neizpildīts atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, no šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz. Tomēr attiecībā uz kompensācijas atbalstu, ko piešķir riska un krīzes situācijās, piemēram, atbalstu, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofu vai augiem kaitīgo organismu nodarītu kaitējumu, un atbalstu, kas palīdz segt dzīvnieku slimību profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas, ir svarīgi rīkoties ātri. Tāpēc šādās situācijās izslēgšana no atbalsta saņemšanas nebūtu jāpiemēro. Turklāt, ņemot vērā šādu shēmu raksturu, proti, to, ka individuālus labuma guvējus nevar identificēt, izslēgšana nebūtu jāpiemēro arī atbalstam, kura summa ir ierobežota un kurš paredzēts maziem un vidējiem uzņēmumiem ("MVU"), kas piedalās sabiedrības virzītas vietējās attīstības ("SVVA") projektos vai Eiropas inovācijas partnerības ("EIP") "Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja" darbības grupu projektos.
- (16) Atbalsts, ko piešķir grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, no šīs regulas darbības jomas vispār būtu jāizslēdz, jo šāds atbalsts būtu jānovērtē saskaņā ar Pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ⁽⁶⁾. Taču ir jānosaka daži izņēmumi no šā noteikuma. Pirmkārt, šī regula grūtībās nonākušiem uzņēmumiem būtu jāpiemēro gadījumos, kad atbalstu piešķir MVU, kas piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst no tiem labumu, proti, gadījumos, kad šādu shēmu individuālos labuma guvējus praktiski nevar identificēt. Otrkārt, tā būtu šādiem uzņēmumiem jāpiemēro gadījumos, kad runa ir par sabiedrības veselības aizsardzību, t. i., gadījumos, kad atbalsts palīdz segt dzīvnieku slimību izskaušanas izmaksas

⁽⁶⁾ OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.

un kad to piešķir par kritušo dzīvnieku iznīcināšanu un aizvākšanu. Treškārt, ņemot vērā Līguma 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu, šī regula grūtībās nonākušiem uzņēmumiem būtu jāpiemēro arī gadījumos, kad atbalstu izmaksā, lai atlīdzinātu dabas katastrofu nodarītu kaitējumu. Tas pats būtu jāattiecina uz gadījumiem, kad iemesls, kāpēc uzņēmums nonāk grūtībās, ir kaitējums, ko nodarījuši notikumi, kuri nav attiecīgā uzņēmuma kontrolē, proti, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgie organismi, aizsargājami dzīvnieki, meža ugunsgrēki, katastrofāli notikumi mežos un ar klimata pārmaiņām saistīti notikumi mežos.

- (17) Ja valsts atbalsts vai ar to saistītie nosacījumi – to vidū atbalsta finansēšanas metode, ja tā ir pasākuma neatņemama daļa, – ietver Savienības tiesību aktu nedalāmu pārkāpumu, atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Tāpēc šī regula nebūtu jāpiemēro atbalstam, kas ietver Savienības tiesību aktu nedalāmu pārkāpumu.
- (18) Valsts atbalsta noteikumu izpilde ir lielā mērā atkarīga no dalībvalstu sadarbības. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, arī tāda individuālā atbalsta atbilstību, kas piešķirts saskaņā ar grupu atbrīvojumu saņēmušām shēmām.
- (19) Pēc paziņojuma saņemšanas Komisijai būtu jānovērtē atbalsts, kura individuāli vai kumulatīvi piešķiramās summas ir lielas, jo tas rada lielu risku, ka tirdzniecības apstākļi tiks ietekmēti nelabvēlīgi. Tāpēc dažām šīs regulas darbības jomā ietilpstošām investīciju atbalsta kategorijām piemērojamās robežvērtības, kas izteiktas ar maksimālo atbalsta summu, būtu jānosaka tādā līmenī, kas ņem vērā attiecīgā atbalsta kategoriju un tā iespējamo ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem. Atbalstam, kas šādas robežvērtības pārsniedz, būtu jāturpina piemērot Līguma 108. panta 3. punktā noteikto paziņošanas prasību. Šajā regulā noteiktās robežvērtības nedrīkstētu apiet, mākslīgi sadalot atbalsta shēmas vai atbalsta projektus, piemēram, vairākās atbalsta shēmās vai projektos ar līdzīgām iezīmēm, mērķiem vai labuma guvējiem. Citas atbalsta kategorijas – ciktāl šajā regulā noteiktie saderības nosacījumi un maksimālā atbalsta intensitāte vai maksimālās atbalsta summas ir ievērotas – nebūtu jāuzskata par tādām, kas rada lielu risku, ka tirdzniecības apstākļi tiks ietekmēti nelabvēlīgi.
- (20) Pārredzamības, vienlīdzīgas attieksmes un rezultatīvas uzraudzības labad šī regula būtu jāpiemēro tikai tādām atbalsta shēmām, kurām ir iespējams *ex ante* precīzi aprēķināt dotācijas bruto ekvivalentu, neveicot riska novērtējumu ("pārredzams atbalsts").
- (21) Kas attiecas uz dažiem specifiskiem atbalsta instrumentiem, piemēram, aizdevumiem, garantijām, nodokļu pasākumiem un jo īpaši atmaksājamiem avansiem, šajā regulā būtu jānosaka nosacījumi, ar kādiem minētos atbalsta instrumentus var uzskatīt par pārredzamiem. Atbalsts garantiju veidā būtu jāuzskata par pārredzamu, ja dotācijas bruto ekvivalents ir aprēķināts, pamatojoties uz drošības zonas prēmijām, kuras noteiktas attiecīgā veida uzņēmumam. Tas būtu jāuzskata par pārredzamu arī tad, ja metodika, kas izmantota, lai aprēķinātu valsts garantijas veidā sniegtā atbalsta intensitāti, pirms pasākuma īstenošanas ir paziņota Komisijai, kura to apstiprinājusi saskaņā ar Paziņojumu par garantijām ⁽⁷⁾. Šīs regulas piemērošanas vajadzībām atbalsts, kas izpaužas kā riska finansējuma pasākumi un kapitāla iepludināšana, par pārredzamu atbalstu nebūtu jāuzskata.
- (22) Atbalsts, kas citādi ietilptu šīs regulas darbības jomā, bet ir nepārredzams, vienmēr būtu jāpaziņo Komisijai. Nepārredzama atbalsta paziņojumi Komisijai būtu jānovērtē, jo īpaši ņemot vērā kritērijus, kas izklāstīti 2023. gada pamatnostādnēs ⁽⁸⁾ vai citos relevantos satvaros, pamatnostādnēs un paziņojumos.
- (23) Lai nodrošinātu, ka atbalsts ir nepieciešams un rada stimulu turpmāk izstrādāt darbības vai projektus, šī regula nebūtu jāpiemēro tādu darbību un projektu atbalstam, ko labuma guvējs uzsāktu jebkurā gadījumā, arī bez atbalsta. Nebūtu ar atpakaļejošu spēku jāpiešķir atbalsts darbībām vai projektiem, kurus labuma guvējs jau īstenojis. No Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības atbalsts saskaņā ar šo regulu būtu jāatbrīvo tikai tad, ja darbība vai darbs pie atbalstāmā projekta sākas pēc tam, kad labuma guvējs ir iesniedzis rakstisku pieteikumu uz atbalstu.

⁽⁷⁾ Paziņojums par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp.).

⁽⁸⁾ Komisijas paziņojums "Pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos" (OV C 485, 21.12.2022., 1. lpp.).

- (24) Attiecībā uz ikvienu šīs regulas darbības jomā ietilpstošu *ad hoc* atbalstu, kuru piešķir labuma guvējam, kas ir liels uzņēmums, dalībvalstij papildus nosacījumiem par stimulējošu ietekmi, kuri piemērojami MVU, jāpārlicinās arī par to, vai labuma guvējs iekšējā dokumentā ir analizējis atbalstāmā projekta vai darbības dzīvotspēju ar atbalstu un bez tā. Dalībvalstij būtu jāpārlicinās par to, vai šis iekšējais dokuments apliecina, ka būtiski palielinās projekta vai darbības tvērums, būtiski palielinās kopsumma, ko labuma guvējs tērē atbalstāmajam projektam vai darbībai, vai ka būtiski pieaug attiecīgā projekta vai darbības pabeigšanas temps. Par stimulējošas ietekmes pierādījumu būtu jāuzskata arī tas, ka investīciju projekts vai darbība bez atbalsta attiecīgajā lauku apvidū netiktu īstenota vispār.
- (25) Automātiskām atbalsta shēmām nodokļu atvieglojumu veidā arī turpmāk būtu jāpiemēro īpašs nosacījums par stimulējošu ietekmi, ņemot vērā to, ka no šādām atbalsta shēmām izrietošu atbalstu piešķir automātiski. Minētais īpašais nosacījums nozīmē, ka šīm atbalsta shēmām vajadzētu būt pieņemtām, pirms sākusies darbība vai darbs pie atbalstāmā projekta/darbības. Tomēr šis nosacījums nebūtu jāpiemēro pēctecīgu fiskālo shēmu gadījumā, ja uz darbību jau agrāk attiekušās iepriekšējas fiskālās shēmas nodokļu atvieglojumu veidā. Pēctecīgu atbalsta shēmu stimulējošās ietekmes novērtēšanā izšķiroša nozīme ir brīdim, kad nodokļu pasākums pirmoreiz noteikts sākotnējā shēmā.
- (26) Attiecībā uz *Natura 2000* ⁽⁹⁾ ietilpstošām lauksaimniecības platībām mērķis ir nodrošināt lauksaimniecības nozarē darbojošos uzņēmumu vidisko sniegumu un efektivitāti. Atbalstam par hektāru būtu jāatbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem par vides aizsardzību, agrovides un klimata mērķu, to vidū biodaudzveidības, sugu un dzīvotņu saglabāšanās stāvokļa, sasniegšanu, kā arī *Natura 2000* teritoriju estētiskās vērtības paaugstināšanu.
- (27) Attiecībā uz atbalstu zemes konsolidācijai, atbalstu informēšanas darbībām, ko lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē veic, lai informāciju darītu pieejamu nenoteiktam skaitam labuma guvēju, noietā veicināšanas pasākumiem, kas izpaužas kā publikācijas, kuru mērķis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem, atbalstu, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofai pielūdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu un citu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītu kaitējumu, atbalstu, kura mērķis ir kompensēt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas un šo dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarītos zaudējumus, atbalstu, kas palūdz segt kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, atbalstu, kura mērķis ir atļūdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu, atbalstu par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000*, atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai, atbalstu, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu, atbalstu lauku saimniecībās un mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām, atbalstu mežu atjaunošanai pēc postījumiem, atbalstu lauksaimnieku dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās un atbalstu uzņēmumiem, kas piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst no tiem labumu, stimulējoša ietekme nebūtu jāprasa vai būtu jāuzskata par piemērošu, ja ir izpildīti konkrētie nosacījumi, kas minētajām atbalsta kategorijām noteikti šajā regulā.
- (28) Lai nodrošinātu, ka atbalsts ir samērīgs un nepārsniedz vajadzīgo apjomu, maksimālais atbalsta apjoms, kad vienas iespējams, būtu jāizsaka ar atbalsta intensitāti attiecībā pret attiecināmo izmaksu kopumu. Ja atbalsta maksimālo intensitāti nevar noteikt tāpēc, ka nav iespējams identificēt attiecināmās izmaksas, vai tādēļ, lai nelielām summām nodrošinātu vienkāršākus instrumentus, atbalsta samērīgums būtu jānodrošina, maksimālo atbalsta apjomu norādot nominālā izteiksmē. Atbalsta intensitāte un maksimālais atbalsta apjoms būtu jānosaka tādā apmērā, kas minimālūzē konkurences izkropļojumus atbalstāmajā nozarē, vienlaikus nodrošinot pienācīgu virzību uz mērķi atvieglojot labuma guvēju saimnieciskās darbības attīstību lauksaimniecības nozarē, lauku apvidos vai mežsaimniecības nozarē. Lai nodrošinātu saskaņotību ar Savienības finansētām lauku attīstības intervencēm, šis maksimālais apjoms būtu jāsaaka ar Regulā (ES) 2021/2115 noteiktajiem maksimālajiem apjomiem, ciktāl tas atbilst valsts atbalsta principiem, kuri izriet no Lūguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta piemērošanas.
- (29) Atbalsta intensitātes aprēķinā būtu jāiekļauj vienīgi attiecināmās izmaksas. Ar šo regulu nedrūkstētu atbrīvot atbalstu, kas attieģo atbalsta intensitāti pārsniedz tāpēc, ka ir iekļautas neattiecināmas izmaksas. Attiecināmo izmaksu noteikšanā būtu jāizmanto skaidri, konkrēti un aktuāli dokumentārie pierādījumi. Aprēķināšana būtu jāveic, pamatojoties uz summām pirms nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas. Atbalsts, kas izmaksājams vairākās

⁽⁹⁾ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

daļās, būtu jādiskontē atbilstoši tā vērtībai atbalsta piešķiršanas dienā. Arī attiecināmās izmaksas būtu jādiskontē atbilstoši to vērtībai atbalsta piešķiršanas dienā. Procentu likmei, ko izmanto diskontēšanai un tāda atbalsta apjoma aprēķināšanai, kurš nav piešķirts dotācijas veidā, vajadzētu būt attiecīgi diskonta likmei vai atsaucē likmei, ko piemēro atbalsta piešķiršanas dienā, kā tas noteikts Komisijas paziņojumā par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu⁽¹⁰⁾. Ja atbalstu piešķir citā veidā, nevis kā dotāciju, atbalsta apjoms būtu jāizsaka ar dotācijas bruto ekvivalentu. Ja atbalstu piešķir nodokļu atvieglojumu veidā, atbalsta daļas būtu jādiskontē, pamatojoties uz diskonta likmēm, kas piemērojamas attiecīgajās dienās, kad nodokļu atvieglojumi stājas spēkā. Būtu jārosina izmantot atbalstu atmaksājumu avansu veidā, jo šādi riska dalīšanas instrumenti pastiprina atbalsta stimulējošo ietekmi. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka gadījumos, kad atbalstu piešķir atmaksājumu avansu veidā, šajā regulā noteikto piemērojamo atbalsta intensitāti drīkst palielināt.

- (30) Ja tiek piešķirts nākotnē maksājumu nodokļu atvieglojums, piemērojamā diskonta likme un precīza atbalsta daļu summa var nebūt iepriekš zināma. Šādā gadījumā dalībvalstīm būtu iepriekš jānosaka atbalsta diskontētās vērtības maksimālais apjoms, kas atbilst piemērojamajai atbalsta intensitātei. Vēlāk, kad atbalsta daļas apjoms konkrētajā dienā kļūst zināms, diskontēšanu var veikt, pamatojoties uz tajā laikā piemērojamo diskonta likmi. Katras atbalsta daļas diskontētā vērtība būtu jāatskaita no vispārējā maksimālā apjoma ("maksimālais limits").
- (31) Lai konstatētu, vai šajā regulā noteiktās individuālās paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai atbalsta maksimālās summas ir ievērotas, būtu jāņem vērā atbalstāmajai darbībai vai projektam paredzētā valsts atbalsta kopējā summa. Turklāt šajā regulā būtu jāprecizē apstākļi, kādos ir iespējama dažādu kategoriju atbalsta kumulēšana. Atbalstu, kas no paziņošanas prasības atbrīvots ar šo regulu, drīkst kumulēt ar citu saderīgu atbalstu, kas atbrīvots saskaņā ar kādu citu regulu vai ko apstiprinājusi Komisija, ciktāl minētie pasākumi attiecas uz dažādām nosakāmām attiecināmajām izmaksām. Ja dažādi atbalsta avoti ir saistīti ar tām pašām nosakāmām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, kumulēšana būtu jāatļauj līdz lielākajai atbalsta intensitātei vai atbalsta summai, kura minētajam atbalstam piemērojama saskaņā ar šo regulu. Šajā regulā būtu jāparedz arī īpaši noteikumi par to, kā atbalsts, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas, kumulējams ar atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, un noteikumi par kumulēšanu ar *de minimis* atbalstu. Daudzos gadījumos *de minimis* atbalsts netiek piešķirts konkrētu nosakāmu attiecināmo izmaksu segšanai vai netiek attiecināts uz konkrētām nosakāmām attiecināmajām izmaksām. Šādos gadījumos būtu jāparedz iespēja *de minimis* atbalstu brīvi kumulēt ar valsts atbalstu, kuram piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu. Savukārt, ja *de minimis* atbalstu piešķir par tām pašām nosakāmām attiecināmajām izmaksām kā valsts atbalstu, kuram piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu, kumulēšana būtu pieļaujama vienīgi tādā apmērā, kas nepārsniedz šīs regulas III nodaļā noteikto atbalsta maksimālo intensitāti.
- (32) Savienības finansējums, kuru centralizēti pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalstu tiešā vai netiešā kontrolē, nav uzskatāms par valsts atbalstu. Ja šāds Savienības finansējums tiek kombinēts ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai atbalsta maksimālās summas ir ievērotas, vērā būtu jāņem vienīgi valsts atbalsts, ar noteikumu, ka publiskā finansējuma kopējais apjoms, kas piešķirts attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz labvēlīgāko finansējuma likmi, kura noteikta piemērojamajos Savienības tiesību aktos.
- (33) Valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē ir principā aizliegts. Tomēr saskaņā ar Līguma 107. panta 2. un 3. punktu Komisija ar konkrētiem nosacījumiem attiecīgi atļauj vai var atļaut dalībvalstīm piešķirt valsts atbalstu. Tāpēc ir svarīgi, lai visas puses varētu pārbaudīt, vai atbalsts ir piešķirts saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem. Tātad valsts atbalsta pārredzamība ir būtiska pareizai Līguma noteikumu piemērošanai un nodrošina labāku atbilstību, lielāku pārskatatbildību, salīdzinošu izskatīšanu un, visbeidzot, vairo publisko izdevumu lietderību. Lai nodrošinātu pārredzamību, būtu jānosaka prasība dalībvalstīm reģiona vai valsts līmenī izveidot visaptverošas valsts atbalsta tīmekļa vietnes, kurās norāda kopsavilkuma informāciju par katru atbalsta pasākumu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu. Minētajam pienākumam vajadzētu būt priekšnosacījumam individuālā atbalsta saderībai ar iekšējo tirgu. Ievērojot informācijas publicēšanas standartpraksi, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1024⁽¹¹⁾, būtu jāizmanto standartformāts, kas dod iespēju informāciju meklēt, lejupielādēt un viegli publicēt internetā. Komisijas tīmekļa vietnē būtu jāpublicē saites uz visu

⁽¹⁰⁾ OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp.).

dalībvalstu valsts atbalsta tīmekļa vietnēm. Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 2. punktu Komisijas tīmekļa vietnē būtu jāpublicē kopsavilkuma informācija par katru atbalsta pasākumu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu.

- (34) Attiecībā uz informācijas publicēšanu par individuāliem atbalsta piešķirumiem ir lietderīgi noteikt robežvērtības, kuru pārsniegšanas gadījumā minēto publicēšanu var uzskatīt par samērīgu, ņemot vērā atbalsta svarīgumu. Komisijas pieredze rāda, ka 2014.–2019. gada periodā, kad publicēšanas robežvērtība primārās lauksaimnieciskās ražošanas gadījumā bija noteikta 60 000 EUR apmērā, bija jāpublicē aptuveni 30 % piešķirto atbalstu. Tāpēc, tiecoties palielināt pārredzamības prasību iedarbīgumu un ņemot vērā to, ka 2014.–2019. gada periodā primārajai ražošanai piešķirtā investīciju atbalsta vidējā summa tiek lēsta aptuveni 17 000 EUR apmērā, ir lietderīgi primārās lauksaimnieciskās ražošanas gadījumā piemērojamo publicēšanas robežvērtību samazināt līdz 10 000 EUR.
- (35) Lai nodrošinātu rezultātīvu uzraudzību, ir lietderīgi saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 2. punktu ieviest standartformātu, kādā dalībvalstīm būtu jāsniedz Komisijai informācijas kopsavilkums ikreiz, kad saskaņā ar šo regulu tiek īstenota kāda atbalsta shēma vai piešķirts individuāls atbalsts, kas nevienā atbalsta shēmā neietilpst. Turklāt ir lietderīgi saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽¹²⁾ 5. pantu un Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 4. punktu noteikt noteikumus par gada ziņojumiem, kuri dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai par atbalstu, kas saskaņā ar šīs regulas nosacījumiem ir atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, un paredzēt īpašas prasības, kas piemērojamas dažu kategoriju atbalstam.
- (36) Ņemot vērā vajadzīgās tehnoloģijas plašo pieejamību, informācijas kopsavilkums un gada ziņojums būtu jāساتو datorizētā formātā un jānosūta Komisijai.
- (37) Ņemot vērā noilguma termiņu, kas Regulas (ES) 2015/1589 17. pantā noteikts attiecībā uz atbalsta atgūšanu, ir lietderīgi saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 3. punktu noteikt noteikumus par uzskaiti, kāda dalībvalstīm būtu jākārt attiecībā uz atbalstu, kas ar šo regulu atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības.
- (38) Lai pastiprinātu šajā regulā noteikto saderības nosacījumu iedarbīgumu, Komisijai vajadzētu būt iespējai šo prasību neizpildes gadījumā atsaukt grupu atbrīvojuma piemērošanu turpmākiem atbalsta pasākumiem. Komisijai vajadzētu būt iespējai grupu atbrīvojuma atsaukumu attiecināt tikai uz konkrētu veidu atbalstu, konkrētiem labuma guvējiem vai konkrētu iestāžu pieņemtiem atbalsta pasākumiem, ja neatbilstība šai regulai skar tikai ierobežotu pasākumu grupu vai konkrētas iestādes. Šādai mērķorientētai atsaukšanai būtu jāklūst par samērīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli, kas tieši saistīts ar konstatēto neatbilstību šai regulai. Ja atbalsts nav ticis paziņots un tas neatbilst visiem nosacījumiem, lai to no paziņošanas prasības atbrīvotu, tas ir nelikumīgs atbalsts, kuru Komisija pārbaudīs attiecīgajā procedūrā, kas attiecībā uz nepaziņotu atbalstu noteikta Regulā (ES) 2015/1589. Ja II nodaļas prasības nav izpildītas, grupu atbrīvojuma atsaukšana turpmākiem atbalsta pasākumiem neietekmē grupu atbrīvojumu, kas piešķirts iepriekšējiem pasākumiem, kuri ir šai regulai atbilstīgi.
- (39) MVU ir izšķiroša nozīme darbvietu radīšanā, un kopumā tie darbojas kā sociālās stabilitātes faktors un ekonomikas virzītājspēks. Tomēr to attīstību var ierobežot tirgus nepilnības, kas MVU rada tipiskus apgrūtinājumus. MVU bieži ir grūti iegūt kapitālu vai aizdevumus, jo dažos finanšu tirgos netiek akceptēti riski un šie uzņēmumi var piedāvāt tikai ierobežotu nodrošinājumu. To ierobežotie līdzekļi var apgrūtināt arī piekļuvi informācijai, jo īpaši attiecībā uz jaunām tehnoloģijām un potenciāliem tirgiem. Lai veicinātu MVU saimnieciskās darbības attīstību, ar šo regulu no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības būtu jāatbrīvo dažu kategoriju atbalsts, ko piešķir par labu MVU.
- (40) Lai novērstu atšķirības, kas varētu radīt konkurences izkropļojumus, un lai atvieglotu dažādu uz MVU vērstu Savienības un valstu iniciatīvu koordinēšanu, kā arī administratīvās skaidrības un juridiskās noteiktības labad šajā regulā būtu jāizmanto MVU definīcija, kas noteikta, pamatojoties uz Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK ⁽¹³⁾ iekļautajām definīcijām.

⁽¹²⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 794/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- (41) Lai nodrošinātu konsekvenci ar kopējo lauksaimniecības politiku un vienkāršotu noteikumus, pamatojoties uz pieredzi, kādu Komisijas guvusi 2014. gada pamatnostādņu piemērošanā, ir lietderīgi, neskarot spēkā esošu pamatnoteikumu piemērošanu, no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības atbrīvot dažādu kategoriju atbalstu uzņēmumiem, kuri darbojas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē.
- (42) Turklāt ir pamatoti uzskatīt, ka lauksaimniecības un mežsaimniecības nozare ir īpaši pakļauta nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, dzīvnieku slimībām, augiem kaitīgajiem organismiem un aizsargājamo dzīvnieku nodarītam kaitējumam. Pieredze liecina, ka šīs nozares ir īpaši neaizsargātas pret šādiem notikumiem un šādi notikumi lauksaimniekiem un mežsaimniekiem nodara vērā ņemamu kaitējumu. Tāpēc atbalsta pasākumi, kuru mērķis ir atļidzināt šādu kaitējumu, tiek uzskatīti par piemērotu rīku, kas palīdz uzņēmumiem no šāda kaitējuma atgūties un turpināt darījumdarbību. Tādējādi tie nodrošina saimnieciskās darbības attīstību un ekosistēmu vidisko funkciju izpildi lauksaimniecībā un mežsaimniecībā.
- (43) Lauksaimniecībā atbrīvojumi būtu jāpiemēro atbalstam, ko piešķir MVU investīcijām lauksaimniecības produktu ražošanā, pārstrādē un tirdzniecībā, zemes konsolidācijai, lauku saimniecības ēku pārvietošanai, jaunuzņēmumiem, gados jauniem lauksaimniekiem un mazām lauku saimniecībām, ražotāju grupām, kvalitātes shēmām, zināšanu pārneses un informēšanas darbībām, konsultāciju pakalpojumiem, noieta veicināšanas pasākumiem, aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā, kā arī ar nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, dzīvnieku slimībām, augiem kaitīgajiem organismiem, aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu saistītā riska pārvaldībai un krīžu pārvarēšanai, atbalstu apdrošināšanas prēmiju maksāšanai, finansiālām iemaksām kopfondos, ģenētisko resursu saglabāšanai, dzīvnieku labturībai, kā arī sadarbībai. Arī attiecībā uz atbalstu vides aizsardzībai lauksaimniecībā, atbalstu investīcijām lauku saimniecībās un mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai, atbalstu, kura mērķis ir atļidzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē, kā arī atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un mežsaimniecībai paredzētu atbalstu atbrīvojumi būtu jāpiemēro neatkarīgi no uzņēmuma lieluma.
- (44) Atbrīvojumi būtu jāpiemēro atbalstam mežsaimniecībai un konkrētām nelauksaimnieciskām darbībām lauku apvidos, ko līdzfinansē kā lauku attīstības intervences ELFLA satvarā, kā arī atbalstam zināšanu pārneses un informēšanas darbībām, pētniecībai, izstrādei un inovācijai, kuru vajadzībām cita starpā izmanto kosmosā balstītus ES datus un pakalpojumus, kā arī zemes konsolidācijai.
- (45) Saistībā ar iespējamu konkurences izkropļojumu risku, kas izriet no selektīva investīciju atbalsta primārās lauksaimnieciskās ražošanas nozarē, investīciju atbalstam, kas no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības ir atbrīvots, nebūtu jāaprobežojas ar konkrētu lauksaimniecības produktu. Šim nosacījumam nebūtu jāliedz dalībvalstij konkrētus lauksaimniecības produktus izslēgt no attiecīgā atbalsta darbības jomas, ja nav iespējams atrast normālus noieta tirgus vai ja iekšējā tirgū ir ražošanas jaudas pārpalikums. Turklāt dažu veidu investīcijām sniegtajam atbalstam nevajadzētu *per se* dot tiesības uz atbrīvojumu no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības saskaņā ar šo regulu.
- (46) Lai nodrošinātu atbilstošu līdzsvaru starp konkurences izkropļojumu minimizēšanu un energoefektivitātes un resursefektivitātes veicināšanu, gadījumos, kad lauku saimniecībās tiek veiktas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītas investīcijas, atbalsts būtu jāpiešķir tikai investīcijām, kas saistītas ar biodegvielas vai enerģijas ražošanu no atjaunīgiem energoresursiem lauku saimniecības līmenī, un tikai tādā gadījumā, ja saražotais apjoms nepārsniedz gada vidējo degvielas vai enerģijas patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā. Šādos gadījumos atbalsts biodegvielu ražošanai būtu attiecināms tikai tad, ja to piešķir ilgtspējīgām biodegvielām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 ⁽¹⁴⁾.
- (47) Lai stimulētu pāreju uz modernāku veidu biodegvielu ražošanu, kā paredzēts horizontālajos noteikumos par valsts atbalstu vides un enerģētikas jomā, gadījumos, kad tiek piešķirts atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi saistītām investīcijām, no pārtikas kultūraugiem ražotām biodegvielām domāts atbalsts no šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz.
- (48) Regula (ES) 2015/1588 dod Komisijai iespēju dažu kategoriju atbalstu, izmantojot regulas, atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja Komisija ir uzkrājusi pietiekamu pieredzi, lai noteiktu vispārīgus saderības kritērijus. Ņemot vērā pieredzi, kas 2014.–2021. gada periodā gūta, saskaņā ar 2014. gada pamatnostādņēm novērtējot daudzu valsts atbalstu saderību, Komisija tagad var izmantot savas pilnvaras, lai no paziņošanas prasības atbrīvotu ELFLA

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

līdzfinansētu valsts atbalstu pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai lauku apvidos, valsts atbalstu sadarbībai, pasākumiem, kuru mērķis ir aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma profilakse un atļidzināšana, ģenētisko resursu saglabāšanai lauksaimniecībā, dzīvnieku labturības saistībām, atbalstu, kura mērķis ir kompensēt ar *Natura 2000* teritorijām saistītus traucēkļus, atbalstu par agrovides un klimata saistībām, kā arī bioloģiskajai lauksaimniecībai domātu atbalstu.

- (49) Turklāt attiecībā uz mēžsaimniecības nozari Komisija, pamatojoties uz savu pieredzi 2014. gada pamatnostādņu īstenošanā un neskarot jebkādu spēkā esošu pamatnoteikumu piemērošanu, no paziņošanas prasības var atbrīvot pasākumus, ko finansē tikai no nacionāliem līdzekļiem.
- (50) 2014.–2020. gada periodā Komisija, piemērojot 2014. gada pamatnostādnes, ir apstiprinājusi 52 atbalsta shēmas, kuru mērķis ir kompensēt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē. Aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma gadījumā piešķirējiestādēm ir jārikojas steidzami, lai ražošanas līdzekļus un saimniecisko darbību varētu atjaunot pēc iespējas drīzāk, tātad attiecīgie uzņēmumi varētu turpināt darbību, un lai tādā veidā nodrošinātu saimniecisko darbību attīstību. Komisijas pieredze rāda, ka šis atbalsts parasti nerada būtiskus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū, ņemot vērā tā kompensējošo raksturu un to, ka pastāv skaidri kritēriji, pēc kuriem nosaka saderību ar iekšējo tirgu. Tāpēc ir lietderīgi šo atbalstu atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.
- (51) Atbalstam, kura mērķis ir atļidzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu, vajadzētu būt pieejamam MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu. Nosacījumiem, ar kādiem piešķir atbrīvojumu aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma atļidzināšanai domātam atbalstam, būtu jāatbilst praksei, kas jau iedibināta attiecībā uz citu kompensējošu atbalstu, piemēram, atbalstu, kura mērķis ir, pamatojoties uz tirgus vērtību, kompensēt iznīcināto dzīvnieku vai augu zaudējumu, segt veterinārās vai darbaspēka izmaksas un kompensēt lauku saimniecību aprīkojumam, tehnikai un lauku saimniecību ēkām un krājumiem nodarīto mantisko kaitējumu.
- (52) 2014.–2020. gada periodā Komisija, piemērojot 2014. gada pamatnostādnes, ir apstiprinājusi četras atbalsta shēmas, kuru mērķis ir ģenētisko resursu saglabāšana lauksaimniecībā. Komisijas pieredze rāda, ka šis atbalsts parasti nerada būtiskus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū, taču palīdz īstenot sabiedriskās politikas mērķi saglabāt biodaudzveidību. Tāpēc ir lietderīgi šo atbalstu atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.
- (53) Atbalsts konkrētām ilgtspējīgām lauksaimniecības praksēm, piemēram, dzīvnieku labturībai, agrovides un klimata un bioloģiskās lauksaimniecības saistībām, rada tikai nelielu konkurences izkropļojumu risku. Tiecoties labāk apmierināt sabiedrības prasības pēc kvalitatīvas un ilgtspējīgi ražotas pārtikas, Komisijai vajadzētu būt iespējai šādus atbalsta pasākumus atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.
- (54) Tajā pašā laikā šādu pasākumu gadījumā ir lietderīgi, pamatojoties uz 2014. gada pamatnostādņu īstenošanā gūto praktisko pieredzi, noteikt atbalsta maksimālās summas par vienību. Aptuveni 64 % no visiem laikā no 2014. gada jūlija līdz 2020. gada martam paziņotajiem pasākumiem, kas ietver agrovides un klimata saistības (lielākais īpatsvars pasākumu, kas paredz brīvprātīgas saistības), pārsniedza maksimālās summas par hektāru, un tāpēc tika veikta detalizēta šo pasākumu analīze, lai noteiktu, vai šādas summas ir pamatotas. Sakarā ar pašreizējo inflāciju un ielaides resursu cenu kāpumu šī tendence, visticamāk, turpināsies. Tāpēc 2014. gada pamatnostādņēs noteiktās maksimālās summas par vienību tiek uzskatītas par atbilstošām robežvērtībām attiecībā uz grupu atbrīvojumu pasākumiem, kas ietver brīvprātīgas saistības, kuras nāk par labu videi, klimatam vai dzīvnieku labturībai.
- (55) 2014.–2020. gada periodā Komisija, piemērojot 2014. gada pamatnostādnes, saskaņā ar 2014. gada pamatnostādņēm ir apstiprinājusi 21 atbalsta shēmu dzīvnieku labturības jomā. Komisijas pieredze rāda, ka šis atbalsts parasti nerada būtiskus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū, ņemot vērā tā kompensējošo raksturu un to, ka pastāv skaidri kritēriji, pēc kuriem nosaka saderību ar iekšējo tirgu. Tāpēc ir lietderīgi šo atbalstu atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.
- (56) 2014. gada pamatnostādņu satvarā Komisija Līguma 107. un 108. pantu ir piemērojusi atbalstam par lauksaimniecības nozares traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* teritorijām, atbalstam par agrovides un klimata saistībām un atbalstam bioloģiskajai lauksaimniecībai. 2014.–2020. gada periodā Komisija ir apstiprinājusi 10 lauksaimniecībai domātas atbalsta shēmas, kas saistītas ar *Natura 2000* teritorijām, 65 atbalsta shēmas ar agrovides un klimata saistībām un 5 atbalsta shēmas, kas domātas bioloģiskajai lauksaimniecībai. Komisijas pieredze rāda, ka šāds atbalsts, it īpaši tad, ja tas nesasniedz noteiktas robežvērtības, parasti nerada būtiskus konkurences izkropļojumus, taču tajā pašā laikā palīdz īstenot sabiedriskās politikas mērķi aizsargāt vidi. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka attiecībā uz atbalstu par lauksaimniecības nozares traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000*, atbalstu par agrovides un klimata saistībām un atbalstu bioloģiskajai lauksaimniecībai būtu jāizmanto pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ar Regulu (ES) 2015/1588.

- (57) Atbrīvojums attiecībā uz atbalstu par lauksaimniecības traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000*, atbalstu par agrovīdēs un klimata saistībām un atbalstu bioloģiskajai lauksaimniecībai būtu jāpiemēro tikai uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu.
- (58) Eiropas inovāciju partnerības (EIP) "Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja" finansētie projekti nodrošina inovāciju lauksaimniecības nozarē un lauku apvidos. Valsts atbalstam, kuru piešķir uzņēmumiem, kas piedalās EIP darbības grupu projektos, uz kuriem attiecas Regulas (ES) 2021/2115 127. pants, ir neliela ietekme uz konkurenci, jo īpaši ņemot vērā pozitīvo lomu, kāda atbalstam piemīt zināšanu kopīgošanā, sevišķi vietējās un lauksaimniecības kopienās, atbalsta kolektīvo raksturu un salīdzinoši mazo apmēru. Šie projekti ir integrēti. Tie parasti aptver daudzus dalībniekus un dažas nozares, un tas var radīt zināmas grūtības tos klasificēt atbilstoši valsts atbalsta noteikumiem. Ņemot vērā atsevišķu EIP darbības grupu projektu vietējo raksturu un to, ka šie projekti tiek atlasīti, pamatojoties uz vietējās attīstības daudzgadu stratēģiju, kuru nosaka un īsteno publiskā un privātā sektora partnerība, un to orientāciju uz interesēm tādās jomās kā sabiedrība, sociālā sfēra, vide un klimats, šai regulai būtu jānovērš konkrētas grūtības, ar kurām saskaras EIP darbības grupu projekti, un tādā veidā jāatvieglo to atbilstība valsts atbalsta noteikumiem.
- (59) Ņemot vērā nelielo ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci, ko rada mazas atbalsta summas, kuras piešķirtas uzņēmumiem, kas tieši vai netieši gūst labumu no EIP darbības grupu projektiem, būtu jānosaka vienkārši noteikumi gadījumiem, kad atbalsta kopējā summa vienam projektam nepārsniedz noteiktu maksimālo apjomu.
- (60) Uzņēmumiem, kas darbojas mežsaimniecības nozarē, Komisija Līguma 107. un 108. pantu ir piemērojusi vairākos lēmumos, jo īpaši 2014. gada pamatnostādņu satvarā. 2014.–2020. gada periodā Komisija saskaņā ar minētajām pamatnostādņēm ir apstiprinājusi vairāk nekā 200 atbalsta shēmas, kas dod labumu mežsaimniecības nozarei. Kā liecina Komisijas pieredze, mežsaimniecības atbalsta pasākumi nav radījuši būtiskus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū, jo pastāv skaidri saderības kritēriji. Tāpēc, ņemot vērā minēto pieredzi un vienkāršošanas un procesuālās ekonomijas apsvērumu dēļ vajadzētu būt iespējai atbalsta pasākumus, kas dod labumu mežsaimniecības nozarei, no paziņošanas prasības atbrīvot neatkarīgi no tā, vai tos līdzfinansē no ELFLA. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka pilnvaras, kas tai piešķirtas ar Regulu (ES) 2015/1588, Komisijai būtu jāizmanto attiecībā uz atbalstu pirmreizējai apmežošanai un kokaugiemi klātas zemes izveidei, atbalstu agromežsaimniecības sistēmām, atbalstu meža ugunsgrēku, dabas katastrofu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, slimību, augiem kaitīgo organismu un katastrofālu notikumu nodarīto meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc šādiem postījumiem, atbalstu meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām, atbalstu par platībatkarīgiem traucēkļiem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām, kuras paredzētas Padomes Direktīvas 92/43/EEK 3. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK ⁽¹⁵⁾ 3. pantā, atbalstu meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai, atbalstu investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā, atbalstu investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā, atbalstu ģenētisko resursu saglabāšanai mežsaimniecībā, darbības uzsākšanas atbalstu mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām, atbalstu mežsaimniecības zemes konsolidācijai un atbalstu sadarbībai mežsaimniecības nozarē.
- (61) Lai stimulētu grupētas iniciatīvas mežsaimniecības nozarē, Komisija Līguma 107. un 108. pantu ir piemērojusi mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām domātam darbības uzsākšanas atbalstam. 2014.–2020. gada periodā Komisija šādu atbalstu ir apstiprinājusi piecos gadījumos. Lauksaimniecības nozarē šāds atbalsts no paziņošanas jau bija atbrīvots ar Regulu (ES) Nr. 702/2014. Tāpēc ir lietderīgi no valsts atbalsta paziņošanas prasības atbrīvot arī mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām domātu darbības uzsākšanas atbalstu.
- (62) Ekonomikas dažādošana un jaunu saimniecisko darbību radīšana, arī aprites bioekonomika, ir būtiska lauku apvidu attīstībai un konkurētspējai un MVU, kas ir Savienības lauku ekonomikas mugurkauls. Regulā (ES) 2021/2115 ir paredzēti pasākumi, kas atbalsta ar lauksaimniecību nesaistītu uzņēmumu izveidi lauku apvidos ar mērķi veicināt nodarbinātību, izveidot kvalitatīvas darbvietas lauku apvidos, saglabāt jau esošās darbvietas, mazināt nodarbinātības sezonālās svārstības, papildus lauksaimniecības un pārtikas produktu pārstrādei attīstīt nelauksaimnieciskās nozares, vienlaikus sekmējot darījumdarbības integrāciju un vietējās starpnozaru saiknes.

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

- (63) Lai nodrošinātu saskaņību ar Regulu (ES) 2021/2115 un vienkāršotu noteikumus par to, kā saņemams valsts atbalsta apstiprinājums par KLP stratēģisko plānu līdzfinansēto daļu un valsts papildfinansējuma daļu, paziņošanas prasība nebūtu jāpiemēro dažādu kategoriju atbalstam, kuru piešķir par labu MVU, kas darbojas lauku apvidos, un kurš ietver atbalstu pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai, jaunuzņēmumu darbības uzsākšanai, sadarbībai, lauksaimnieku jaunai dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās un informēšanas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma. Šādiem atbalsta pasākumiem vajadzētu būt identiskiem ar pamatā esošajām lauku attīstības intervencēm, un atbrīvotais atbalsts būtu jāpiešķir tikai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts KLP stratēģisko plānu.
- (64) Komisija Līguma 107. un 108. pantu vairākos gadījumos ir piemērojusi atbalstam pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai lauku apvidos un sadarbībai lauku apvidos, jo īpaši 2014. gada pamatnostādņu satvarā. 2014.–2020. gada periodā Komisija ir apstiprinājusi 27 atbalsta shēmas, kas saistītas ar pamatpakalpojumiem un infrastruktūru lauku apvidos, un 28 atbalsta shēmas, kas saistītas ar sadarbību lauku apvidos. Kā liecina Komisijas pieredze, atbalsta pasākumi, kas dod labumu lauku apvidiem, nav radījuši būtiskus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū, jo pastāv skaidri saderības kritēriji, un atbalsts ir veicinājis ekonomikas dažādošanu un jaunu saimniecisko darbību radīšanu. Tāpēc ir lietderīgi pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai lauku apvidos domātu atbalstu un sadarbībai lauku apvidos domātu atbalstu atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.
- (65) Tomēr pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai lauku apvidos domāts atbalsts un sadarbībai lauku apvidos domāts atbalsts no paziņošanas prasības būtu jāatbrīvo tikai tad, ja tas ir daļa no KLP stratēģiskā plāna, kuru Komisija apstiprinājusi Regulas (ES) 2021/2115 satvarā.
- (66) Valsts atbalstam, kuru piešķir MVU, kas piedalās sabiedrības virzītas vietējās attīstības ("SVVA") projektos, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060 ⁽¹⁶⁾ 31. pantā un noteikti par "LEADER" projektiem atbilstoši Regulai (ES) 2021/2115, ir neliela ietekme uz konkurenci, jo īpaši ņemot vērā pozitīvo lomu, kāda atbalstam piemīt zināšanu kopīgošanā, sevišķi vietējās un lauksaimniecības kopienās, kā arī atbalsta bieži vien kolektīvo raksturu un salīdzinoši mazo apmēru. Šie projekti ir integrēti, tie aptver daudzus dalībniekus un daudzas nozares, un tas var radīt zināmas grūtības tos klasificēt atbilstoši valsts atbalsta tiesību aktiem. ņemot vērā individuālu SVVA projektu vietējo raksturu un to, ka šie projekti tiek atlasīti, pamatojoties uz vietējās attīstības daudzgadu stratēģiju, kuru nosaka un īsteno publiskā un privātā sektora partnerība, un to orientāciju uz interesēm tādās jomās kā sabiedrība, sociālā sfēra, vide un klimats, šai regulai būtu jānovērš konkrētas grūtības, ar kurām saskaras SVVA projekti, un tādā veidā jāatvieglo to atbilstība valsts atbalsta noteikumiem. Pašvaldības to rakstura dēļ MVU definīcijas tvērumā neietilpst (kapitāldaļas pieder valstij). Tomēr pašvaldībām nereti ir izšķiroša loma VSSA projektu organizēšanā un realizēšanā. Tāpēc gadījumos, kad VSSA projektu veic par labu kādam no Regulas (ES) 2015/1588 1. pantā noteiktajiem mērķiem, vajadzētu būt iespējai grupu atbrīvojumu attiecināt arī uz atbalstu, ko šāda projekta kontekstā piešķir pašvaldībām.
- (67) ņemot vērā nelielo ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci, ko rada mazas atbalsta summas, kuras piešķirtas MVU, kas tieši vai netieši gūst labumu no SVVA projektiem, būtu jānosaka vienkārši noteikumi gadījumiem, kad atbalsta kopējā summa vienam projektam nepārsniedz noteiktu maksimālo apjomu. Tas būtu jāpiemēro arī pašvaldībām, kas tieši vai netieši gūst labumu no VSSA projektiem, ar kuriem tiecas sasniegt kādu no Regulas (ES) 2015/1588 1. pantā noteiktajiem mērķiem.
- (68) Vairāku atbalsta kategoriju gadījumā, piemēram, ja atbalstu piešķir pētniecībai, zināšanu pārnei un informēšanai, cita starpā ar kosmosā balstītu ES datu un pakalpojumu palīdzību, konsultāciju pakalpojumiem, aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā, noieta veicināšanai un dzīvnieku slimību un augiem kaitīgu organismu profilaksei un izskaušanai, atbalstu galīgajiem labuma guvējiem piešķir netieši un natūrā – subsidētu pakalpojumu veidā. Šādos gadījumos no paziņošanas prasības atbrīvotais atbalsts būtu jāizmaksā minēto pakalpojumu sniedzējam vai darbības nodrošinātājam.
- (69) Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 4. panta 1. punktu valsts atbalsta politika ir periodiski jāpārskata. Tāpēc šīs regulas piemērošanas periodam vajadzētu būt ierobežotam. Tādēļ ir lietderīgi noteikt pārejas noteikumus, to vidū noteikumus par pielāgošanās periodu, kas no paziņošanas prasības atbrīvotām atbalsta shēmām piemērojami pēc šīs regulas darbības perioda beigām. Šo noteikumu mērķis ir dot dalībvalstīm laiku pielāgoties jaunajam režīmam,

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finanšiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

SATURS

I NODAĻA. KOPĪGIE NOTEIKUMI	12
II NODAĻA. PROCEDŪRAS NOTEIKUMI	24
III NODAĻA. ATBALSTA KATEGORIJAS	25
1. iedaļa. Atbalsts MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības produktu tirdzniecību	25
2. iedaļa. Atbalsts vides aizsardzībai lauksaimniecībā	46
3. iedaļa. Atbalsts kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām	49
4. iedaļa. Atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē	49
5. iedaļa. Atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijai	50
6. iedaļa. Mežsaimniecībai paredzēts atbalsts	52
7. iedaļa. Lauku apvidu MVU paredzēts atbalsts	64
IV NODAĻA. PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI	70

I NODAĻA

Kopīgie noteikumi

1. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro šādu kategoriju atbalstam:
 - a) atbalsts mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU):
 - i) kuri darbojas lauksaimniecības nozarē, proti, nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības produktu tirdzniecību, izņemot 14., 15., 16., 18., 23. un 25.–31. pantu, ko piemēro tikai tiem MVU, kuri nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu;
 - ii) kuri lauku apvidos veic nelauksaimnieciskas darbības, kas neietilpst Līguma 42. panta darbības jomā, ciktāl šādu atbalstu piešķir saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115 un vai nu līdzfinansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), vai arī piešķir kā valsts papildfinansējumu šādiem līdzfinansētiem pasākumiem. Atkāpjoties no minētā, šo regulu, ievērojot šīs regulas 60. un 61. pantu, piemēro atbalstam pašvaldībām, kas tieši vai netieši gūst labumu no VSSA projektiem;
 - b) atbalsts vides aizsardzībai lauksaimniecībā, kas minēts 33., 34. un 35. pantā un attiecas tikai uz uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu;
 - c) atbalsts lauku saimniecībās un mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām;
 - d) atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē;
 - e) atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijai lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē;

f) mežsaimniecībai paredzēts atbalsts.

2. Ja dalībvalstis to uzskata par lietderīgu, tās var nolemt 1. punkta a), e) un f) apakšpunktā minēto atbalstu piešķirt atbilstoši Komisijas Regulai (ES) Nr. 651/2014 ⁽¹⁷⁾.

3. Šo regulu nepiemēro:

- a) atbalsta shēmām, kas minētas 14., 17., 41.–44. un 46. pantā, atbalsta shēmām, kas minētas 49. un 50. pantā, kad pagājuši seši mēneši no to stāšanās spēkā, ja tās atbilst 12. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Tomēr Komisija, novērtējusi attiecīgo izvērtēšanas plānu, ko Komisijai paziņojusi dalībvalsts, var nolemt, ka šo regulu atbalsta shēmai turpina piemērot ilgāk nekā sešus mēnešus. Kad dalībvalstis iesniedz izvērtēšanas plānus, tās iesniedz arī visu informāciju, kas Komisijai vajadzīga, lai novērtētu izvērtēšanas plānus un pieņemtu lēmumu;
- b) visām a) apakšpunktā minēto shēmu izmaiņām, izņemot izmaiņas, kas neietekmē atbalsta shēmas saderību saskaņā ar šo regulu vai būtiski neietekmē apstiprinātā izvērtēšanas plāna saturu;
- c) atbalstam darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, proti, atbalstam, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citām kārtējām izmaksām, kas saistītas ar eksporta darbību;
- d) atbalstam, ko piešķir ar nosacījumu, ka importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces.

4. Šo regulu nepiemēro:

- a) atbalsta shēmām, no kurām nav skaidri izslēgti individuāla atbalsta maksājumi par labu uzņēmumam, uz kuru attiecas neizpildīts atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts, ko piešķirusi tā pati dalībvalsts, ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, izņemot:
 - i) ar 37. pantu saskaņīgas atbalsta shēmas, kuru mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu;
 - ii) ar 40. un 61. pantu saskaņīgas atbalsta shēmas, kas domātas sabiedrības virzītas vietējās attīstības ("SVVA") vai Eiropas inovāciju partnerības ("EIP") "Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja" darbības grupu projektiem;
- b) *ad hoc* atbalstam a) apakšpunktā minētam uzņēmumam.

5. Šo regulu nepiemēro atbalstam grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, izņemot atbalstu, ko piešķir:

- a) saskaņā ar 21. un 47. pantu – lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē īstenotām informēšanas darbībām;
- b) saskaņā ar 24. panta 2. punkta b) apakšpunktu – noieta veicināšanas pasākumiem, kas izpaužas kā publikācijas, kuru mērķis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem;
- c) saskaņā ar 26. panta 8. un 9. punktu – lai kompensētu dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas;
- d) saskaņā ar 27. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktu – lai segtu kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas;
- e) saskaņā ar 33. pantu – par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* teritorijām;
- f) saskaņā ar 37. pantu – lai atļūdzinātu dabas katastrofu nodarīto kaitējumu;
- g) saskaņā ar 40. un 61. pantu – uzņēmumiem, kuri piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst labumu no tiem;
- h) turpmāk minētajos gadījumos ar noteikumu, ka uzņēmumu nonācis grūtībās attiecīgā notikuma nodarīto zaudējumu vai kaitējuma dēļ:
 - i) saskaņā ar 25. pantu – lai atļūdzinātu dabas katastrofai pielūdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītu kaitējumu;
 - ii) saskaņā ar 26. panta 9. punktu un 26. panta 10. punktu – lai atļūdzinātu dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu nodarītu kaitējumu;
 - iii) saskaņā ar 29. pantu – lai atļūdzinātu aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu;

⁽¹⁷⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

iv) saskaņā ar 43. panta 2. punkta d) apakšpunktu – lai veiktu atjaunošanu pēc mežam nodarītiem postījumiem.

6. Šo regulu nepiemēro atbalstam, kas savā būtībā, ar tam piesaistītajiem nosacījumiem vai finansēšanas metodi ietver Savienības tiesību nedalāmu pārkāpumu, jo īpaši:

- a) atbalstam, kura piešķiršanai izvirzīts nosacījums, ka labuma guvējam jāizmanto valstī ražotas preces vai valstī sniegti pakalpojumi;
- b) atbalstam, kas ierobežo labuma guvēju iespēju pētniecības, izstrādes un inovācijas rezultātus izmantot citās dalībvalstīs.

7. Šo regulu nepiemēro atbalstam, ko piešķir par labu lauksaimniecības produktiem PTO Lauksaimniecības nolīguma⁽¹⁸⁾ 1. pielikuma nozīmē, jo tas ir minētajā nolīgumā definētā eksporta subsīdija. Tāpat to nepiemēro atbalstam, ko piešķir par labu šādiem produktiem un kas ir eksporta finansēšanas atbalsts, kuru sniedz valdība vai jebkura publiska struktūra PTO 2015. gada 19. decembra Ministru lēmuma par eksporta konkurenci⁽¹⁹⁾ darbības jomā, ja tas neatbilst minētā lēmuma 15. punkta attiecīgajām prasībām par maksimālo atmaksas termiņu un pašfinansējumu.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “*ad hoc* atbalsts” ir atbalsts, ko piešķir, neizmantojot atbalsta shēmu;
- 2) “dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi” ir tādi nelabvēlīgi laikapstākļi kā sals, vētras un krusa, ledus, spēcīgs vai ilgstošs lietus vai ilgstošs sausums, kas lauksaimniecības nozarē iznīcina vairāk nekā 30 % no vidējās produkcijas, ko aprēķina, pamatojoties uz iepriekšējo trīs gadu vai četru gadu periodu, vai no trīs gadu vidējās produkcijas, ko aprēķina, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu vai astoņu gadu periodu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju, un mežsaimniecības nozarē – vairāk nekā 20 % mežsaimnieciskā potenciāla;
- 3) “konsultācijas” ir visas konsultācijas, kas sniegtas saskaņā ar vienu un to pašu līgumu;
- 4) “lauksaimnieciska darbība” ir darbība, ko dalībvalsts KLP stratēģiskajā plānā noteikusi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 4. panta 2. punktu;
- 5) “lauksaimniecības platība” ir platība, ko dalībvalsts KLP stratēģiskajā plānā noteikusi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 4. panta 3. punktu;
- 6) “lauku saimniecība” ir vienība, kas sastāv no zemes, telpām un objektiem, kurus izmanto primārajai lauksaimnieciskajai ražošanai;
- 7) “lauksaimniecības produkts” ir Līguma I pielikumā minēts produkts, izņemot zvejas un akvakultūras produktus, kas uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1379/2013⁽²⁰⁾ I pielikumā;
- 8) “lauksaimniecības nozare” ir visi uzņēmumi, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību;
- 9) “agromežsaimniecības sistēmas” ir zemes izmantošanas sistēmas, kurās koki tiek audzēti zemē, ko vienlaikus izmanto lauksaimniecībā;
- 10) “atbalsts” ir ikviens pasākums, kas atbilst visiem Līguma 107. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem;
- 11) “atbalsts, ko piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā” ir atbalsts, ko saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115 piešķir kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu vai valsts papildfinansējumu šādam līdzfinansētam atbalstam;
- 12) “atbalsta intensitāte” ir atbalsta bruto summa pirms nodokļu un citu maksu atskaitīšanas, izteikta procentos no attiecināmajām izmaksām;

⁽¹⁸⁾ OV L 336, 23.12.1994., 22. lpp.

⁽¹⁹⁾ WT/MIN(15)/45 – WT/L/980.

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1379/2013 (2013. gada 11. decembris) par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1184/2006 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 104/2000 (OV L 354, 28.12.2013., 1. lpp.).

- 13) "atbalsta shēma" ir ikviens dokuments, uz kura pamata bez turpmākiem īstenošanas pasākumiem var piešķirt individuālu atbalstu uzņēmumiem, kas vispārīgā un abstraktā veidā ir noteikti attiecīgajā dokumentā, un ikviens dokuments, uz kura pamata vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laiku un nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar konkrētu projektu;
- 14) "godīga konkurence" ir apstākļi, kuros līgumslēdzēju pušu darījuma nosacījumi neatšķiras no tiem, kas būtu paredzēti, slēdzot darījumu starp neatkarīgiem uzņēmumiem, un nesatur slepenas vienošanās elementus. Par godīgas konkurences principam atbilstošiem uzskata darījumus, kas noslēgti atklātas, pārredzamas un beznosacījumu procedūras rezultātā;
- 15) "biodrošības pasākumi" ir tādu pārvaldības pasākumu un fizisku pasākumu kopums, kuru nolūks ir samazināt risku, ka dzīvnieku slimības ievazāsies, izvēršies un izplatīsies:
 - a) dzīvnieku populācijā;
 - b) uzņēmumā, zonā, nodaļā, transportlīdzeklī vai jebkādos citos objektos, telpās vai vietās;
- 16) "ciltsgrāmata" ir grāmata, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1012 ⁽²¹⁾ 2. panta 12. punktā;
- 17) "KLP stratēģiskais plāns" ir KLP stratēģiskais plāns, kas minēts Regulas (ES) 2021/2115 1. panta 1. punkta c) apakšpunktā;
- 18) "kapitalizētie darbi" ir darbi, kurus lauku saimniecībā veic pats lauksaimnieks vai viņa strādnieki un kuru rezultātā tiek radīts aktīvs;
- 19) "oglekļa saistīgas lauksaimniecības shēmas" ir atbalsta shēmas, kas saistītas ar zemes apsaimniekošanas praksēm, kuru rezultātā, uzlabojot oglekļa uztveršanu un/vai samazinot atmosfērā izdalītā oglekļa daudzumu, palielinās dzīvajā biomasā, atmirušajā organiskajā vielā un augsnēs uzglabātā oglekļa daudzums;
- 20) "katastrofāls notikums" ir neparedzēts biotisks vai abiotisks notikums, kuru izraisījusi cilvēka darbība un kurš noved pie būtiskiem meža struktūru iztraucējumiem, galu galā nodarot būtisku ekonomisku kaitējumu meža nozarei;
- 21) "atbalsta piešķiršanas diena" ir diena, kad labuma guvējam saskaņā ar piemērojamo valsts tiesisko regulējumu ir nodotas likumīgās tiesības saņemt atbalstu;
- 22) "kontroles un izskaušanas pasākumi" ir pasākumi, ko veic sakarā ar dzīvnieku slimībām, kuru uzliesmojumu ir oficiāli atzinusi dalībvalsts kompetentā iestāde, vai attiecībā uz augiem kaitīgiem organismiem vai invazīvām svešzemju sugām, kuru klātbūtni ir oficiāli atzinusi kompetentā iestāde;
- 23) "izvērtēšanas plāns" ir dokuments, kas attiecas uz vienu vai vairākām atbalsta shēmām un satur vismaz šādus elementus: izvērtējamie mērķi, izvērtēšanas jautājumi, rezultātu rādītāji, izvērtējuma veikšanai paredzētā metode, datu vākšanas prasības, ierosinātais izvērtēšanas grafiks, arī starpposma un galīgā izvērtējuma ziņojuma iesniegšanas datums, apraksts par neatkarīgo struktūru, kas veiks izvērtēšanu, vai tās atļaušanai izmantojamo kritēriju uzskaitījums un kārtība, kādā izvērtējums tiks publiskots;
- 24) "kritušie dzīvnieki" ir dzīvnieki, kas ir eitanazēti ar noteiktu diagnozi vai bez tās vai ir miruši (ieskaitot nedzīvi dzimušus un nedzimušus dzīvniekus) lauku saimniecībā, jebkurās telpās vai transportēšanas laikā, bet nav nokauti lietošanai pārtikā;
- 25) "ātraudzīgi koki" ir īsircmēta mežs, kurā minimālais laiks līdz koku gāšanai nav mazāks par 8 gadiem un maksimālais laiks līdz koku gāšanai nepārsniedz 20 gadus;
- 26) "pēctecīga fiskālā shēma" ir nodokļu atvieglojumu shēma, kas ir iepriekš pastāvējušas nodokļu atvieglojumu shēmas grozīta versija un aizstāj iepriekšējo shēmu;

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1012 (2016. gada 8. jūnijs) par zootehniskajiem un genealoģiskajiem nosacījumiem dzīvnieku audzēšanai, tīršķirnes vaislas dzīvnieku, krustojuma vaislas cūku un to reproduktīvo produktu tirdzniecībai Savienībā un ieviešanai tajā, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 652/2014, Padomes Direktīvas 89/608/EEK un 90/425/EEK un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku audzēšanas jomā ("Dzīvnieku audzēšanas regula") (OV L 171, 29.6.2016., 66. lpp.).

- 27) “pastāvīgās izmaksas, kas izriet no dalības kvalitātes shēmā” ir izmaksas, kas radušās, iesaistoties atbalstītā kvalitātes shēmā, un gada iemaksa par dalību minētajā shēmā, vajadzības gadījumā arī izdevumi par pārbaudēm, kas veicamas, lai verificētu atbilstību kvalitātes shēmas specifikācijām;
- 28) “biodegviela, kas ražota no pārtikas kultūraugiem” ir no pārtikas un barības kultūraugiem ražota biodegviela, kas definēta Direktīvā (ES) 2018/2001;
- 29) “pārtikas produkti” ir pārtikas produkti, kas nav lauksaimniecības produkti un ir minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 ⁽²²⁾ I pielikumā;
- 30) “dotācijas bruto ekvivalents” ir atbalsta summa, kāda tā būtu bijusi, ja atbalsts labuma guvējam būtu piešķirts dotācijas veidā, pirms nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas;
- 31) “individuāls atbalsts” ir:
- a) *ad hoc* atbalsts;
 - b) atbalsts, ko individuāliem labuma guvējiem piešķir uz atbalsta shēmas pamata;
- 32) “nemateriālie aktīvi” ir aktīvi, kam nav fiziska vai finansiāla iemesisojuma, piemēram, patenti, licences, zinātība vai cits intelektuālais īpašums;
- 33) “investīcijas, kuru mērķis ir atbilstība Savienības standartam” ir investīcijas, kas veiktas ar mērķi panākt atbilstību Savienības standartam pēc Savienības tiesību aktos noteiktā pārejas perioda beigām;
- 34) “lieli uzņēmumi” ir uzņēmumi, kas neatbilst I pielikumā noteiktajiem kritērijiem;
- 35) “lauksaimniecības produktu tirdzniecība” ir turēšana vai izlikšana pārdošanai, piedāvāšana pārdošanai, piegāde vai jebkāda cita veida laišana tirgū, izņemot lauksaimnieka veiktu pirmo pārdošanu tālākpārdevējiem vai pārstrādātājiem un visas darbības, kurās produktu sagatavo šādai pirmajai pārdošanai; lauksaimnieka veiktu pārdošanu gala-patērētājiem par lauksaimniecības produktu tirdzniecību uzskata tad, ja tā notiek šim nolūkam rezervētās atsevišķās telpās vai objektos;
- 36) “kopfonds” ir shēma, ko dalībvalsts akreditējusi saskaņā ar saviem tiesību aktiem un kas paredz iesaistīto lauksaimnieku apdrošināšanos un kompensāciju izmaksāšanu, ja iesaistītie lauksaimnieki cieš ekonomiskus zaudējumus;
- 37) “*Natura 2000* teritorijas” ir īpašas lauksaimniecības vai meža platības, uz ko norādīts Direktīvas 92/43/EEK 3. pantā un Direktīvas 2009/147/EK 3. pantā;
- 38) “dabas katastrofas” ir zemestrīces, lavīnas, zemes nogrūvumi un plūdi, virpuļviesuļi, viesuļvētras, vulkāna izvirdumi un dabiskas izcelsmes dabas ugunsgrēki;
- 39) “neienesīga investīcija” ir investīcija, kas nerada saimniecības vērtības vai ienesīguma būtisku pieaugumu;
- 40) “operācijas, ko veic pirms rūpnieciskās pārstrādes” ir koku gāšana, atzarošana, mizošana, sagarumošana, uzglabāšana, aizsargapstrāde un žāvēšana, kā arī visas citas darba operācijas pirms koku rūpnieciskās sazaģēšanas kokzāģētavā, kā arī sazaģēšana, ja kokzāģētavas maksimālā apstrādes jauda, izteikta ar apaļkoku ielaidi, ir 20 000 m³ gadā;
- 41) “citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi” ir nelabvēlīgi laikapstākļi, kas neietilpst dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu definīcijā;
- 42) “tālākie reģioni” ir reģioni, kas minēti Līguma 349. panta pirmajā daļā;
- 43) “augiem kaitīgais organisms” ir jebkādas sugas, celma vai biotipa augs, dzīvnieks vai patogēns, kas nodara kaitējumu augiem vai augu produktiem;
- 44) “primārā lauksaimnieciskā ražošana” ir Līguma I pielikumā minēto zemkopības un lopkopības produktu ražošana, kurā neveic nekādas papildu darbības, kas izmainītu šādu produktu iedabu;
- 45) “lauksaimniecības produktu pārstrāde” ir ikviena darbība ar lauksaimniecības produktu, kuras rezultātā tiek iegūts produkts, kas arī ir lauksaimniecības produkts, izņemot lauku saimniecībā veiktas darbības, kas vajadzīgas, lai dzīvnieku vai augu produktu sagatavotu pirmajai pārdošanai

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.).

- 46) “ražotāju grupa vai organizācija” ir grupa vai organizācija, kas izveidota ar vienu no šādiem mērķiem:
- a) pielāgot šādu ražotāju grupu vai organizāciju dalībnieku ražošanu un izlaidi tirgus prasībām;
 - b) kopīgi laist preces tirgū, ietverot to sagatavošanu pārdošanai, pārdošanas centralizēšanu un piegādi vairumpircējiem;
 - c) izveidot kopīgus noteikumus par ražošanas informāciju, jo īpaši attiecībā uz ražas novākšanu un pieejamību;
 - d) veikt citas darbības, ko var veikt ražotāju grupas vai organizācijas, piemēram, darījumdarbības un tirgvedības prasmju attīstīšana un inovācijas procesu organizēšana un veicināšana, dalībnieku zemes kopīga apsaimniekošana, videi nekaitīgu audzēšanas praksi un ražošanas metožu izmantošana, labu dzīvnieku labturības praksi un paņēmieni izmantošana;
- 47) “aizsargājamais dzīvnieks” ir jebkurš dzīvnieks, kas aizsargājams saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem, arī tādu sugu dzīvnieki, attiecībā uz kurām valsts tiesību aktos ir paredzēti īpaši noteikumi par populācijas saglabāšanu;
- 48) “reģionālā atbalsta kartes” ir Komisijas apstiprināts saraksts ar apgabaliem, kurus dalībvalsts izraudzījies saskaņā ar Reģionālā valsts atbalsta pamatnostādnes⁽²³⁾ izklāstītajiem nosacījumiem;
- 49) “atmaksājams avanss” ir projektam domāts aizdevums, kuru izmaksā vienā vai vairākās daļās un kura atlīdzināšanas nosacījumi ir atkarīgi no projekta iznākuma;
- 50) “pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija” ir tāds subjekts neatkarīgi no tā juridiskā statusa vai finansēšanas veida, kura galvenais mērķis ir neatkarīgi veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādi vai plaši izplatīt šādu darbību rezultātus, izmantojot mācīšanu, publikācijas vai zināšanu pārnesi;
- 51) “Egejas jūras nelielās salas” ir nelielās salas, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 229/2013⁽²⁴⁾ 1. panta 2. punktā;
- 52) “MVU” jeb “mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi” ir uzņēmumi, kas atbilst I pielikumā izklāstītajiem kritērijiem;
- 53) “projekta darbu vai darbības sākums” ir ar investīciju saistītu darbību vai būvdarbu faktiskais sākums vai pirmā juridiski saistošā apņemšanās pasūtīt aprīkojumu vai izmantot pakalpojumus, vai citas saistības, kas projektam vai darbību padara neatgriezenisku, – atkarībā no tā, kas sākas pirmais; zemes pirkšanu un tādas sagatavošanas darbus kā atļauju iegūšana un priekšizpēti veikšana par darbu vai darbības sākumu neuzskata;
- 54) “subsīdēti pakalpojumi” ir atbalsta veids, kur atbalstu galīgajam labuma guvējam piešķir netieši natūrā un izmaksā attiecīgā pakalpojuma sniedzējam vai attiecīgās darbības nodrošinātājam;
- 55) “materiālie aktīvi” ir tādi aktīvi kā zeme, ēkas un ražotnes, tehnika un aprīkojums;
- 56) “darījumu izmaksas” ir papildu izmaksas, kas saistītas ar saistību izpildi, bet nav tieši attiecināmas uz to īstenošanu vai nav iekļautas tieši kompensējamās izmaksās vai negūtajos ienākumos, un ko var aprēķināt uz standarta izmaksu bāzes;
- 57) “transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (“TSE”) un govju sūkļveida encefalopātijas (“GSE”) testu izmaksas” ir visas izmaksas, ieskaitot testu komplektu izmaksas un paraugu ņemšanai un laboratoriskai testēšanai vajadzīgo paraugu ņemšanas, transportēšanas, testēšanas, uzglabāšanas un iznīcināšanas izmaksas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001⁽²⁵⁾ X pielikuma C nodaļu;
- 58) “īscirtmeta atvasājos audzējami koki” ir dalībvalstu noteiktu sugu koki ar KN kodu 06 02 9041, kas veido daudzgadīgu kokaugu stādījumus, kuros saknes vai celmi pēc mežizstrādes paliek zemē un nākamajā sezonā dzen jaunas atvases un kuru maksimālais cirtes aprites laiks ir jānosaka dalībvalstīm;

⁽²³⁾ Reģionālā valsts atbalsta pamatnostādnes (OV C 153, 29.4.2021., 1. lpp.).

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 229/2013 (2013. gada 13. marts), ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1405/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 41. lpp.).

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 999/2001 (2001. gada 22. maijs), ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai (OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp.).

- 59) "grūtībās nonācis uzņēmums" ir uzņēmums, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 651/2014 2. panta 18. punktā izklāstītajiem kritērijiem;
- 60) "Savienības standarts" ir obligāts standarts, kas noteikts Savienības tiesību aktos un nosaka līmeni, kurš jāsasniedz uzņēmumiem individuāli, jo īpaši attiecībā uz vidi, higiēnu un dzīvnieku labturību; tomēr standartus vai mērķrādītājus, kas noteikti Savienības līmenī un ir saistoši dalībvalstīm, bet ne uzņēmumiem individuāli, par Savienības standartiem neuzskata;
- 61) "gados jauns lauksaimnieks" ir lauksaimnieks, ko dalībvalsts KLP stratēģiskajā plānā noteikusi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 4. panta 6. punktu.

3. pants

Atbrīvojuma piešķiršanas nosacījumi

Atbalsta shēmas, atbalsta shēmu satvarā piešķirts individuālais atbalsts un *ad hoc* atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 2. vai 3. punkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja minētais atbalsts atbilst visiem šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem, kā arī īpašajiem nosacījumiem, kas attiecīgajai atbalsta kategorijai noteikti šīs regulas III nodaļā.

4. pants

Paziņošanas robežvērtības

1. Šo regulu nepiemēro individuālam atbalstam, kura dotācijas bruto ekvivalents pārsniedz šādas robežvērtības:
- a) atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās, minēts 14. pantā: 600 000 EUR vienam uzņēmumam vienā investīciju projektā;
 - b) atbalsts investīcijām, kas saistītas ar lauku saimniecības ēkas pārvietošanu, kuras rezultātā tiek modernizēti objekti vai palielināta ražošanas jauda, minēts 16. panta 4. punktā: 600 000 EUR vienam uzņēmumam vienā investīciju projektā;
 - c) atbalsts investīcijām, kas saistītas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības produktu tirdzniecību, minēts 17. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam uzņēmumam vienā investīciju projektā;
 - d) atbalsts par dzīvnieku labturības saistībām, minēts 31. pantā: 500 EUR par liellopu vienību gadā;
 - e) atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* teritorijām, minēts 33. pantā: 500 EUR par hektāru gadā sākotnējā periodā, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, un 200 EUR par hektāru gadā pēc tam;
 - f) atbalsts par agrovides un klimata saistībām, minēts 34. pantā: 600 EUR par hektāru gadā viengadīgām kultūrām, 900 EUR par hektāru gadā specializētām daudzgadīgām kultūrām un 450 EUR par hektāru gadā citiem zemes izmantojumiem;
 - g) atbalsts bioloģiskajai lauksaimniecībai, minēts 35. pantā: 600 EUR par hektāru gadā viengadīgām kultūrām, 900 EUR par hektāru gadā specializētām daudzgadīgām kultūrām un 450 EUR par hektāru gadā citiem zemes izmantojumiem;
 - h) atbalsts lauku saimniecībās vai mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām, minēts 36. pantā: 600 000 EUR vienam uzņēmumam vienā investīciju projektā;
 - i) atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, minēts 38. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam projektam;
 - j) atbalsts par izmaksām, kas rodas uzņēmumiem, kuri piedalās EIP darbības grupu projektos, minēts 39. pantā: 2 miljoni EUR vienam uzņēmumam vienā projektā;
 - k) ierobežotas atbalsta summas uzņēmumiem, kas gūst labumu no EIP darbības grupu projektiem, minētas 40. pantā: 500 000 EUR vienam EIP darbības grupas projektam;
 - l) atbalsts pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei, minēts 41. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam izveides projektam;
 - m) atbalsts agromežsaimniecības sistēmām, minēts 42. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam agromežsaimniecības sistēmas izveides projektam;

- n) atbalsts meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām, minēts 44. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam investīciju projektam;
 - o) atbalsts par platībatkarīgiem traucēkļiem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām, minēts 45. pantā: 500 EUR par hektāru gadā sākotnējā periodā, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, un 200 EUR par hektāru gadā pēc tam;
 - p) atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai, minēts 46. pantā: 200 EUR par hektāru gadā, izņemot atbalstu, kas minēts 46. panta 8. punktā;
 - q) atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē, minēts 48. pantā: 200 000 EUR vienam uzņēmumam gadā;
 - r) atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā, minēts 49. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam investīciju projektam;
 - s) atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā, minēts 50. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam investīciju projektam;
 - t) atbalsts investīcijām pamatpakalpojumos un infrastruktūrā lauku apvidos, minēts 55. pantā: 10 miljoni EUR vienam investīciju projektam;
 - u) atbalsts par izmaksām, kas rodas MVU, kuri piedalās SVVA projektos, kas noteikti par LEADER vietējās attīstības projektu ELFLA satvarā, minēts 60. pantā: 2 miljoni EUR vienam uzņēmumam vienā projektā;
 - v) ierobežota atbalsta summa MVU, kas gūst labumu no SVVA projektiem, minēta 61. pantā: 200 000 EUR vienam SVVA projektam.
2. Robežvērtības, kas noteiktas 1. punktā, nedrīkst apiet, atbalsta shēmas vai atbalsta projektus mākslīgi sadalot.

5. pants

Atbalsta pārredzamība

1. Šo regulu piemēro tikai pārredzamam atbalstam.
2. Atbalstu uzskata par pārredzamu, ja dotācijas bruto ekvivalentu ir iespējams *ex ante* precīzi aprēķināt, neveicot riska novērtējumu.
3. Šajā regulā par pārredzamu atbalstu uzskata šādu veidu atbalstu:
 - a) atbalsts dotāciju, procentu likmju subsīdiju un subsidētu pakalpojumu veidā;
 - b) atbalsts aizdevumu veidā, ja dotācijas bruto ekvivalents aprēķināts, pamatojoties uz dotācijas piešķiršanas laikā dominējošo atsauces likmi;
 - c) atbalsts garantiju veidā kādā no šādām situācijām:
 - i) dotācijas bruto ekvivalents ir aprēķināts, pamatojoties uz Komisijas paziņojumā noteiktām drošības zonas prēmijām;
 - ii) pirms atbalsta īstenošanas garantijas dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanas metodika pēc tās paziņošanas Komisijai saskaņā ar jebkuru Komisijas pieņemtu un attiecīgajā brīdī piemērojamu valsts atbalsta regulu ir apstiprināta, pamatojoties uz Paziņojumu par garantijām, un apstiprinātā metodika šīs regulas piemērošanas kontekstā attiecas tieši uz attiecīgo garantijas veidu un attiecīgo pamatā esošā darījuma veidu;
 - d) atbalsts nodokļu atvieglojumu veidā, ja pasākums paredz maksimālo limitu, kas nodrošina, ka piemērojamā robežvērtība netiek pārsniegta;
 - e) atbalsts atmaksājama avansu veidā, ja atmaksājamā avansa nominālā kopsumma nepārsniedz robežvērtības, kas piemērojamas saskaņā ar šo regulu, vai ja atmaksājamā avansa dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanas metodika pēc tās paziņošanas Komisijai ir akceptēta pirms pasākuma īstenošanas;
 - f) atbalsts, kas izpaužas kā materiālo aktīvu pārdošana vai nomāšana zemāk par tirgus cenu, ja vērtību nosaka vai nu ar neatkarīga eksperta veiktu izvērtējumu pirms darījuma, vai arī atsaucoties uz publiski pieejamu, regulāri atjauninātu un vispārpieņemtu etalonvērtību.
4. Šajā regulā par pārredzamu atbalstu neuzskata šādu veidu atbalstu:
 - a) atbalsts kapitāla iepludināšanas veidā;

b) atbalsts riska finansējuma pasākumu veidā.

6. pants

Stimulējoša ietekme

1. Šo regulu piemēro tikai tādam atbalstam, kam ir stimulējoša ietekme.

2. Atbalstu uzskata par atbalstu ar stimulējošu ietekmi, ja labuma guvējs rakstisku pieteikumu uz atbalstu attiecīgajai dalībvalstij ir iesniedzis, pirms sācies darbs pie projekta vai darbība. Atbalsta pieteikums satur vismaz šādu informāciju:

- a) uzņēmuma nosaukums un lielums;
- b) projekta vai darbības apraksts, kurā iekļauts sākuma un beigu datums;
- c) projekta vai darbības norises vieta;
- d) attiecināmo izmaksu uzskaitījums;
- e) veids (dotācija, aizdevums, garantija, atmaksājams avanss vai cits) un projektam/darbībai vajadzīgā publiskā finansējuma summa.

3. Uzskata, ka lieliem uzņēmumiem piešķiramam *ad hoc* atbalstam ir stimulējoša ietekme, ja papildus tam, ka ir nodrošināta 2. punktā paredzētā nosacījuma izpilde, dalībvalsts pirms attiecīgā *ad hoc* atbalsta piešķiršanas ir pārliecinājusies, ka labuma guvēja sagatavotā dokumentācija pierāda, ka atbalsts radīs vienu vai vairākus šādus rezultātus:

- a) atbalsta ietekmē būtiski palielināsies projekta vai darbības tvērums;
- b) atbalsta ietekmē būtiski palielināsies kopsumma, ko labuma guvējs tērē projektam vai darbībai;
- c) būtiski pieaugs attiecīgā projekta vai darbības pabeigšanas temps;
- d) *ad hoc* investīciju atbalsta gadījumā projekts vai darbība attiecīgajā lauku apvidū vispār netiktu īstenota vai bez atbalsta attiecīgajā lauku apvidū nebūtu labuma guvējam pietiekami ienesīga.

Šīs prasības nepiemēro pašvaldībām, kas ir autonomas vietējās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem EUR un iedzīvotāju skaits mazāks par 5 000.

4. Atkāpjoties no 2. un 3. punkta, uzskata, ka pasākumiem nodokļu atvieglojumu veidā ir stimulējoša ietekme, ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:

- a) pasākumā tiesības uz atbalstu ir noteiktas saskaņā ar objektīviem kritērijiem, un dalībvalsts savu rīcības brīvību neīsteno nekādā citā veidā;
- b) pasākums ir pieņemts un stāties spēkā, pirms sācies darbs pie atbalstāmā projekta vai darbība, izņemot pēctecīgu fiskālo shēmu gadījumā, ja uz darbību jau agrāk ir attiekušās iepriekšējas shēmas nodokļu atvieglojumu veidā.

5. Turklāt, atkāpjoties no 2., 3. un 4. punkta, stimulējoša ietekme netiek prasīta vai tiek uzskatīta par piemītošu šādu kategoriju atbalstam:

- a) atbalsta shēmas zemes konsolidācijai, ja ir izpildīti 15. panta vai 53. panta nosacījumi un ja:
 - i) atbalsta shēmā tiesības uz atbalstu ir noteiktas saskaņā ar objektīviem kritērijiem un dalībvalsts savu rīcības brīvību neīsteno nekādā citā veidā; un
 - ii) atbalsta shēma ir pieņemta un ir spēkā, pirms labuma guvējam ir radušās attiecināmās izmaksas saskaņā ar 15. pantu vai 53. pantu;
- b) atbalsts informēšanas darbībām, ko saskaņā ar 21. un 22. pantu lauksaimniecības nozarē veic, lai informāciju darītu pieejamu nenoteiktam skaitam labuma guvēju;
- c) atbalsts noieta veicināšanas pasākumiem, kas izpaužas kā publikācijas, kuru mērķis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem, ja ir izpildīti 24. panta 2. punkta b) apakšpunkta nosacījumi;
- d) atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofai pielūdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītos zaudējumus, ja ir izpildīti 25. panta nosacījumi;

- e) atbalsts, kura mērķis ir kompensēt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas un minēto dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarītos zaudējumus, ja ir izpildīti 26. panta nosacījumi;
- f) atbalsts, kura mērķis ir segt kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, ja ir izpildīti 27. panta 2. punkta c), d), e) un f) apakšpunkta nosacījumi;
- g) atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarīto kaitējumu, ja ir izpildīti 29. panta nosacījumi;
- h) atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* teritorijām, minēts 33. pantā;
- i) atbalsts lauku saimniecībās vai mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām, ja ir izpildīti 36. panta nosacījumi;
- j) atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu lauksaimniecības nozarē, ja ir izpildīti 37. panta nosacījumi;
- k) atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijai lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, ja ir izpildīti 38. panta nosacījumi;
- l) saskaņā ar 43. panta 2. punkta d) apakšpunktu sniegts atbalsts mežu atjaunošanai pēc nodarītiem postījumiem, ja ir izpildīti 43. panta nosacījumi;
- m) atbalsts informēšanas darbībām, ko saskaņā ar 47. un 48. pantu mežsaimniecības nozarē veic, lai informāciju darītu pieejamu nenoteiktam skaitam labuma guvēju;
- n) atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai mežsaimniecībā, ja ir izpildīti 51. panta nosacījumi;
- o) atbalsts lauksaimnieku dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās, ja ir izpildīti 58. panta nosacījumi;
- p) atbalsts uzņēmumiem, kas piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst labumu no tiem, ja ir izpildīti relevantie 39., 40., 60. un 61. panta nosacījumi.

7. pants

Atbalsta intensitāte un attiecināmās izmaksas

1. Lai aprēķinātu atbalsta intensitāti un attiecināmās izmaksas, izmanto lielumus, no kuriem nav atskaitīti nodokļi vai citas maksas. Attiecināmās izmaksas pamato ar dokumentāriem pierādījumiem, kas ir skaidri, konkrēti un aktuāli. Attiecināmo izmaksu summas drīkst aprēķināt saskaņā ar vienkāršotu izmaksu iespējām, kas paredzētas Regulā (ES) 2021/1060 un Regulā (ES) 2021/2115, ja darbību vismaz daļēji finansē ELFLA un ja attiecīgās kategorijas izmaksas ir attiecināmas saskaņā ar relevanto atbrīvojuma noteikumu.
2. Atbalsta summas par pasākumiem vai darbību veidiem, kas minēti 31., 33., 34., 35., 41., 45. un 46. pantā, drīkst noteikt, pamatojoties uz standarta pieņēmumiem par papildu izmaksām un negūtajiem ienākumiem. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka aprēķini un atbilstošais atbalsts satur tikai tādus elementus, kuri ir verificējami, kuru pamatā ir skaitļi, kas noteikti, izmantojot atbilstošas speciālās zināšanas, skaidri norāda izmantoto skaitļu avotu, ir diferencēti, lai vajadzības gadījumā ņemtu vērā vietējos vai reģionālos objekta apstākļus un faktisko zemes izmantojumu, un nesatur ar investīcijas izmaksām saistītus elementus.
3. Par samaksāto pievienotās vērtības nodokli (PVN) atbalstu saņemt nevar, izņemot gadījumus, kad tas nav atgūstams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par PVN.
4. Ja atbalstu piešķir citā veidā, nevis kā dotāciju, atbalsta apjoms ir atbalsta dotācijas bruto ekvivalents.
5. Nākotnē izmaksājamo atbalstu, tai skaitā vairākās daļās izmaksājamo atbalstu, diskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī. Attiecināmās izmaksas diskontē atbilstoši to vērtībai piešķiršanas dienā. Procentu likme, ko izmanto diskontēšanai, ir atbalsta piešķiršanas dienā piemērojamā diskonta likme.
6. Ja atbalstu piešķir nodokļu atvieglojumu veidā, atbalsta daļu diskontēšanu veic, pamatojoties uz diskonta likmēm, kas piemērojamas attiecīgajās dienās, kad stājas spēkā nodokļu atvieglojumi.

7. Ja atbalstu piešķir atmaksājamu avansu veidā, kurus gadījumā, kad nav to dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanai pieņemtas metodikas, izsaka ar attiecināmo izmaksu procentuālo daļu, un ja pasākums paredz, ka projekta sekmīga iznākuma gadījumā, ko nosaka, pamatojoties uz saprātīgu un piesardzīgu hipotēzi, avansi tiks atmaksāti ar procentu likmi, kas ir vismaz vienāda ar atbalsta piešķiršanas dienā piemērojamo diskonta likmi, III nodaļā noteikto atbalsta maksimālo intensitāti drīkst palielināt par 10 procentpunktiem.

8. pants

Kumulēšana

1. Lai noteiktu, vai 4. pantā noteiktās paziņošanas robežvērtības un III nodaļā noteiktā atbalsta maksimālā intensitāte un atbalsta maksimālās summas ir ievērotas, ņem vērā atbalstāmajai darbībai, projektam vai uzņēmumam piešķirtā valsts atbalsta kopsummu.

2. Ja Savienības finansējums, kuru centrāli pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalsts tiešā vai netiešā kontrolē, tiek kombinēts ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai maksimālie apjomi ir ievēroti, ņem vērā tikai valsts atbalstu, ja vien publiskā finansējuma kopsumma, kas piešķirta attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz labvēlīgākās finansējuma likmes, kuras noteiktas piemērojamajos Savienības tiesību aktos.

3. Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas un kuram atbrīvojums no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības ir piešķirts ar šo regulu, drīkst kumulēt ar:

- a) citu valsts atbalstu, ja vien minētie pasākumi attiecas uz dažādām nosakāmām attiecināmajām izmaksām;
- b) citu valsts atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, tikai tādā gadījumā, ja šādas kumulēšanas rezultātā netiek pārsniegta saskaņā ar šo regulu piemērojamā lielākā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa.

4. Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas un kuram ir piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 18., 19., 40. un 61. pantu, drīkst kumulēt ar jebkādu citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas.

Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, nepārsniedzot attiecīgo augstāko kopējā finansējuma robežvērtību, kas konkrētā gadījuma īpašajiem apstākļiem noteikta šajā vai citā Komisijas pieņemtā grupu atbrīvojuma regulā vai lēmumā.

5. Valsts atbalstu, kam atbrīvojums piešķirts saskaņā ar šīs regulas III nodaļas 1., 2. un 3. iedaļu, nekumulē ar Regulas (ES) 2021/2115 145. panta 2. punktā un 146. pantā minētajiem maksājumiem attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja atbalsta intensitāte vai atbalsta summa šādas kumulēšanas rezultātā pārsniegtu šajā regulā noteikto.

6. Valsts atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 31., 34. un 35. pantu, nekumulē ar Regulas (ES) 2021/2115 31. pantā minētajiem maksājumiem attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja atbalsta intensitāte vai atbalsta summa šādas kumulēšanas rezultātā pārsniegtu šajā regulā noteikto.

7. Valsts atbalstu, kam atbrīvojums piešķirts saskaņā ar šo regulu, nekumulē ar *de minimis* atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja atbalsta intensitāte vai atbalsta summa šādas kumulēšanas rezultātā pārsniegtu III nodaļā noteikto.

8. Šīs regulas 14. panta 3. punkta d) apakšpunktā minēto atbalstu investīcijām, kuru mērķis ir atjaunot lauksaimnieciskās ražošanas potenciālu, nekumulē ar mantiskā kaitējuma kompensēšanai paredzētu atbalstu, kas minēts 25., 26., 28. un 37. pantā.

9. Šīs regulas 19. pantā minēto darbības uzsākšanas atbalstu lauksaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām nekumulē ar Regulas (ES) 2021/2115 77. pantā minēto atbalstu ražotāju grupu un organizāciju izveidei lauksaimniecības nozarē.

10. Šīs regulas 18. pantā minēto darbības uzsākšanas atbalstu gados jauniem lauksaimniekiem un atbalstu jaunuzņēmumiem, kas uzsāk lauksaimnieciskās darbības, neкумуляē ar Regulas (ES) 2021/2115 75. pantā minēto atbalstu gados jaunu lauksaimnieku saimniecības nodibināšanai un lauku jaunuzņēmumu darbības uzsākšanai, ja atbalsta summa šādas kumulēšanas rezultātā pārsniegtu šajā regulā noteikto.

9. pants

Publicēšana un informācija

1. Attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka Komisijas Atbalsta pārredzamības modulī⁽²⁶⁾ vai visaptverošā nacionāla vai reģionāla līmeņa valsts atbalsta tīmekļa vietnē publicē:

- a) kopsavilkuma informāciju, kas minēta 11. pantā, vai saiti uz to;
- b) katra atbalsta pasākuma pilnu tekstu, kas minēts 11. pantā, arī visus teksta grozījumus, vai saiti, kura nodrošina piekļuvi pilnam tekstam;
- c) III pielikumā minēto informāciju par katru individuāla atbalsta piešķirumu, kas pārsniedz:
 - i) 10 000 EUR labuma guvējiem, kas darbojas primārās lauksaimnieciskās ražošanas sektorā;
 - ii) 100 000 EUR labuma guvējiem, kas darbojas tādos sektoros kā lauksaimniecības produktu pārstrāde, lauksaimniecības produktu tirdzniecība, mežsaimniecības nozare vai darbības, kas neietilpst Līguma 42. panta darbības jomā.

2. Attiecībā uz nodokļu atvieglojumu veidā īstenotām atbalsta shēmām 1. punkta nosacījumus uzskata par izpildītiem, ja dalībvalstis prasīto informāciju par individuālā atbalsta summām publicē pa šādiem diapazoniem miljonus EUR:

- a) 0,01–0,1 tikai primārās lauksaimnieciskās ražošanas jomā;
- b) 0,1–0,5;
- c) 0,5–1;
- d) 1–2;
- e) 2–5;
- f) 5–10;
- g) 10–30;
- h) 30 un vairāk.

3. Šā panta 1. punktā minēto informāciju organizē un dara pieejamu III pielikumā noteiktajā standartizētajā veidā, un nodrošina meklēšanas un lejupielādēšanas funkcijas. Šā panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto informāciju publicē sešu mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas vai – ja atbalstu sniedz nodokļu atvieglojumu veidā – viena gada laikā no dienas, kad jāiesniedz nodokļu deklarācija, un šī informācija ir pieejama vismaz 10 gadus no atbalsta piešķiršanas dienas.

4. Šā panta 1. punktā minētās atbalsta shēmas vai *ad hoc* atbalsta pilnais teksts jo īpaši ietver skaidru atsauci uz šo regulu, proti, ir norādīts tās nosaukums un atsaucē uz publikāciju *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un konkrētiem III nodaļas noteikumiem, uz kuriem attiecas minētais akts, vai attiecīgā gadījumā valsts tiesību aktiem, kuri nodrošina šīs regulas attiecīgo noteikumu ievērošanu. Atbalsta shēmai vai *ad hoc* atbalstam pievieno tā īstenošanas noteikumus un tā grozījumus.

5. Šā panta 1. punktā minētie publicēšanas pienākumi neattiecas uz atbalstu, ko saskaņā ar 39., 40., 60. un 61. pantu piešķir EIP darbības grupu projektiem un SVVA projektiem.

6. Komisija savā tīmekļa vietnē publicē:

- a) kopsavilkuma informāciju, kas minēta 1. punktā;
- b) saites uz visu dalībvalstu valsts atbalsta tīmekļa vietnēm, kas minētas 1. punktā.

⁽²⁶⁾ Valsts atbalsta pārredzamības datubāzes publiskās meklēšanas vietne: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lv>.

II NODAĻA

Procedūras noteikumi

10. pants

Grupu atbrīvojuma priekšrocības atsaukšana

Ja dalībvalsts piešķir atbalstu, kas šīs regulas I, II un III nodaļas nosacījumiem neatbilst, Komisija pēc tam, kad tā attiecīgajai dalībvalstij ir devusi iespēju izklāstīt viedokli, var pieņemt lēmumu, kurš nosaka, ka visi vai daļa no turpmākajiem atbalsta pasākumiem, ko pieņem attiecīgā dalībvalsts un kas citādi atbilst šīs regulas prasībām, ir jāpaziņo Komisijai saskaņā ar Līguma 108. panta 3. punktu. Pienākumu paziņot atbalstu var ierobežot, attiecinot to tikai uz konkrētu veidu atbalstu, uz atbalstu, kas piešķirts par labu konkrētiem labuma guvējiem, vai uz konkrētu attiecīgās dalībvalsts iestāžu pieņemtu atbalstu.

11. pants

Ziņošana

1. Dalībvalstis, izmantojot Komisijas elektroniskās paziņošanas sistēmu, 20 darbdienu laikā no atbalsta pasākuma stāšanās spēkā par katru atbalsta pasākumu, kam saskaņā ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, nosūta Komisijai kopsavilkuma informāciju II pielikumā noteiktajā standartizētajā formātā kopā ar saiti, kura nodrošina piekļuvi atbalsta pasākuma pilnam tekstam, arī visiem tā grozījumiem.

2. Kā minēts Regulas (EK) Nr. 794/2004 III nodaļā, dalībvalstis Komisijai elektroniski nosūta gada ziņojumu par šīs regulas piemērošanu katrā pilnā gadā vai katrā gada daļā, kurā šo regulu piemēro.

3. Gada ziņojums satur informāciju arī par:

a) dzīvnieku slimībām vai augiem kaitīgajiem organismiem, kas minēti 26. pantā;

b) meteoroloģisko informāciju par veidu, laiku, relatīvo spēku un vietu, kas raksturo dabas katastrofai pielīdzināmos klimatiskos apstākļus, kas minēti 25. pantā, vai dabas katastrofas lauksaimniecības nozarē, kas minētas 37. pantā.

4. Šā panta 1. punktu nepiemēro atbalstam, kas piešķirts EIP darbības grupu projektiem un sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) projektiem, kas minēti 40. un 61. pantā.

12. pants

Izvērtēšana

1. Sākot no 2023. gada 1. janvāra, 1. panta 3. punktā minētās atbalsta shēmas izvērtē *ex post*, ja to valsts atbalsta budžets vai iegrāmatotie izdevumi pārsniedz 150 miljonus EUR jebkurā gadā vai 750 miljonus EUR visā to periodā, proti, kopējā periodā, kurā darbojusies konkrētā shēma un iespējama iepriekšēja shēma ar līdzīgu mērķi un ģeogrāfisko tvērumu. Ņemot vērā izvērtēšanas mērķus un tiecoties neuzlikt nesamērīgu slogu dalībvalstīm, *ex post* izvērtējumus prasa tikai par tām atbalsta shēmām, kuru kopējais darbības periods pārsniedz trīs gadus, sākot no 2023. gada 1. janvāra.

2. *Ex post* izvērtējumu drīkst neprasiť attiecībā uz atbalsta shēmu, kas ir tieša pēctece iepriekšējai shēmai ar līdzīgu mērķi un ģeogrāfisko tvērumu, par kuru ir veikta izvērtēšana, iesniegts galīgais izvērtējuma ziņojums, kas atbilst Komisijas apstiprinātajam izvērtēšanas plānam, un par kuru nav izdarīti nekādi negatīvi konstatējumi. Gadījumā, ja shēmas galīgais izvērtējuma ziņojums apstiprinātajam izvērtēšanas plānam neatbilst, minēto shēmu nekavējoties aptur. Ne uz vienu shēmu, kas ir šādas apturētas shēmas pēctece, grupu atbrīvojums neattiecas.

3. Izvērtēšanas mērķis ir pārliecināties par to, ka ir īstenojušies shēmas saderības pamatā esošie pieņēmumi un nosacījumi, it īpaši atbalsta pasākuma nepieciešamība un rezultativitāte, ņemot vērā tā vispārīgos un konkrētos mērķus. Izvērtējumā novērtē arī shēmas ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību.

4. Tādu atbalsta shēmu gadījumā, kam saskaņā ar 1. punktu ir vajadzīgs izvērtējums, dalībvalstis izvērtēšanas plāna projektu paziņo šādi:

a) 20 darbdienu laikā no shēmas stāšanās spēkā, ja shēmai paredzētā valsts atbalsta budžets pārsniedz 150 miljonus EUR jebkurā gadā vai 750 miljonus EUR tās kopējā periodā;

- b) 30 darbdienu laikā no būtiskām izmaiņām, kuru rezultātā shēmas budžets pārsniedz 150 miljonus EUR jebkurā gadā vai 750 miljonus EUR shēmas kopējā periodā;
- c) 30 darbdienu laikā no dienas, kad oficiālos kontos iegrāmatotie shēmas gada izdevumi pārsniedz 150 miljonus EUR.
5. Izvērtēšanas plāna projekts ir saskaņā ar Komisijas pieņemto vienoto valsts atbalsta izvērtēšanas metodiku. Dalībvalstis Komisijas apstiprināto izvērtēšanas plānu publicē.
6. *Ex post* izvērtējumu veic no atbalsta piešķirējstādes neatkarīgs eksperts, balstoties uz izvērtēšanas plānu. Par katru izvērtēšanu sagatavo vismaz vienu starpposma un vienu galīgo izvērtējuma ziņojumu. Dalībvalstis abus ziņojumus publicē.
7. Galīgo izvērtējuma ziņojumu Komisijai iesniedz ne vēlāk deviņus mēnešus pirms atbrīvotās shēmas termiņa beigām. Attiecībā uz shēmām, kurām izvērtēšanas prasība kļūst piemērojama pēdējos divos īstenošanas gados, šo termiņu drīkst saīsināt. Katras izvērtēšanas precīzo tvērumu un kārtību nosaka lēmumā, ar ko apstiprina izvērtēšanas plānu. Paziņojumā par turpmākiem atbalsta pasākumiem ar līdzīgu mērķi apraksta, kā ņemti vērā izvērtēšanas rezultāti.

13. pants

Uzraudzība

Dalībvalstis kārtro detalizētu uzskaiti ar informāciju un apliecinājumiem dokumentiem, kas vajadzīgi, lai konstatētu, vai visi šajā regulā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti. Šādu uzskaiti glabā 10 gadus, sākot no dienas, kad piešķirts *ad hoc* atbalsts vai kad piešķirts pēdējais atbalsts atbalsta shēmas satvarā. Attiecīgā dalībvalsts 20 darbdienu laikā vai ilgākā laikposmā, kas var būt noteikts pieprasījumā, iesniedz Komisijai visu informāciju un apliecinātos dokumentus, kurus Komisija uzskata par vajadzīgiem, lai uzraudzītu šīs regulas piemērošanu.

III NODAĻA

Atbalsta kategorijas

1. iedaļa

Atbalsts MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības produktu tirdzniecību

14. pants

Atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās

- Atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
- Investīciju var veikt viens vai vairāki labuma guvēji, vai arī tā var būt saistīta ar materiāliem vai nemateriāliem aktīviem, kurus izmanto viens vai vairāki labuma guvēji.
- Ar investīciju tiecas sasniegt vismaz vienu no šādiem mērķiem:
 - lauku saimniecības vispārējā snieguma un ilgtspējas uzlabošana, ko jo īpaši panāk, samazinot ražošanas izmaksas vai uzlabojot un pārkārtojot ražošanu;
 - dabiskās vides, higiēnas apstākļu vai dzīvnieku labturības standartu uzlabošana;
 - ar lauksaimniecības attīstīšanu, pielāgošanu un modernizēšanu saistītas infrastruktūras izveide un uzlabošana, kas ietver piekļuvi lauku saimniecības zemei, zemes konsolidāciju un uzlabošanu, energoefektivitāti, apgādi ar ilgtspējīgu enerģiju un ūdens un enerģijas taupīšanu;
 - tāda ražošanas potenciāla atjaunošana, kuram kaitējumu nodarījušas dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku slimības un augiem kaitīgie organismi, aizsargājamie dzīvnieki, un iepriekš minēto notikumu un faktoru nodarīta kaitējuma profilakse; ja kaitējumu var sasaistīt ar klimata pārmaiņām, labuma guvēji attiecīgā gadījumā atjaunošanā iekļauj pasākumus, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām;

- e) ieguldījums klimata pārmaiņu mīkstināšanā un klimatadaptācijā, kas ietver siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un oglekļa sekvestrēšanas uzlabošanu, kā arī ilgtspējīgas enerģijas un energoefektivitātes veicināšanu;
- f) aprites bioekonomikas sekmēšana un dabas resursu, piemēram, ūdens, augsnes un gaisa, ilgtspējīgas attīstības un efektīvas apsaimniekošanas veicināšana, arī mazinot atkarību no ķīmikālijām;
- g) biodaudzveidības zuduma apturēšanas un apvēršanas veicināšana, ekosistēmu pakalpojumu uzlabošana un dzīvotņu un ainavu saglabāšana.

4. Investīcija var būt saistīta ar biodegvielu vai enerģijas ražošanu no atjaunīgiem energoresursiem lauku saimniecībā, ja saražotais apjoms nepārsniedz gada vidējo degvielas vai enerģijas patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā.

Ja investīciju veic biodegvielu ražošanā, ražošanas kompleksu ražošanas jauda nepārsniedz gada vidējo degvielas patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā, un saražoto biodegvielu nepārdod tirgū.

Ja investīciju veic siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanā no atjaunīgiem energoresursiem lauku saimniecībās, ražošanas kompleksu izmanto tikai labuma guvēja paša vajadzībām pēc enerģijas, un tā ražošanas jauda nepārsniedz siltumenerģijas un elektroenerģijas kopējo gada vidējo patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā, ieskaitot tās māsaimniecību. Elektroenerģijas pārdošana tīklā ir atļauta tikai tad, ja ir ievērots gada vidējais pašpatēriņa limits.

Ja investīciju veic vairāki labuma guvēji savu biodegvielas un enerģijas vajadzību apmierināšanai, gada vidējo patēriņu summē līdz daudzumam, kas vienāds ar visu labuma guvēju gada vidējo patēriņu.

Investīcijas atjaunīgās enerģijas infrastruktūrā, kas patērē vai ražo enerģiju, atbilst minimālajiem energoefektivitātes standartiem, ja šādi standarti pastāv valsts līmenī.

Investīcijas iekārtās, kuru galvenais mērķis ir elektroenerģijas ražošana no biomasas, nav atbalsttiesīgas, ja vien netiek izmantota siltumenerģijas minimālā procentuālā daļa, kas jānosaka dalībvalstīm.

Dalībvalstis saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 26. pantu dažādu veidu iekārtām nosaka maksimālās proporcijas robežvērtības, ko piemēro labībai un citiem cieti saturošiem kultūraugiem, cukura un eļļas kultūraugiem, no kuriem ražo bioenerģiju, arī biodegvielas. Atbalstu bioenerģijas investīciju projektiem piešķir tikai attiecībā uz bioenerģiju, kas atbilst piemērojamajiem ilgtspējas kritērijiem, kuri noteikti Savienības tiesību aktos.

5. Investīcijai, par kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES ⁽²⁷⁾ jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.

6. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

- a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, tai skaitā investīcijas pasīvo iekšējo instalāciju ierīkošanā vai strukturēto kabeļu ievilkšanā datu tīklu vajadzībām un, ja vajadzīgs, pasīva tīkla palīgdaļā privātipašumā ārpus ēkas; turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām;
- b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
- c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ilgtspējīgu enerģiju, energoefektivitāti un atjaunīgās enerģijas ražošanu un izmantošanu, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmas izmaksas arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, a) un b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).

- d) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
- e) izdevumi par neienesīgām investīcijām, kas saistītas ar konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 3. punkta e), f) un g) apakšpunktā;
- f) apūdeņošanas gadījumā – tādu investīciju izmaksas, kas atbilst šādiem nosacījumiem:
- i) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ⁽²⁸⁾ Komisijai ir paziņots upes baseina apsaimniekošanas plāns par visu teritoriju, kurā jāveic investīcija, kā arī par visām citām teritorijām, kuru vidi investīcija varētu ietekmēt; attiecīgajā pasākumu programmā ir norādīti pasākumi, ko upes baseina apsaimniekošanas plāna satvarā veic saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantu un kas ir lauksaimniecības nozarei relevanti;
 - ii) ir ieviesta vai kā daļa no investīcijas tiek ieviesta ūdens patēriņa mērīšanas sistēma, kas dod iespēju mērīt ūdens patēriņu atbalstāmās investīcijas līmenī;
 - iii) investīciju esošās apūdeņošanas iekārtas vai apūdeņošanas infrastruktūras elementa uzlabošanā *ex ante* novērtē attiecībā uz iespēju potenciāli ietaupīt ūdeni, ņemot vērā esošās iekārtas vai infrastruktūras tehniskos parametrus;
 - iv) ja investīcija ietekmē pazemes vai virszemes ūdensobjektus, kuriem attiecīgajā upes baseina apsaimniekošanas plānā ar ūdens daudzumu saistītu iemeslu dēļ noteiktais stāvoklis ir sliktāks par labu, vai ja jaunākajos neaizsargātības un riska novērtējumos konstatēts ⁽²⁹⁾, ka ietekmētie ūdensobjekti, kuriem ir labs stāvoklis, šo stāvokli varētu zaudēt klimata pārmaiņu ietekmes izraisītu, ar ūdens daudzumu saistītu iemeslu dēļ, ir jāpanāk faktiskais ūdens patēriņa samazinājums, kas palīdz sasniegt un uzturēt minēto ūdensobjektu labu stāvokli, kā noteikts Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 1. punktā. Nosacījumus, kas minēti iepriekšējā teikumā, nepiemēro tādai investīcijai esošā iekārtā, kas ietekmē tikai energoefektivitāti, vai tādai investīcijai rezervuāra izveidē vai investīcijai reciklēta ūdens izmantošanā, kura pazemes vai virszemes ūdensobjektu neietekmē;
 - v) lai nodrošinātu, ka iekārtām caurplūstošā ūdens daudzums tiek faktiski samazināts salīdzinājumā ar 2014.–2020. gada līmeni, un tādējādi novērstu vidisko ieceru pazemināšanos, dalībvalsts par attiecināmības nosacījumu nosaka potenciālos ūdens ietaupījumus un ūdens patēriņa faktisko samazinājumu, izteiktu procentos:
 - potenciālie ūdens ietaupījumi, izteikti procentos, ir vismaz 5 %, ja esošās iekārtas vai infrastruktūras tehniskie parametri jau (pirms investīcijas) nodrošina augstu efektivitātes līmeni, un vismaz 25 %, ja pašreizējā efektivitātes pakāpe ir zema un/vai ja investīcijas tiek veiktas apgabalos, kuros ūdens ietaupījumi ir visvairāk vajadzīgi, lai sasniegtu labu ūdeņu stāvokli,
 - ūdens patēriņa faktiskais samazinājums investīcijas līmenī ir vismaz 50 % no potenciālā ūdens ietaupījuma, kuru iespējams panākt ar investīciju esošā apūdeņošanas iekārtā vai infrastruktūras elementā,
 - šādiem ūdens ietaupījumiem jāatspoguļo vajadzības, kas noteiktas upju baseinu apsaimniekošanas plānos, kuri izriet no Direktīvas 2000/60/EK;
- g) atbalstu investīcijām pārgūta ūdens izmantošanā par alternatīvu ūdensapgādi drīkst piešķirt tikai tad, ja šāda ūdens piegāde un izmantošana atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2020/741 ⁽³⁰⁾;
- h) attiecībā uz investīcijām, kuru mērķis ir atjaunot lauksaimnieciskās ražošanas potenciālu, kam kaitējumu nodarījušas dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku slimības, augiem kaitīgie organismi vai aizsargājamie dzīvnieki, attiecināmās izmaksas var ietvert izmaksas, kas radušās par lauksaimnieciskās ražošanas potenciāla atjaunošanu tādā līmenī, kāds tas bija pirms attiecīgajiem notikumiem;

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁽²⁹⁾ Tehniskie norādījumi par infrastruktūras klimatdrošināšanu 2021.–2027. gada periodā (OV C 373, 16.9.2021., 1. lpp.).

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (OV L 177, 5.6.2020., 32. lpp.).

i) attiecībā uz investīcijām, kuru mērķis ir dabas katastrofu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, dzīvnieku slimību, augiem kaitīgo organismu vai aizsargājamo dzīvnieku nodarītā kaitējuma profilakse, attiecināmās izmaksas var ietvert izmaksas par konkrētām preventīvām darbībām.

7. Izmaksas, kas 6. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas un ir saistītas ar izpirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

8. Par apūdepošanu atbalstu izmaksā tikai dalībvalstis, kas attiecībā uz upes baseina apgabalu, kurā veic investīciju, saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 9. panta 1. punkta otrās daļas pirmo ievilkumu nodrošina lauksaimniecības sektora – viena no dažādajiem ūdens izmantotājiem – ieguldījumu ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā, attiecīgā gadījumā ņemot vērā atgūšanas sociālās, vidiskās un ekonomiskās sekas, kā arī skartā reģiona vai reģionu ģeogrāfiskos un klimatiskos apstākļus.

9. Atbalstu nepiešķir par:

- a) maksājumtiesību iegādi;
- b) viengadīgo augu iegādi un stādīšanu, izņemot atbalstu, kas sedz 6. punkta h) apakšpunktā minētās izmaksas;
- c) nosusināšanas darbiem;
- d) dzīvnieku iegādi, izņemot atbalstu, kas sedz 6. punkta h) apakšpunktā minētās izmaksas, un ganu suņu iegādi;
- e) instalāciju ierīkošanu vai kabeļu ievilkšanu datu tīklu vajadzībām ārpus privātīpašuma.

10. Atbalstu, kas minēts 1. punktā, nepiešķir, pārkāpjot Regulā (ES) Nr. 1308/2013 noteiktu aizliegumu vai ierobežojumu, pat ja šādi aizliegumi un ierobežojumi attiecas tikai uz minētajā regulā paredzētu Savienības atbalstu.

11. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 % no attiecināmajām izmaksām.

12. Atbalsta intensitāti drīkst palielināt līdz ne vairāk kā 80 % šādu investīciju gadījumā:

- a) investīcijas, kas saistītas ar vienu vai vairākiem konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 3. punkta e), f) un g) apakšpunktā, vai ar dzīvnieku labturību;
- b) gados jaunu lauksaimnieku veiktas investīcijas;
- c) investīcijas tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās.

13. Atbalsta intensitāti, kas minēta 12. punkta c) apakšpunktā, drīkst palielināt līdz ne vairāk kā 85 % gadījumos, kad investīcijas veic mazas lauku saimniecības Regulas (ES) 2021/2115 28. panta nozīmē.

14. Atbalsta intensitāti drīkst palielināt līdz ne vairāk kā 100 % šādu investīciju gadījumā:

- a) neienesīgas investīcijas, kas saistītas ar 3. punkta e), f) un g) apakšpunktā minētajiem mērķiem;
- b) investīcijas, kas domātas 3. punkta d) apakšpunktā minētajai ražošanas potenciāla atjaunošanai, un investīcijas, kas saistītas ar dabas katastrofu, ārkārtēju notikumu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu vai aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma profilaksi un riska mazināšanu.

15. Šā panta 6. punkta f) apakšpunktā minētā apūdepošanai paredzētā atbalsta intensitāti ierobežo līdz vienai vai vairākām likmēm, kas nepārsniedz:

- a) 80 % no attiecināmajām izmaksām, kas rodas par investīcijām apūdepošanā, kuras lauku saimniecībā veic atbilstoši 6. punkta f) apakšpunkta iii) punktam;
- b) 100 % no attiecināmajām izmaksām, kas rodas par investīcijām ārpus lauku saimniecības esošā infrastruktūrā, kas izmantojama apūdepošanai;
- c) 65 % no attiecināmajām izmaksām, kas rodas par citām investīcijām apūdepošanā, kuras veic lauku saimniecībā.

*15. pants***Atbalsts lauksaimniecības zemes konsolidācijai**

Atbalsts lauksaimniecības zemes konsolidācijai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā minētās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem un tiek piešķirts attiecībā uz juridiskajām un administratīvajām izmaksām, tai skaitā uzņēmēšanas izmaksām, un aprobežojas ar tām, līdz 100 % apmērā no faktiskajām izmaksām.

*16. pants***Atbalsts ar lauku saimniecības ēku pārvietošanu saistītām investīcijām**

1. Ar lauku saimniecības ēku pārvietošanu saistītām investīcijām paredzēts atbalsts MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Lauku saimniecības ēkas pārvietošanu veic sabiedrības interesēs.

Sabiedrības intereses, uz kurām atsaucas, lai pamatotu atbalsta piešķiršanu saskaņā ar šo pantu, ir norādītas attiecīgās dalībvalsts relevantajos noteikumos.

3. Ja lauku saimniecības ēkas pārvietošana ietver esošu objektu demontāžu, pārvešanu un atkaluzcelšanu, atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no faktiskajām šādu darbību izmaksām.

4. Ja papildus esošu objektu demontāžai, pārvešanai un atkaluzcelšanai, kas minēta 3. punktā, pārvietošanas rezultāts ir šo objektu modernizācija vai ražošanas jaudas pieaugums, attiecībā uz izmaksām, kas saistītas ar objektu modernizāciju vai ražošanas jaudas pieaugumu, piemēro 14. panta 12.–15. punktā minēto investīciju atbalsta intensitāti.

Šā punkta piemērošanas vajadzībām esošas ēkas vai objekta vienkārša aizstāšana ar jaunu, mūsdienīgu ēku vai objektu nav uzskatāma par saistītu ar modernizāciju, ja saistītais ražošanas process vai tehnoloģija būtiski nemainās.

5. Atbalsta maksimālā intensitāte var sasniegt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām, ja pārvietošana attiecas uz darbībām, ko lauku apdzīvoto vietu tuvumā veic, lai uzlabotu dzīves kvalitāti lauku apdzīvotajā vietā vai tās vidisko sniegumu.

*17. pants***Atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi vai tirdzniecību saistītām investīcijām**

1. Atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi vai tirdzniecību saistītām investīcijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Investīcija attiecas uz materiāliem vai nemateriāliem aktīviem, kas saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi vai lauksaimniecības produktu tirdzniecību.

3. Investīcijas, kas saistītas ar biodegvielu ražošanu no pārtikas kultūraugiem, nav tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar šo pantu.

4. Investīcijām, par kurām saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.

5. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, tai skaitā investīcijas pasīvo iekšējo instalāciju ierīkošanā vai strukturēto kabeļu ievilkšanā datu tīklu vajadzībām un, ja vajadzīgs, pasīvā tīkla palīgdaļā privātipašumā ārpus ēkas; turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām;

b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;

- c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmās izmaksas arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, a) un b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
- d) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas.
6. Citas izmaksas, kas 5. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas, bet ir saistītas ar izpirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, par attiecināmajām izmaksām neuzskata.
7. Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.
8. Izmaksas par instalāciju ierīkošanu vai kabeļu ievilkšanu datu tīklu vajadzībām ārpus privātīpašuma par attiecināmajām izmaksām neuzskata.
9. Atbalstu nepiešķir investīcijām, kuru mērķis ir atbilstība spēkā esošiem Savienības standartiem.
10. Atbalstu, kas minēts 1. punktā, nepiešķir, pārkāpjot Regulā (ES) Nr. 1308/2013 noteiktu aizliegumu vai ierobežojumu, pat ja šādi aizliegumi un ierobežojumi attiecas tikai uz minētajā regulā paredzētu Savienības atbalstu.
11. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 %, izņemot 12. punktā norādītos gadījumus.
12. Atbalsta intensitāti drīkst palielināt līdz ne vairāk kā 80 % šādu investīciju gadījumā:
- a) investīcijas, kas saistītas ar vienu vai vairākiem konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 14. panta 3. punkta e), f) un g) apakšpunktā, vai ar dzīvnieku labturības uzlabojumu;
- b) gados jaunu lauksaimnieku veiktas investīcijas;
- c) investīcijas tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās.

18. pants

Darbības uzsākšanas atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem un atbalsts lauksaimniecisku darbību uzsākšanai

1. Darbības uzsākšanas atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem un atbalsts lauksaimniecisku darbību uzsākšanai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts attiecas uz lauku jaunuzņēmumiem, kas uzsāk lauksaimniecisku darbīvdarbību, un uz lauku mājāsaimniecību ienākumu dažādošanu, ko panāk, pievēršoties citām lauksaimnieciskām darbībām.
3. Atbalstu piešķir tikai tādiem gados jauniem lauksaimniekiem, kuri darbojas mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu statusā.
4. Ja atbalsts tiek piešķirts gados jaunam lauksaimniekam, kas dibina saimniecību ar juridiskas personas statusu, gados jaunais lauksaimnieks nodrošina faktisku ilgtermiņa juridiskās personas kontroli attiecībā uz lēmumiem par saimniecības pārvaldīšanu, ieņēmumiem un finansiālo risku. Ja juridiskās personas kapitālā vai pārvaldībā piedalās vairākas fiziskas personas, kuru vidū ir personas, kas nav gados jaunie lauksaimnieki, gados jaunais lauksaimnieks spēj īstenot šādu faktisku ilgtermiņa kontroli vai nu viens pats, vai arī kopīgi ar citā personām. Ja juridisko personu vienpersoniski vai kopīgi kontrolē cita juridiskā persona, minētās prasības piemēro ikvienai fiziskajai personai, kas kontrolē minēto citu juridisko personu ⁽³¹⁾.
5. Atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir iesniegts darbīvdarbības plāns.
6. Attiecībā uz gados jauniem lauksaimniekiem, ja labuma guvējs Regulas (ES) 2021/2115 4. panta 6. punkta c) apakšpunkta nosacījumiem neatbilst, labuma guvējs tomēr ir tiesīgs saņemt gados jauniem lauksaimniekiem domātu atbalstu, ja labuma guvējs apņemas attiecīgās profesionālās prasmes un kompetences iegūt 36 mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu. Minētā apņemšanās jāiekļauj darbīvdarbības plānā.

⁽³¹⁾ Attiecībā uz jēdzienu "kontrolē" pēc analogijas piemēro II nodaļas 1. punktu Komisijas konsolidētajā jurisdikcijas paziņojumā saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV C 95, 16.4.2008., 1. lpp.).

7. Atbalsts nepārsniedz 100 000 EUR vienam gados jaunajam lauksaimniekam, lauksaimniecības jaunuzņēmumam vai lauku mājsaimniecībai.

19. pants

Darbības uzsākšanas atbalsts lauksaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām

1. Darbības uzsākšanas atbalsts lauksaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Tiesīgas saņemt atbalstu ir tikai ražotāju grupas un organizācijas, kuras attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde ir oficiāli atzinusi.

3. Atbalstu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo pantu, dalībvalstis koriģē, lai ņemtu vērā izmaiņas noteikumos, kas reglamentē lauksaimniecības produktu tirgu kopīgo organizāciju.

4. Atbalstu nepiešķir:

- a) ražotāju organizācijām, subjektiem vai struktūrām, piemēram, uzņēmēj sabiedrībām vai kooperatīviem, kuru mērķis ir pārvaldīt vienu vai vairākas lauku saimniecības un kuri tāpēc faktiski uzskatāmi par vienu ražotāju;
- b) lauksaimnieku apvienībām, kuras savu biedru saimniecībās veic uzdevumus, piemēram, sniedz savstarpējo atbalstu, lauku saimniecības aizvietošanas un apsaimniekošanas pakalpojumus, taču nav iesaistītas piegāžu kopīgā pielāgošanā tirgum;
- c) ražotāju grupām, organizācijām vai apvienībām, kuru mērķi nav saderīgi ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 152. panta 1. punkta c) apakšpunktu, 152. panta 3. punktu vai 156. pantu.

5. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

- a) piemērotu telpu īres izmaksas;
- b) biroja aprīkojuma iegādes izmaksas;
- c) administratīvā personāla izmaksas;
- d) pieskaitāmās izmaksas un juridiskās un administratīvās maksas;
- e) datortehnikas iegādes un datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes vai izmantošanas maksas.

Telpu iegādes gadījumā attiecināmās izmaksas nedrīkst pārsniegt tirgus cenām atbilstošas nomas izmaksas.

6. Atbalstu izmaksā kā vienotas likmes atbalsts, ko izmaksā pa ikgadējām daļām pirmajos piecos gados no dienas, kurā attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde oficiāli atzinusi ražotāju grupu vai organizāciju.

Pēdējo daļu dalībvalstis izmaksā tikai pēc tam, kad tās ir pārliecinājušās par pasākuma pareizu īstenošanu.

7. Atbalstu ierobežo līdz 10 % no ražotāju grupas vai organizācijas tirgotās produkcijas gada apjoma.

8. Atbalsta summa nepārsniedz 100 000 EUR gadā. Atbalstu pakāpeniski samazina.

20. pants

Atbalsts lauksaimniecības produktu ražotāju dalībai kvalitātes shēmās

1. Turpmāk minēto kategoriju atbalsts lauksaimniecības produktu ražotājiem un to grupām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības:

- a) atbalsts jaunai dalībai kvalitātes shēmās, ja tas atbilst šā panta 2.–6. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem;
- b) atbalsts ar kvalitātes shēmām saistīto obligāto kontroles pasākumu izmaksu segšanai, kad kompetentā iestāde veic šos pasākumus atbilstīgi Savienības vai valsts tiesību aktiem vai tie tiek veikti šīs iestādes vārdā, ja atbalsts atbilst šā panta 2., 4., 6., 7. un 8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem;
- c) atbalsts tirgus izpētes darbību, produktu koncepcijas un izstrādes izmaksu vai kvalitātes shēmu atzīšanas pieteikumu sagatavošanas izmaksu segšanai, ja atbalsts atbilst šā panta 2., 6., 7. un 8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Šā panta 1. punktā minēto atbalstu piešķir šādām kvalitātes shēmām:
- a) kvalitātes shēmas, kas izveidotas saskaņā ar:
- i) Regulas (ES) Nr. 1308/2013 II daļas II sadaļas I nodaļas 2. iedaļu attiecībā uz vīnu;
 - ii) Regulu (ES) Nr. 1151/2012,
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/848 ⁽³²⁾;
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/787 ⁽³³⁾;
 - v) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 251/2014 ⁽³⁴⁾;
- b) lauksaimniecības produktu kvalitātes shēmas, to vidū lauku saimniecību sertifikācijas shēmas, ko dalībvalstis atzinušas par atbilstošām šādiem nosacījumiem:
- i) saskaņā ar šādām kvalitātes shēmām saražotā galaprodukta specifika izriet no nepārprotama pienākuma garantēt vienu no turpmākajiem:
 - konkrētas produkta īpašības,
 - konkrētu saimniekošanas vai ražošanas metodi,
 - galaprodukta kvalitāti, kas ievērojami pārsniedz komerciālo preču standartus attiecībā uz sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselību, dzīvnieku labturību vai vides aizsardzību;
 - ii) kvalitātes shēma ir atvērta visiem ražotājiem;
 - iii) kvalitātes shēmā ir iekļautas saistošas galaprodukta specifikācijas, un atbilstību šīm specifikācijām verificē publiskās iestādes vai neatkarīga inspekcijas struktūra;
 - iv) kvalitātes shēma ir pārredzama un nodrošina lauksaimniecības produktu pilnīgu izsekojamību;
- c) brīvprātīgas lauksaimniecības produktu sertifikācijas shēmas, ko attiecīgā dalībvalsts ir atzinusi par atbilstošām prasībām, kuras izklāstītas Komisijas paziņojumā “ES labākās prakses pamatnostādnes ar lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem saistītām brīvprātīgās sertifikācijas shēmām” ⁽³⁵⁾.
3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto atbalstu lauksaimniecības produktu ražotājiem piešķir kā ikgadēju stimulējošu maksājumu, kura apjomu nosaka atkarībā no to pastāvīgo izmaksu apjoma, kas izriet no dalības kvalitātes shēmās.
4. Šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto atbalstu nepiešķir attiecībā uz labuma guvēja paša veikto kontroļu izmaksām vai gadījumos, kad Savienības tiesību aktos noteikts, ka kontroļu izmaksas jāsedz lauksaimniecības produktu ražotājiem un to grupām, bet maksu faktiskais līmenis nav norādīts.
5. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto atbalstu piešķir ne vairāk kā uz septiņiem gadiem.
6. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, atbalstam var piekļūt visi atbalsttiesīgie uzņēmumi attiecīgajā apgabalā.
7. Šā panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētais atbalsts neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem.

To izmaksā struktūrai, kas atbild par kontroles pasākumiem, vai pētniecības vai konsultāciju pakalpojumu sniedzējam.

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp.).

⁽³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/787 (2019. gada 17. aprīlis) par stipro alkoholisko dzērienu definīciju, aprakstu, noformējumu un marķējumu, stipro alkoholisko dzērienu nosaukumu lietošanu citu pārtikas produktu noformējumā un marķējumā, stipro alkoholisko dzērienu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību, lauksaimnieciskās izcelsmes etilspirta un destilātu izmantošanu alkoholiskajos dzērienos un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 110/2008 (OV L 130, 17.5.2019., 1. lpp.).

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 251/2014 (2014. gada 26. februāris) par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1601/91 (OV L 84, 20.3.2014., 14. lpp.).

⁽³⁵⁾ Komisijas paziņojums “ES labākās prakses pamatnostādnes ar lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem saistītām brīvprātīgās sertifikācijas shēmām” (OV C 341, 16.12.2010., 5. lpp.).

8. Šā panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētais atbalsts nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām.

21. pants

Atbalsts zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām

1. Atbalsts zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts aptver profesionālās izglītības un prasmju apguves darbības, pie kurām pieder mācību kursi, darbsemināri, konferences un padomdošana, kā arī demonstrējumu pasākumus, informēšanas darbības un inovācijas sekmēšanu.

Atbalsts drīkst aptvert arī īstermiņa pieredzes apmaiņu lauku saimniecībās un lauku saimniecību apmeklējumus.

Dalībvalstis pārliecinās par to, vai darbības, kas tiek atbalstītas saskaņā ar šo pantu, atbilst lauksaimniecisko zināšanu un inovācijas sistēmas ("LZIS") aprakstam, kas sniegts KLP stratēģiskajā plānā.

Atbalsts demonstrējumu pasākumiem drīkst segt attiecīgās investīcijas izmaksas.

3. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

a) profesionālās izglītības un prasmju apguves darbību, to vidū mācību kursu, darbsemināru, konferenču un padomdošanas, kā arī demonstrējumu pasākumu vai informēšanas darbību organizēšanas izmaksas;

b) dalībnieku ceļa, izmitināšanas un dienas naudas izdevumi;

c) aizvietošanas pakalpojumu izmaksas dalībnieku prombūtnes laikā;

d) demonstrējumu projektu gadījumā – šādas ar investīcijām saistītas izmaksas:

i) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām;

ii) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;

iii) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar i) un ii) punktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, i) un ii) punktam atbilstīgi izdevumi nerodas;

iv) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patenti, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas.

4. Šā panta 3. punkta d) apakšpunktā minētās izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kādā tās radušās demonstrējumu projekta vajadzībām un demonstrējumu projekta īstenošanas periodā.

Par attiecināmajām izmaksām ir uzskatāmas tikai tās amortizācijas izmaksas, kas atbilst demonstrējumu projekta ilgumam un ir aprēķinātas saskaņā ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem.

5. Šā panta 3. punkta a) un c) apakšpunktā minētais atbalsts neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem.

Atbalstu par aizvietošanas pakalpojumu izmaksām, kas minētas 3. punkta c) apakšpunktā, drīkst izmaksāt tieši aizvietošanas pakalpojumu sniedzējam.

6. Struktūrām, kas piedāvā zināšanu apmaiņas un informēšanas darbības, ir šā uzdevuma veikšanai piemērotas spējas, proti, atbilstoši kvalificēts un regulāri apmācīts personāls.

Šā panta 2. punktā norādītos pasākumus var nodrošināt ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.

7. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, atbalstam var piekļūt visi atbalsttiesīgie uzņēmumi attiecīgajā apgabalā.

Ja 2. punktā minētās darbības nodrošina ražotāju grupas un organizācijas, dalība šādās grupās vai organizācijās nav nosacījums tam, lai piekļūtu minētajām darbībām.

Jebkurš ieguldījums attiecīgās ražotāju grupas vai organizācijas administratīvo izmaksu segšanā, ko neveic tās biedri, nepārsniedz 2. punktā minēto darbību veikšanas izmaksas.

8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

Attiecībā uz 3. punkta d) apakšpunktā minētajiem demonstrējumu projektiem atbalsta maksimālā summa nepārsniedz 100 000 EUR trīs fiskālo gadu laikā.

22. pants

Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem

1. Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts ir paredzēts, lai palīdzētu uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības nozarē, un gados jauniem lauksaimniekiem gūt labumu no konsultāciju pakalpojumu izmantošanas.

Dalībvalstis pārliecinās par to, vai darbības, kas tiek atbalstītas saskaņā ar šo pantu, atbilst lauksaimniecisko zināšanu un inovācijas sistēmas (LZIS) aprakstam, kas sniegts KLP stratēģiskajā plānā.

3. Konsultācijas ir saistītas ar vismaz vienu Regulas (ES) 2021/2115 6. pantā minēto konkrēto mērķi un aptver vismaz vienu no šādiem aspektiem:

- a) pienākumi, kas izriet no tiesību aktos noteiktajām pārvaldības prasībām un LLVS standartiem, kuri izklāstīti Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas I nodaļas 2. iedaļā;
- b) prasības, ko dalībvalstis noteikušas, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK, Direktīvu 92/43/EEK, Direktīvu 2009/147/EK, Direktīvu 2008/50/EK ⁽³⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2284 ⁽³⁷⁾, Regulu (ES) 2016/2031, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/429 ⁽³⁸⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009 ⁽³⁹⁾ 55. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/128/EK ⁽⁴⁰⁾;
- c) lauksaimnieciskās prakses, kas novērš mikrobu rezistences veidošanos un ir minētas paziņojumā "Eiropas "Viena veselība" rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai" ⁽⁴¹⁾;
- d) risku novēršana un pārvaldība;
- e) modernizācija, konkurētspējas stiprināšana, nozariska integrācija, orientēšanās uz tirgu un uzņēmējdarbības un inovācijas popularizēšana, jo īpaši EIP darbības grupu projektu sagatavošanas un īstenošanas vajadzībām;
- f) Regulas (ES) 2021/2115 114. panta b) punktā minētās digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā;

⁽³⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (OV L 152, 11.6.2008., 1. lpp.).

⁽³⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

⁽³⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā (Dzīvnieku veselības tiesību akts) (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp.).

⁽³⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

⁽⁴⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

⁽⁴¹⁾ Eiropas "Viena veselība" rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai (COM(2017) 339 final).

- g) ilgtspējīga barības vielu pārvaldība, kas ietver prasību vēlākais no 2024. gada sākt izmantot Regulas (ES) 2021/2115 15. panta 4. punktā minēto Lauku saimniecību ilgtspējas rīku attiecībā uz barības vielām;
- h) nodarbinātības apstākļi un darba devēju pienākumi, kā arī darba aizsardzība un sociālais atbalsts lauksaimniecības kopienās;
- i) ilgtspējīga barības ražošana, barības izvērtēšana barības vielu satura un barības vērtības ziņā, vajadzībām atbilstošas lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanas dokumentēšana, plānošana un kontrole.

4. Konsultācijas var aptvert arī citus jautājumus, kas 3. punktā nav minēti, bet ir saistīti ar lauku saimniecības ekonomisko un vidišķo sniegumu, tai skaitā konkurētspējas aspektiem. Tās var ietvert konsultācijas par īsu piegādes ķēžu izveidi, bioloģisko lauksaimniecību, ilgtspējīgas enerģijas taupīšanu, energoefektivitāti un atjaunīgās enerģijas ražošanu un izmantošanu lauksaimniecībā, biodaudzveidības vai biodaudzveidības snieguma palielināšana un veselības aspektu uzlabošanu dzīvnieku audzēšanā.

5. Atbalstu piešķir subsidētu pakalpojumu veidā.

6. Struktūrām, kas izvēlētas sniegt konsultāciju pakalpojumus, ir atbilstoši resursi, proti, regulāri apmācīts un kvalificēts personāls, un konsultāciju pieredze un uzticamība jomās, kurās tās sniedz konsultācijas.

Konsultāciju pakalpojumus var nodrošināt ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.

Dalībvalstis nodrošina, ka konsultāciju pakalpojumu sniedzējs ir objektīvs un tam nav interešu konflikta.

7. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, atbalstam var piekļūt visi atbalsttiesīgie uzņēmumi attiecīgajā apgabalā.

Ja konsultāciju pakalpojumus nodrošina ražotāju grupas un organizācijas, dalība šādās grupās vai organizācijās nav nosacījums tam, lai piekļūtu pakalpojumam.

Jebkurš ieguldījums attiecīgās grupas vai organizācijas administratīvo izmaksu segšanā, ko neveic tās biedri, nepārsniedz konsultāciju pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

8. Atbalsta apjoms nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām līdz 25 000 EUR apmērā (izņemot 4. punktā paredzētās) trīs gadu periodā par pakalpojumiem, ko pakalpojumu sniedzēji sniedz vienam labuma guvējam, kurš nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu.

9. Atbalsta apjoms nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām līdz 200 000 EUR apmērā (izņemot 4. punktā paredzētās) trīs gadu periodā par pakalpojumiem, ko pakalpojumu sniedzēji sniedz vienam labuma guvējam, kurš nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību.

23. pants

Atbalsts aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā

1. Atbalsts aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts sedz faktiskās izmaksas, kas rodas par lauksaimnieka, fiziskas personas, kas ir lauku mājāsaimniecības loceklis, vai laukstrādnieka aizvietošanu laikā, kamēr viņš nav darbā sakarā ar slimību, arī viņa bērna slimību vai dzīvesbiedra smagu slimību, kas prasa pastāvīgu aprūpi, atvaļinājumu, maternitātes un bērna kopšanas atvaļinājumu, obligāto militāro dienestu, nāves gadījumā vai 21. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētajā gadījumā.

3. Kopējais aizvietošanas ilgums nepārsniedz trīs mēnešus gadā vienam labuma guvējam, izņemot aizvietošanu maternitātes un bērna kopšanas atvaļinājuma laikā un aizvietošanu obligātā militārā dienesta pildīšanas laikā. Maternitātes un bērna kopšanas atvaļinājuma laikā aizvietošanas ilgums katrā no minētajiem gadījumiem nepārsniedz sešus mēnešus. Obligātā militārā dienesta pildīšanas laikā aizvietošanas ilgums nepārsniedz dienesta ilgumu.

4. Atbalstu piešķir subsidētu pakalpojumu veidā.

Aizvietošanas pakalpojumus lauku saimniecībā var nodrošināt ražotāju grupas un organizācijas neatkarīgi no to lieluma. Šajā gadījumā dalība šādās grupās vai organizācijās nav nosacījums tam, lai piekļūtu pakalpojumam.

5. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām.

24. pants

Atbalsts lauksaimniecības produktu noieta veicināšanas pasākumiem

1. Atbalsts lauksaimniecības produktu noieta veicināšanas pasākumiem ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts sedz izmaksas par:

- a) konkursu, gadatirgu vai izstāžu organizēšanu un dalību tajos;
- b) publikācijām, kuru mērķis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem.

3. Publikācijās, kas minētas 2. punkta b) apakšpunktā, nemin konkrētu uzņēmumu, zīmolvārdu vai izcelsmi.

Tomēr šā punkta pirmo daļu nepiemēro norādēm uz to lauksaimniecības produktu izcelsmi, kurus aptver:

- a) kvalitātes shēmas, kas minētas 20. panta 2. punkta a) apakšpunktā, ar nosacījumu, ka norāde precīzi atbilst Savienībā aizsargātajai norādei;
- b) kvalitātes shēmas, kas minētas 20. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā, ar nosacījumu, ka norādei vēstījumā ir sekundāra nozīme.

4. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas par konkursu, gadatirgu vai izstāžu organizēšanu un dalību tajos:

- a) dalības maksas;
- b) ceļa izdevumi un to dzīvnieku un produktu transportēšanas izdevumi, kurus aptvers noieta veicināšanas darbība;
- c) izmaksas par publikācijām un tīmekļa vietnēm, kurās pasākums izziņots;
- d) izstāžu telpu un standu īre un to uzstādīšanas un demontāžas izmaksas;
- e) simboliskas balvas, kuru vērtība nepārsniedz 3 000 EUR par balvu vienam konkursa uzvarētājam.

5. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas par publikācijām, kuru mērķis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem:

- a) izmaksas par publikācijām drukātos un elektroniskos medijos, tīmekļa vietnēm un elektroniskos medijos, radio vai televīzijā redzamiem sižetiem, kuru mērķis ir sniegt faktuālu informāciju par labuma guvējiem, kas nāk no konkrēta reģiona vai ražo konkrētu lauksaimniecības produktu, ja informācija ir neitrāla un visiem attiecīgajiem labuma guvējiem ir vienādas iespējas tikt atspoguļotiem publikācijā;
- b) izmaksas par zinātniskas informācijas vai faktuālas informācijas izplatīšanu attiecībā uz:
 - i) 20. panta 2. punktā minētajām kvalitātes shēmām, kuras var ietvert citu dalībvalstu un trešo valstu lauksaimniecības produktus;
 - ii) ģenēriskiem lauksaimniecības produktiem, to uzturvērtības priekšrocībām un ierosinājumiem, kā tos lietot.

6. Atbalsta summu piešķir vienā no šiem veidiem:

- a) natūrā;
- b) kā kompensāciju par faktiskajām izmaksām, kas radušās labuma guvējam;
- c) attiecībā uz atbalstu par simboliskām balvām – arī skaidrā naudā.

Ja atbalstu piešķir natūrā, to sniedz subsidētu pakalpojumu veidā.

Noieta veicināšanas pasākumus var nodrošināt ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.

Atbalstu 4. punkta e) apakšpunktā minēto simbolisko balvu piešķiršanai noieta veicināšanas pasākumu nodrošinātājam izmaksā tikai tad, ja balva patiešām ir piešķirta un tiek uzrādīts pierādījums par tās piešķiršanu.

7. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, noieta veicināšanas pasākumiem domātam atbalstam var piekļūt visi atbalsttiesīgie uzņēmumi attiecīgajā apgabalā.

Ja noieta veicināšanas pasākumu nodrošina ražotāju grupas un organizācijas, dalība šādās grupās vai organizācijās nav nosacījums tam, lai piedalītos pasākumā. Jebkurš ieguldījums attiecīgās ražotāju grupas vai organizācijas administratīvo izmaksu segšanā, ko neveic tās biedri, nepārsniedz noieta veicināšanas pasākumu nodrošināšanas izmaksas.

8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

25. pants

Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītu kaitējumu

1. Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītu kaitējumu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalstam, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītu kaitējumu, piemēro šādus kumulatīvus nosacījumus:

- a) dalībvalsts kompetentā iestāde ir oficiāli atzinusi, ka attiecīgais notikums uzskatāms par dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem;
- b) starp dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem un uzņēmumam nodarīto kaitējumu pastāv tieša cēloņsakarība.

3. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var iepriekš noteikt kritērijus, uz kuru pamata var uzskatīt, ka 2. punkta a) apakšpunktā minētā oficiālā atzišana ir piešķirta.

4. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kuras biedrs ir minētais uzņēmums.

Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt attiecīgajam uzņēmumam.

5. Atbalsta shēmas, kas saistītas ar dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, izveido trīs gadu laikā un atbalstu izmaksā četru gadu laikā no dienas, kad iestājušies dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi.

6. Attiecināmās izmaksas ir dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgo klimatisko apstākļu nodarītais tiešais kaitējums, kuru novērtējusi publiska iestāde, piešķirējiestādes atzīts neatkarīgs eksperts vai apdrošināšanas sabiedrība.

7. Dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarīto kaitējumu aprēķina individuāla labuma guvēja līmenī. Atbalsts var attiekties uz:

- a) šā panta 8. punktā minēto ienākumu zaudējumu, kas radies lauksaimniecības produkcijas un lauksaimnieciskās ražošanas līdzekļu pilnīgas vai daļējas iznīcināšanas rezultātā;
- b) šā panta 9. punktā minēto mantisko kaitējumu.

8. Ienākumu zaudējumu aprēķina šādi:

- a) rezultātu, kas iegūts, lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots gadā, kad iestājušies dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgie klimatiskie apstākļi, vai katrā nākamajā gadā, kuru ietekmējusi ražošanas līdzekļu pilnīga vai daļēja iznīcināšana, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu minētajā gadā,

atņemot no

- b) rezultāta, kas iegūts, gada vidējo lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots triju gadu periodā pirms dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgajiem klimatiskajiem apstākļiem, vai trijos gados saražoto vidējo daudzumu, kas noteikts, pamatojoties uz piecu gadu periodu pirms dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgajiem klimatiskajiem apstākļiem un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu.

Ja MVU ticis izveidots mazāk nekā trīs gadus pirms dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu notikuma dienas, atsauci uz trīs gadu periodu 8. punkta b) apakšpunktā saprot kā atsauci uz daudzumu, ko tāda paša lieluma uzņēmums kā pieteikuma iesniedzējs, proti, mikrouzņēmums, mazais uzņēmums vai vidējais uzņēmums, vidēji saražojis un pārdevis tajā valsts vai reģionālajā sektorā, kuru ietekmējuši dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi.

Minēto ienākumu zaudējumu var aprēķināt lauku saimniecības gada produkcijas līmenī, vai arī kultūrauga vai ganāmpulka līmenī.

Ienākumu zaudējuma summu drīkst palielināt, pieskaitot citas izmaksas, kas labuma guvējam radušās dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu dēļ.

Minēto ienākumu zaudējuma summu samazina, no tās atskaitot visas izmaksas, kas nav radušās dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu dēļ.

Lai aprēķinātu labuma guvēja lauksaimniecisko produkciju, drīkst izmantot indeksus, ja izmantotā aprēķina metode ļauj noteikt labuma guvēja faktiskos zaudējumus attiecīgajā gadā.

9. Dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītu mantisko kaitējumu aktīviem, piemēram, lauku saimniecības ēkām, aprīkojumam un tehnikai, krājumiem un ražošanas līdzekļiem, aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā aktīva remonta izmaksām vai saimniecisko vērtību pirms dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem.

Tas nepārsniedz remonta izmaksas vai patiesās tirgus vērtības samazinājumu, ko izraisījusi katastrofa, proti, starpību starp aktīva vērtību tieši pirms un tūlīt pēc dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem.

Ja 8. punktā minētais labuma guvēja ienākumu zaudējums tiek aprēķināts kultūrauga vai ganāmpulka līmenī, ņem vērā tikai ar attiecīgo kultūraugu vai ganāmpulku saistīto mantisko kaitējumu.

10. Atbalstu samazina vismaz par 50 %, izņemot gadījumus, kad to piešķir labuma guvējiem, kuri ir noslēguši apdrošināšanas līgumu, kas sedz vismaz 50 % no to vidējās gada produkcijas vai ar produkciju saistītajiem ienākumiem un statistiski visbiežākos ar klimatu saistītos apdrošinātos riskus attiecīgajā dalībvalstī vai reģionā.

11. Atbalsts un visi citi maksājumi, ko saņem, lai kompensētu zaudējumus, kā arī maksājumi saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas polisēm, nepārsniedz 80 % no attiecināmajām izmaksām.

Apgabalos, kuros ir dabas radīti ierobežojumi, atbalsta intensitāti drīkst palielināt ne vairāk kā līdz 90 %.

26. pants

Atbalsts, kura mērķis ir segt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas, un atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarītu kaitējumu

1. Atbalsts, kura mērķis ir segt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas, un atbalsts, kura mērķis ir kompensēt minēto dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarītos zaudējumus, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalstu piešķir ar šādiem nosacījumiem:

a) atbalstu maksā tikai saistībā ar dzīvnieku slimībām vai augiem kaitīgajiem organismiem, attiecībā uz kuriem pastāv Savienības vai valsts noteikumi neatkarīgi no tā, vai tie noteikti normatīvajos vai administratīvajos aktos;

b) tas ir daļa no:

i) Savienības, nacionāla vai reģionāla līmeņa publiskas programmas, kas domāta attiecīgās dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgā organisma profilaksei, kontrolei vai izskaušanai;

ii) ārkārtas pasākumiem, ko noteikusi dalībvalsts kompetentā iestāde;

iii) augiem kaitīgā organisma izskaušanas vai izplatības ierobežošanas pasākumiem, kurus īsteno saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 18. pantu, 28. panta 1. un 2. punktu, 29. panta 1. un 2. punktu, 30. panta 1. punktu un 33. panta 1. punktu;

iv) dzīvnieku slimību profilakses, kontroles un izskaušanas pasākumiem, ko veic saskaņā ar Regulu (ES) 2016/429.

Programma un pasākumi, kas minēti b) apakšpunktā, ietver attiecīgo profilakses, kontroles vai izskaušanas pasākumu aprakstu.

3. Dzīvnieku slimību gadījumā atbalstu piešķir saistībā ar dzīvnieku slimībām, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2016/429 5. panta 1. punktā minētajā dzīvnieku slimību sarakstā, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/690 ⁽⁴²⁾ III pielikumā minētajā zoonožu sarakstā vai dzīvnieku slimību, infekciju un invāziju sarakstā, kas iekļauts Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas izveidotajā Sauszemes dzīvnieku veselības kodeksā.

4. Atbalstu drīkst piešķirt arī no jauna radušos slimību gadījumā, ja tās atbilst Regulas (ES) 2016/429 6. panta 2. punktā noteiktajiem kritērijiem.

5. Atbalsts neattiecas uz pasākumiem, kuru izmaksas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem jāsedz labuma guvējam, izņemot gadījumus, kad šo pasākumu izmaksas pilnībā kompensē labuma guvēju veiktie obligātie maksājumi.

6. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kuras biedrs ir minētais uzņēmums.

Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt attiecīgajam uzņēmumam.

7. Ar dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu saistītas atbalsta shēmas ievieš trīs gadu laikā un atbalstu izmaksā četru gadu laikā no dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgā organisma radīto izmaksu vai nodarītā kaitējuma rašanās dienas.

8. Ja pasākumi attiecas uz vēl neparādījušos dzīvnieku slimību, augiem kaitīgo organismu vai invazīvu svešzemju sugu, kas var būt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1143/2014 ⁽⁴³⁾ 3. panta 3. punktā definētā invazīvā svešzemju suga, kas rada bažas Savienībai, un Regulas (ES) Nr. 1143/2014 3. panta 4. punktā definētā invazīvā svešzemju suga, kas rada bažas dalībvalstij ("profilakses pasākumi"), atbalsts sedz attiecināmās izmaksas par:

a) veselības pārbaudēm;

b) analīzēm, ieskaitot *in-vitro* diagnostiku;

c) testiem un citiem skrīninga pasākumiem, tai skaitā TSE un GSE testiem;

d) dzīvnieku vakcīnu, zāļu, ārstniecības vielu, augu aizsardzības līdzekļu un biocīdu iegādi, uzglabāšanu, izplatīšanu un ievadīšanu;

e) dzīvnieku nokaušanu vai izbrāķēšanu vai dzīvnieku produktu un augu iznīcināšanu profilakses nolūkos, kā arī saimniecības un aprīkojuma tīrīšanu, dezinfekciju un dezinsekciju;

f) biodrošības pasākumu noteikšanu vai uzlabošanu.

9. Kontroles un izskaušanas pasākumu gadījumā atbalsts sedz attiecināmās izmaksas par:

a) testiem un citiem skrīninga pasākumiem, tai skaitā TSE un GSE testiem, dzīvnieku slimību gadījumā;

b) dzīvnieku vakcīnu, zāļu, ārstniecības vielu, augu aizsardzības līdzekļu un biocīdu iegādi, uzglabāšanu, ievadīšanu un izplatīšanu;

c) dzīvnieku nokaušanu vai izbrāķēšanu un ar tiem saistīto produktu iznīcināšanu vai augu iznīcināšanu, arī attiecībā uz augiem un dzīvniekiem, kuri mirst vai tiek iznīcināti vakcinācijas vai citu pasākumu rezultātā, kuri veikti pēc kompetento publisko iestāžu rīkojuma;

⁽⁴²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/690 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido iekšējā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas, augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības jomas un Eiropas statistikas programmu (vienotā tirgus programma) un atceļ Regulas (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, un (ES) Nr. 652/2014 (OV L 153, 3.5.2021., 1. lpp.).

⁽⁴³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (OV L 317, 4.11.2014., 35. lpp.).

d) ar patogēna vai vektora epidemioloģiju un īpašībām pamatotu saimniecības un aprīkojuma tīrīšanu, dezinfekciju un dezinsekciju.

10. Ja atbalsta mērķis ir atlīdzināt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu, kompensāciju aprēķina, ņemot vērā tikai:

- a) to dzīvnieku tirgus vērtību, kuri nokauti, izbrāķēti vai miruši, vai tādu ar šiem dzīvniekiem saistītu produktu vai tādu augu tirgus vērtību, kuri iznīcināti:
 - i) dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgā organisma rezultātā;
 - ii) publiskas programmas vai pasākuma satvarā, kā minēts 2. punkta b) apakšpunktā;
- b) ienākumu zaudējumu, ko rada karantīnas noteikumu ievērošana un ganāmpulka vai stādījumu atjaunošanas grūtības un obligātā augmaiņa, kas noteikta kā daļa no publiskas programmas vai pasākuma, kā minēts 2. punkta b) apakšpunktā;
- c) izmaksas par tāda aprīkojuma aizstāšanu, kurš iznīcināts saskaņā ar dalībvalsts kompetento iestāžu rīkojumu.

Pirmās daļas a) apakšpunkta piemērošanas nolūkā tirgus vērtību nosaka, pamatojoties uz dzīvnieku, produktu un augu vērtību tieši pirms tam, kad radušās vai apstiprinājušās aizdomas par dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu.

11. Saskaņā ar 10. punktu aprēķināto kompensāciju samazina, no tās atskaitot:

- a) visas izmaksas, kas nav radušās tieši dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgā organisma dēļ un kas labuma guvējam būtu radušās arī citā gadījumā;
- b) visus ieņēmumus, kuri gūti, pārdodot produktus, kas saistīti ar profilakses vai izskaušanas nolūkos pēc kompetento iestāžu rīkojuma nokautiem vai izbrāķētiem dzīvniekiem un iznīcinātiem augiem.

12. Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu, nepārsniedz izmaksas un kaitējumu, kurus radījušas dzīvnieku slimības un augiem kaitīgie organismi un kuru sakarā dalībvalsts kompetentā iestāde ir veikusi vienu no šādām darbībām:

- a) dzīvnieku slimības gadījumā – oficiāli atzinusi uzliesmojumu;
- b) augiem kaitīgo organismu gadījumā – oficiāli atzinusi klātbūtni.

13. Atbalstu saistībā ar 8. un 9. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām piešķir natūrā, un to izmaksā profilakses, kontroles un izskaušanas pasākumu nodrošinātajam.

Atkāpjoties no pirmās daļas, atbalstu drīkst piešķirt tieši labuma guvējam, lai atlīdzinātu labuma guvējam faktiski radušās izmaksas, ja atbalsts tiek piešķirts saistībā ar attiecināmajām izmaksām, kas minētas šādos noteikumos:

- a) dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu gadījumā – 8. punkta d) un e) apakšpunktā un 9. punkta b) apakšpunktā;
- b) augiem kaitīgo organismu un saimniecības un aprīkojuma tīrīšanas un dezinfekcijas gadījumā – 8. punkta e) apakšpunktā un 9. punkta c) apakšpunktā.

14. Ja konstatē, ka dzīvnieku slimība vai augiem kaitīgo organismu invāzija ir izraisīta tīši vai radusies labuma guvēja nolaidības rezultātā, individuālu atbalstu nepiešķir.

15. Atbalsts un visi citi maksājumi, tai skaitā maksājumi, kurus labuma guvējs par tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas minētas 8., 9. un 10. punktā, saņēmis saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas polisēm vai no kopfondiem, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

27. pants

Atbalsts lopkopības nozarei un atbalsts par kritušajiem dzīvniekiem

1. Šāds atbalsts lopkopjiem ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts sedz šādas izmaksas:

- a) administratīvās izmaksas par ciltsgrāmatu iekārtošanu un uzturēšanu;
- b) izmaksas par testiem, ko trešās personas vai to uzdevumā veic, lai noteiktu lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko kvalitāti vai produktivitāti, izņemot kontroles, ko veic ganāmpulka īpašnieks, un piena kvalitātes regulāras kontroles;

- c) kritušo dzīvnieku aizvākšanas izmaksas;
- d) kritušo dzīvnieku iznīcināšanas izmaksas;
- e) kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, ja atbalsts tiek finansēts no maksām vai obligātajām iemaksām, kas paredzētas šādu kritušo dzīvnieku iznīcināšanas finansēšanai, ar nosacījumu, ka šādas maksas vai iemaksas attiecas tikai uz gaļas nozari un tiek tieši piemērotas šai nozarei;
- f) kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, ja ir noteikts pienākums veikt attiecīgo kritušo dzīvnieku TSE testus vai ja notiek 26. panta 3. punktā minētas dzīvnieku slimības uzliesmojums.

3. Atbalstu, kas minēts 2. punkta c), d), e) un f) apakšpunktā, piešķir ar nosacījumu, ka dalībvalstī ir spēkā konsekventa monitoringa programma, kas nodrošina visu kritušo dzīvnieku drošu iznīcināšanu.

Atbalsts tādu prēmiju izmaksu segšanai, kuras lauksaimnieki maksā par apdrošināšanu, kas sedz šā panta 2. punkta e) apakšpunktā minētās kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, atbilst nosacījumiem, kas noteikti 28. panta 2. punktā.

4. Atbalsts tiek sniegts natūrā un neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem.

Lai atvieglotu 2. punkta c), d), e) un f) apakšpunktā minētā atbalsta pārvaldību, atbalstu var izmaksāt ekonomikas dalībniekiem vai struktūrām, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tie darbojas lejpējā tirgū attiecībā pret uzņēmumiem, kuri darbojas lopkopības nozarē;
- b) tie sniedz ar kritušo dzīvnieku aizvākšanu un iznīcināšanu saistītus pakalpojumus.

5. Atbalsta intensitāte nepārsniedz:

- a) 70 % no 2. punkta b) apakšpunktā minēto testu izmaksām;
- b) 75 % no izmaksām, kas saistītas ar 2. punktā minēto iznīcināšanu;
- c) 100 % no izmaksām, kas saistītas ar 2. punkta a), d), e) un f) apakšpunktā minētajām administratīvajām izmaksām, aizvākšanu, iznīcināšanu un ar aizvākšanu saistītas apdrošināšanas prēmijām.

28. pants

Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai un finansiālām iemaksām kopfondos

1. Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai un finansiālām iemaksām kopfondos ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai:

- a) nerada šķēršļus apdrošināšanas pakalpojumu iekšējā tirgus darbībai;
- b) neaprobežojas tikai ar apdrošināšanu, ko piedāvā viena apdrošināšanas sabiedrība vai sabiedrību grupa;
- c) tam nepiemēro nosacījumu, ka apdrošināšanas līgums jāslēdz ar attiecīgajā dalībvalstī iedibinātu sabiedrību.

3. Apdrošināšana ir paredzēta, lai segtu zaudējumus, ko nodara:

- a) dabas katastrofas;
- b) dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi un citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi;
- c) dzīvnieku slimības, augiem kaitīgi organismi vai aizsargājamie dzīvnieki;
- d) vai lai kompensētu apdrošināšanas prēmijas, kas maksātas par apdrošināšanu, kura sedz kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas.

4. Apdrošināšana:

- a) kompensē tikai 3. punktā minēto zaudējumu atlīdzināšanas izmaksas;
- b) nepieprasa un nenorāda konkrētu turpmākās lauksaimnieciskās produkcijas veidu vai daudzumu.

5. Dalībvalstis, nosakot atbilstošus maksimālos apjomus, drīkst ierobežot apdrošināšanas prēmijas summu, par kuru ir tiesības saņemt atbalstu.

6. Attiecīgais kopfonds atbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem:
 - a) tas ir dalībvalsts kompetentās iestādes akreditēts saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
 - b) tam ir pārredzama politika attiecībā uz iemaksām tajā un izmaksām no tā;
 - c) tam ir skaidri noteikumi, kuri nosaka atbildību par jebkuru radušos parādu.
7. Dalībvalstis nosaka noteikumus par kopfondu izveidošanu un pārvaldību, jo īpaši par kompensācijas maksājumu piešķiršanu, kā arī par minēto noteikumu ievērošanas pārvaldību un uzraudzību. Dalībvalstis nodrošina, ka fonda noteikumos ir paredzēti sodi, kas piemērojami labuma guvēja nolaidības gadījumā.
8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 70 % no apdrošināšanas prēmijas izmaksām vai finansiālās iemaksas kopfondā.

29. pants

Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu

1. Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Dalībvalsts, ievērojot 5. punktu, konstatē tiešu cēloņsakarību starp nodarīto kaitējumu un aizsargājamo dzīvnieku uzvedību.
3. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kuras biedrs ir minētais uzņēmums. Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt attiecīgajam uzņēmumam.
4. Atbalsta shēmu izveido trīs gadu laikā un atbalstu izmaksā četru gadu laikā no kaitējuma cēloniskā notikuma dienas.
5. Attiecināmās izmaksas ir izmaksas, kas radušās kā kaitējuma cēloniskā notikuma tiešas sekas, ko novērtējusi publiska iestāde, piešķirējiestādes atzīts neatkarīgs eksperts vai apdrošināšanas sabiedrība.

Attiecināmās izmaksas var ietvert:

- a) nonāvētos dzīvniekus vai iznīcinātos augus: attiecināmās izmaksas nosaka, pamatojoties uz aizsargājamo dzīvnieku nonāvēto dzīvnieku vai iznīcināto augu tirgus vērtību;
 - b) netiešās izmaksas: veterinārās izmaksas, kas rodas par ievainotu dzīvnieku ārstēšanu, un darbaspēka izmaksas, kas saistītas ar pazudušu dzīvnieku meklēšanu, ienākumu zaudējumu sakarā ar mazāku produkcijas iznākumu, kas saistīts ar aizsargājamo dzīvnieku uzbrukumiem;
 - c) mantisko kaitējumu tādiem aktīviem kā lauku saimniecības aprīkojums, tehnika, lauku saimniecības ēkas un krājumi; mantisko kaitējumu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā aktīva remonta izmaksām vai saimniecisko vērtību pirms kaitējuma cēloniskā notikuma; tas nepārsniedz remonta izmaksas vai patiesās tirgus vērtības samazinājumu, ko izraisījis kaitējuma cēloniskais notikums, proti, starpību starp aktīva vērtību tieši pirms un tūlīt pēc minētā notikuma.
6. Kaitējuma apmēru aprēķina individuālā labuma guvēja līmenī.

Summu samazina, no tās atskaitot visas izmaksas, ko nav kaitējuma cēloniskā notikuma sekas un kas labuma guvējam būtu radušās arī citā gadījumā.

7. Lai mazinātu konkurences izkropļojumu risku un radītu stimulu šo risku minimalizēt, dalībvalsts kompetentās iestādes no labuma guvējiem prasa minimālos centienus. Šie centieni izpaužas kā profilaktiskie pasākumi (piemēram, žogi, kur tas iespējams, vai ganu suņi), kas ir samērīgi ar aizsargājamo dzīvnieku nodarītā kaitējuma risku attiecīgajā apgabalā, izņemot gadījumus, kad veikt šādus pasākumus nav pamatoti iespējams. Pirmajam aizsargājamā dzīvnieka uzbrukumam konkrētā apgabalā šo punktu nepiemēro.
8. Šajā pantā paredzētais atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

9. Atbalsts un visi citi maksājumi, kas saņemti, lai atlīdzinātu kaitējumu, tai skaitā maksājumi saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas polisēm attiecībā uz kaitējumu, par kuru tiek saņemts atbalsts, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

30. pants

Atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai lauksaimniecībā

1. Atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai lauksaimniecībā, kas saistīts ar agrovides un klimata saistībām, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Šajā pantā piemēro šādas definīcijas:

a) "saglabāšana *in situ*" ir ģenētiskā materiāla saglabāšana ekosistēmās un dabiskajās dzīvotnēs un dzīvotspējīgu sugas vai savvaļā pārgājušas šķirnes populāciju uzturēšana un atkopšanās tās dabiskajā vidē un – attiecībā uz domesticētu dzīvnieku šķirnēm vai kultivētām augu sugām – lauksaimnieciskajā vidē, kurā izveidojušās to atšķirīgās īpašības;

b) "saglabāšana lauku saimniecībā" ir saglabāšana *in situ* un attīstīšana lauku saimniecības mērogā;

c) "saglabāšana *ex situ*" ir lauksaimniecības ģenētiskā materiāla saglabāšana ārpus tā dabiskās dzīvotnes;

d) "*ex situ* kolekcija" ir lauksaimniecības ģenētiskā materiāla kolekcija, kuru uztur ārpus tā dabiskās dzīvotnes.

3. Saistības audzēt vietējās šķirnes, kurām draud izzušana no izmantošanas lauksaimniecībā, vai saglabāt augu ģenētiskos resursus, kurus apdraud ģenētiskā erozija, ietver vienas no šādām saistībām:

a) audzēt vietējo apdraudēto šķirņu lauksaimniecības dzīvniekus;

b) saglabāt to augu ģenētiskos resursus, kuri dabiski pielāgojušies vietējiem un reģionālajiem apstākļiem un kurus apdraud ģenētiskā erozija.

4. Vietējās šķirnes uzskata par apdraudētām šķirnēm, ja ir izpildīti Regulas (ES) 2016/1012 2. panta 24. punktā izklāstītie nosacījumi un ja minētie nosacījumi turklāt ir aprakstīti un iekļauti informācijā, kas saskaņā ar šīs regulas 9. panta 1. punktu sniedzama Komisijai.

5. Atbalsttiesīgi ir šādu sugu lauksaimniecības dzīvnieki: liellopi, aitas, kazas, zirgu dzimtas dzīvnieki, cūkas, putni, truši un bites.

6. Augu ģenētiskos resursus uzskata par ģenētiskās erozijas apdraudētiem, ja saskaņā ar 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu publicējamajā informācijā ir aprakstīti un iekļauti pietiekami ģenētiskās erozijas pierādījumi, kuri pamatoti ar zinātnisko pētījumu rezultātiem vai rādītājiem, kas liecina par tradicionālo vai primitīvo vietējo šķirņu un to populācijas daudzveidības samazināšanos un attiecīgā gadījumā par izmaiņām vietējā līmenī dominējošajā lauksaimniecības praksē.

7. Atbalsts sedz izmaksas par šādām darbībām:

a) mērķorientētas darbības: darbības, kuras veicina ģenētisko resursu saglabāšanu *in situ* un *ex situ*, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu lauksaimniecībā, ieskaitot tīmeklī balstītus uzskaitījumus, kas aptver patlaban *in situ* saglabātus ģenētiskos resursus un *ex situ* kolekcijas un datubāzes;

b) saskaņotas darbības: darbības, kas sekmē dalībvalstu kompetento organizāciju apmaiņšanos ar informācijas par ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu Savienības lauksaimniecībā;

c) pavaddarbības: informēšanas, izplatīšanas un konsultāciju darbības, kurās iesaistītas nevalstiskās organizācijas un citas attiecīgas ieinteresētās personas, mācību kursi un tehnisku ziņojumu sagatavošana.

8. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

31. pants

Atbalsts par dzīvnieku labturības saistībām

1. Atbalsts par dzīvnieku labturības saistībām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir uzņēmumiem, kuri brīvprātīgi apņemas veikt darbības, kuras veido vienas vai vairākas no 7. punktā minētajām dzīvnieku labturības saistībām.
3. Dalībvalstis sniedz atbalstu tikai par tādām saistībām, kas pārsniedz relevantos obligātos standartus, kuri noteikti Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas I nodaļas 2. iedaļā, un citas relevantas obligātās prasības, kas noteiktas valsts un Savienības tiesību aktos.
4. Atbalstu saskaņā ar šo pantu piešķir tikai par saistībām, kas atšķiras no saistībām, par kurām piešķir maksājumus saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 31. pantu.
5. Visus šā panta 3. un 4. punktā minētos obligātos standartus un prasības norāda un apraksta valsts līmeņa juridiskajā pamatā.
6. Ja valsts tiesību aktos tiek noteiktas jaunas prasības, kas pārsniedz Savienības tiesību aktos noteiktās atbilstošās minimālās prasības, atbalstu par saistībām, kas veicina atbilstību šīm prasībām, var piešķirt ne ilgāk kā 24 mēnešus no dienas, kad tās saimniecībai kļūst obligātas.
7. Dzīvnieku labturības saistības, par kurām ir tiesības saņemt atbalstu, nodrošina augstāka līmeņa ražošanas metožu standartus vienā no šādām jomām:
 - a) ūdens, barība un dzīvnieku kopšana saskaņā ar dzīvnieku dabiskajām vajadzībām;
 - b) turēšanas apstākļi, kas uzlabo dzīvnieku komfortu un pārvietošanās brīvību, piemēram, lielāka vienam dzīvniekam atvēlētā platība, grīdas segums, dabiskais apgaismojums, mikroklimata kontrole, kā arī turēšanas apstākļi, piemēram, brīva atnešanās vai dzīvnieku turēšana grupās atkarībā no dzīvnieku dabiskajām vajadzībām;
 - c) apstākļi, kas atļauj dabiskās uzvedības izpausmes, piemēram, dzīves vides apstākļu uzlabošana vai vēlīna atšķiršana no mātes;
 - d) iespējas atrasties ārpus telpām un ganīties;
 - e) prakse, kas palielina dzīvnieku izturību un ilgmūžību, arī lēnaudzīgām šķirnēm;
 - f) prakse, kas nepieļauj dzīvnieku kropļošanu vai kastrāciju. Konkrētos gadījumos, kad dzīvnieku kropļošana vai kastrācija tiek uzskatīta par vajadzīgu, jāizmanto anestēzijas līdzekļi, pretsāpju un pretiekaisuma medikamenti vai imūnkastrācija;
 - g) sanitārie pasākumi, ko veic nepārnēsājamu slimību profilakses nolūkā un kas neprasa izmantot tādas ārstnieciskas vielas kā vakcīnas, insekticīdi vai pretparazītu zāles.
8. Dzīvnieku labturības saistības uzņemas uz laiku no viena līdz septiņiem gadiem. Ja tas vajadzīgs, lai sasniegtu vai uzturētu konkrētus dzīvnieku labturības ieguvumus, dalībvalstis konkrētu veidu saistībām var noteikt ilgāku periodu, cita starpā paredzot iespēju pēc sākotnējā perioda beigām tās katru gadu pagarināt.
9. Saistību līgumu var atjaunot arī automātiski, ja līgumā ir paredzēti attiecīgi noteikumi. Dalībvalstis saskaņā ar relevantajiem valsts noteikumiem izveido dzīvnieku labturības saistību atjaunošanas mehānismu. Šādu mehānismu apraksta valsts līmeņa juridiskajā pamatā. Atjaunošanu veic, vienmēr ievērojot šajā pantā paredzētos nosacījumus.
10. Lai palīdzētu lauksaimniekiem, kuri apņemas mainīt savas ražošanas sistēmas, dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumiem, kas veic darbības saskaņā ar šo pantu, ir piekļuve relevantajām zināšanām un informācijai, kas vajadzīga šādu darbību izpildei, un ka tiem, kam tā vajadzīga, tiek nodrošināta atbilstoša apmācība, kā arī piekļuve speciālajām zināšanām.
11. Attiecībā uz saistībām, kuru uzņemšanās notikusi, ievērojot šo pantu, dalībvalsts paredz pārskatīšanas klauzulu, lai nodrošinātu to koriģēšanu gadījumos, kad relevantās obligātās prasības un standarti, kas minēti 3. un 7. punktā, tiek grozīti.

12. Atbalstu piešķir katru gadu, lai kompensētu visas no dzīvnieku labturības saistībām izrietošās papildu izmaksas un negūtos ienākumus vai daļu no tiem.

13. Atbalsts nepārsniedz 100 % no 12. punktā minētajām izmaksām un 500 EUR par liellopu vienību.

32. pants

Atbalsts sadarbībai lauksaimniecības nozarē

1. Atbalsts sadarbībai lauksaimniecības nozarē ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalstu piešķir tikai tam lai, lai veicinātu sadarbību, kas palīdz sasniegt vienu vai vairākus Regulas (ES) 2021/2115 6. panta 1. un 2. punktā noteiktos mērķus.

3. Šā panta aptvertu veidu sadarbībā ir iesaistīti vismaz divi subjekti neatkarīgi no tā, vai tie darbojas lauksaimniecības nozarē, bet ar nosacījumu, ka sadarbība dod labumu galvenokārt lauksaimniecības nozarei.

4. Atbalsttiesīga ir šādu veidu sadarbība:

a) sadarbība starp dažādiem lauksaimniecības nozares un pārtikas ķēdes uzņēmumiem un citiem dalībniekiem, kas darbojas lauksaimniecības nozarē, arī ražotāju grupām, kooperatīviem un starpnozaru organizācijām, kas sekmē lauku attīstības politikas mērķu un prioritāšu īstenošanu;

b) kopu un tīklu veidošana;

c) lauku saimniecības pēctecība, jo īpaši paaudžu maiņa lauku saimniecības līmenī (atbalstu piešķir tikai tiem lauksaimniekiem, kuri ir sasnieguši vai līdz darbības beigām būs sasnieguši pensionēšanās vecumu, ko attiecīgā dalībvalsts noteikusi saskaņā ar saviem tiesību aktiem).

5. Atbalstu nepiešķir sadarbībai, kurā iesaistītas tikai pētniecības struktūras.

6. Atbalstu drīkst piešķirt sadarbībai, kas saistīta ar šādām darbībām:

a) izmēģinājuma projekti;

b) jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrāde lauksaimniecības un pārtikas nozarē, ciktāl tas attiecas uz lauksaimniecības produktiem;

c) lauksaimniecības nozarē darbojošos mazo ekonomikas dalībnieku sadarbība kopīgu darba procesu organizēšanā un iekārtu un resursu kopīgā izmantošanā;

d) piegādes ķēdes dalībnieku horizontāla un vertikāla sadarbība ar mērķi izveidot un attīstīt īsas piegādes ķēdes un vietējos tirgus;

e) vietējā kontekstā veikti noieta veicināšanas pasākumi, kas saistīti ar īsu piegādes ķēžu un vietējo tirgu attīstību;

f) kolektīva rīcība, ko īsteno, lai mīkstinātu klimata pārmaiņas vai pielāgotos tām;

g) kopīga pieeja vidiskiem projektiem un pašreizējai vidiskajai praksei, ieskaitot ūdens resursu efektīvu apsaimniekošanu, atjaunīgās enerģijas izmantošanu⁽⁴⁴⁾ un lauksaimniecības ainavu saglabāšanu;

h) piegādes ķēdes dalībnieku horizontāla un vertikāla sadarbība tādas biomasas ilgtspējīgā nodrošināšanā, kas paredzēta izmantošanai pārtikas ražošanā, ja tiek ražoti lauksaimniecības produkti, un enerģijas ražošanai pašpatēriņam;

i) tādu vietējās attīstības stratēģiju īstenošana, kuras Regulas (ES) 2021/1060 32. pantā nav minētas, jo īpaši tad, ja tās īsteno publisko un privāto partneru grupas, kas nav minētas Regulas (ES) 2021/1060 31. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

7. Atbalstu piešķir tikai jauniem sadarbības veidiem, pie kuriem tiek pieskaitīta arī esoša sadarbība, ja tiek uzsākta jauna darbība.

8. Šā panta 6. punkta d) un e) apakšpunktā minēto atbalstu īsu piegādes ķēžu izveidošanai un attīstīšanai piešķir tikai tādām piegādes ķēdēm, kurās starp lauksaimnieku un patērētāju nav vairāk kā viens starpnieks.

⁽⁴⁴⁾ Tas attiecas uz sadarbību, kas saistīta ar enerģijas ražošanu no atjaunīgiem energoresursiem vai biodegvielu ražošanu saimniecībās, ja ir ievēroti 14. pantā izklāstītie nosacījumi.

9. Šajā pantā paredzētais atbalsts atbilst Regulas (ES) Nr. 1308/2013 206.–210.a pantam.
10. Darbības, kas sastāv no investīcijām, atbilst noteikumiem un prasībām, kas noteiktas šīs regulas piemērojamajā pantā par investīciju atbalstu, kā arī 4. pantā par paziņošanas robežvērtībām.
11. Attiecināmas ir šādas izmaksas, ciktāl tās saistītas ar lauksaimnieciskām darbībām:
- a) izmaksas, kas saistītas ar sagatavošanās atbalstu, spēju veidošanu, mācībām un tīklošanos nolūkā sagatavot un īstenot sadarbības projektu;
 - b) izmaksas par attiecīgā apgabala izpēti, priekšizpēti un darījumdarbības plāna izstrādi vai tādas vietējās attīstības stratēģijas izstrādi, kas nav Regulas (ES) 2021/1060 32. pantā minētā stratēģija;
 - c) sadarbības kārtējās izmaksas;
 - d) īstenojamo darbību izmaksas, arī ar iedzīvīvināšanu saistītās izmaksas;
 - e) noieta veicināšanas pasākumu izmaksas.
12. Atbalstu piešķir uz laiku, kas nepārsniedz septiņus gadus.
13. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.
14. Attiecībā uz 11. punkta d) apakšpunktā minētajām darbībām, kas sastāv no investīcijām, atbalsts nepārsniedz investīciju atbalsta maksimālo intensitāti, kura norādīta attiecīgajā pantā par investīciju atbalstu.

2. iedaļa

Atbalsts vides aizsardzībai lauksaimniecībā

33. pants

Atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* teritorijām

1. Atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* teritorijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir katru gadu par lauksaimniecības zemes hektāru, lai labuma guvējiem kompensētu papildu izmaksas un negūtos ienākumus, kuru cēlonis ir traucēkļi lauksaimniecības platībās, ko tieši ietekmē Direktīvas 92/43/EEK un Direktīvas 2009/147/EK īstenošana.
3. Atbalstu piešķir tikai saistībā ar traucēkļiem, kas izriet no prasībām, kuras pārsniedz relevantos laba lauksaimnieciskā un vidiskā stāvokļa ("LLVS") standartus, kas noteikti Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas I nodaļas 2. iedaļā, kā arī nosacījumus, kas noteikti lauksaimniecības platības uzturēšanai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
4. Atbalstu maksā tikai par šādām lauksaimniecības platībām:
- a) *Natura 2000* ietilpstošas lauksaimniecības platības;
 - b) citas norobežotas dabas aizsardzības teritorijas ar vidiskiem ierobežojumiem, kuri attiecas uz lauksaimniecību un palīdz īstenot Direktīvas 92/43/EEK 10. pantu; šīs platības nepārsniedz 5 % no noteiktajām *Natura 2000* teritorijām, kuras ietilpst attiecīgā KLP stratēģiskā plāna teritoriālajā tvērumā.
5. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no 2. punktā minētajām izmaksām un 500 EUR par hektāru gadā sākotnējā periodā, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, un līdz 200 EUR par hektāru gadā pēc tam.

34. pants

Atbalsts par agrovides un klimata saistībām

1. Atbalsts par agrovides un klimata saistībām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu drīkst piešķirt visiem uzņēmumiem un uzņēmumu grupām, kas brīvprātīgi apņemas veikt darbības, kuras veido vienas vai vairākas 1. punktā minētās saistības un kuru mērķis ir saglabāt un popularizēt lauksaimniecības praksēs ieviešamās izmaiņas, kas nāk par labu videi un klimatam.
3. Dalībvalstis atbalstu piešķir tikai par saistībām, kuras pārsniedz:
 - a) relevantās tiesību aktos noteiktās pārvaldības prasības un LLVS standartus, kuri izklāstīti Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas I nodaļas 2. iedaļā;
 - b) relevantās minimālās prasības, kas noteiktas attiecībā uz mēslošanas līdzekļu un augu aizsardzības līdzekļu lietošanu, kā arī citas relevantas obligātās prasības, kas noteiktas ar valsts un Savienības tiesību aktiem;
 - c) nosacījumus, kas noteikti lauksaimniecības platības uzturēšanai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.
4. Visus 3. punktā minētos obligātos standartus un prasības norāda un apraksta valsts līmeņa juridiskajā pamatā.
5. Attiecībā uz 3. punkta b) apakšpunktā minētajām saistībām, ja valsts tiesību aktos tiek noteiktas jaunas prasības, kas pārsniedz Savienības tiesību aktos noteiktās atbilstošās minimālās prasības, atbalstu par saistībām, kas veicina atbilstību šīm prasībām, drīkst piešķirt ne ilgāk kā 24 mēnešus no dienas, kad tās kļūst obligātas saimniecībai.
6. Lai palīdzētu lauksaimniekiem, kuri apņemas mainīt savas ražošanas sistēmas, dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumiem, kas veic darbības saskaņā ar šo pantu, ir piekļuve relevantajām zināšanām un informācijai, kas vajadzīga šādu darbību izpildei, un ka tiem, kam tā vajadzīga, tiek nodrošināta atbilstoša apmācība, kā arī piekļuve speciālajām zināšanām.
7. Saistības saskaņā ar šo pantu uzņemas uz laiku no pieciem līdz septiņiem gadiem. Tomēr, ja tas vajadzīgs vēlamā vidisko ieguvumu sasniegšanai vai uzturēšanai, dalībvalstis konkrētiem veidu saistībām drīkst noteikt ilgāku periodu, cita starpā paredzot iespēju pēc sākotnējā perioda beigām tās katru gadu pagarināt. Saistībām saglabāt, ilgtspējīgi izmantot un attīstīt ģenētiskos resursus, jaunām saistībām tieši pēc sākotnējā periodā īstenotām saistībām vai citos pienācīgi pamatotos gadījumos dalībvalstis drīkst noteikt īsāku periodu, kas ilgst vismaz vienu gadu.
8. Atbalstu par agrovides un klimata saistībām citiem labuma guvējiem, kas nav uzņēmumi, kuri darbojas lauksaimniecības nozarē, var piešķirt saskaņā ar 7. iedaļu.
9. Lopkopības ekstensificēšanas saistības atbilst vismaz šādiem nosacījumiem:
 - a) visa saimniecības ganību platība tiek apsaimniekota un uzturēta tā, lai nepieļautu ne pārmērīgu, ne nepietiekamu noganīšanu;
 - b) lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu nosaka, ņemot vērā visus saimniecībā turētos ganību dzīvniekus vai – ja saistības paredz ierobežot barības vielu noplūdi – visus saimniecībā turētos dzīvniekus, kas ir konkrēto saistību izpildei relevanti.
10. Lai mudinātu lauksaimniekus būtiski uzlabot vides kvalitāti lielākā mērogā vai izmērāmā veidā, atbalsts drīkst aptvert kolektīvas shēmas un rezultātorientētas maksājumu shēmas, piemēram, ogleklsaistīgas lauksaimniecības shēmas. Rezultātorientētas ogleklsaistīgas lauksaimniecības shēmas nodrošina, ka tiek ievēroti kvalitātes kritēriji attiecībā uz kvantificēšanu, papildīgumu, ilgtermiņa uzglabāšanu un ilgtspēju, saistībā ar oglekļa piesaistījumu sertifikāciju ņemot vērā arī Paziņojumu par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem ⁽⁴⁵⁾.
11. Attiecībā uz saistībām, kuru uzņemšanās notikusi, ievērojot šo pantu, dalībvalsts paredz pārskatīšanas klauzulu, lai nodrošinātu to koriģēšanu gadījumos, kad 3., 4. un 9. punktā minētās relevantās obligātās prasības, standarti un nosacījumi tiek grozīti.
12. Atbalstu piešķir katru gadu, lai kompensētu visas no agrovides un klimata saistībām izrietošās papildu izmaksas un negūtos ienākumus vai daļu no tiem.

⁽⁴⁵⁾ Komisijas 2021. gada 15. decembra paziņojums "Ilgtspējīgi oglekļa aprites cikli" (COM(2021) 800 final).

13. Šajā pantā paredzēto atbalstu nepiešķir par saistībām, kas ietilpst 35. panta darbības jomā.
14. Atbalstu izmaksā par hektāru.
15. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām un 600 EUR par hektāru gadā viengadīgām kultūrām, 900 EUR par hektāru gadā specializētām daudzgadīgām kultūrām un 450 EUR par hektāru gadā citiem zemes izmantojumiem.

35. pants

Atbalsts bioloģiskajai lauksaimniecībai

1. Atbalsts bioloģiskajai lauksaimniecībai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu drīkst piešķirt uzņēmumiem vai uzņēmumu grupām, kas uzņemas brīvprātīgi pāriet uz bioloģiskās lauksaimniecības praksēm un metodēm, kuras definētas Regulā (ES) 2018/848.
3. Dalībvalstis piešķir atbalstu tikai par saistībām, kas pārsniedz:
 - a) relevantās tiesību aktos noteiktās pārvaldības prasības un LLVS standartus, kuri izklāstīti Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas I nodaļas 2. iedaļā;
 - b) relevantās minimālās prasības, kas noteiktas attiecībā uz mēslošanas līdzekļu un augu aizsardzības līdzekļu lietošanu, un citas relevantas obligātās prasības, kas noteiktas ar valsts un Savienības tiesību aktiem;
 - c) nosacījumus, kas noteikti lauksaimniecības platības uzturēšanai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 4. panta 2. punktu.
4. Visus šādus obligātos standartus un prasības norāda un apraksta valsts līmeņa juridiskajā pamatā.
5. Attiecībā uz 3. punkta b) apakšpunktā minētajām saistībām, ja valsts tiesību aktos tiek noteiktas jaunas prasības, kas pārsniedz Savienības tiesību aktos noteiktās atbilstošās minimālās prasības, atbalstu par saistībām, kas veicina atbilstību šīm prasībām, drīkst piešķirt ne ilgāk kā 24 mēnešus no dienas, kad tās kļūst obligātas saimniecībai.
6. Šā panta 3. punktā minētās saistības īsteno sākotnējā periodā, kas ilgst piecus līdz septiņus gadus. Vēlamo vidisko ieguvumu sasniegšanai vai uzturēšanai dalībvalstis drīkst noteikt ilgāku periodu, arī paredzot iespēju pēc sākotnējā perioda beigām to katru gadu pagarināt. Ja atbalstu piešķir par pāreju uz bioloģisko lauksaimniecību, dalībvalstis drīkst noteikt īsāku periodu, kas ilgst vismaz vienu gadu. Attiecībā uz jaunām saistībām, kas attiecas uz uzturēšanu un seko uzreiz pēc sākotnējā periodā izpildītajām saistībām, dalībvalstis drīkst noteikt īsāku periodu, kas ilgst vismaz vienu gadu.
7. Lai palīdzētu lauksaimniekiem, kuri apņemas mainīt savas ražošanas sistēmas, dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumiem, kas veic darbības saskaņā ar šo pantu, ir piekļuve relevantajām zināšanām un informācijai, kas vajadzīga šādu darbību izpildei, un ka tiem, kam tā vajadzīga, tiek nodrošināta atbilstoša apmācība, kā arī piekļuve speciālajām zināšanām.
8. Attiecībā uz saistībām, kuru uzņemšanās notikusi, ievērojot šo pantu, dalībvalsts paredz pārskatīšanas klauzulu, lai nodrošinātu to koriģēšanu gadījumos, kad 3. punktā minētās obligātās prasības, standarti un nosacījumi tiek grozīti.
9. Atbalstu piešķir katru gadu, lai kompensētu visas no saistībām izrietošās papildu izmaksas un negūtos ienākumus vai daļu no tiem. Šajā pantā paredzēto atbalstu nepiešķir par saistībām, ko aptver 34. pants, vai izmaksām, ko aptver 20. pants.
10. Atbalstu investīcijām bioloģisko produktu primārajā ražošanā, pārstrādē un tirdzniecībā piešķir, ievērojot 14. un 17. panta noteikumus.
11. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām un 600 EUR par hektāru gadā viengadīgām kultūrām, 900 EUR par hektāru gadā specializētām daudzgadīgām kultūrām un 450 EUR par hektāru gadā citiem zemes izmantojumiem.

3. iedaļa

Atbalsts kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām

36. pants

Atbalsts lauku saimniecībās vai mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām

1. Atbalsts lauku saimniecībās vai mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem relevantajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu drīkst piešķirt investīcijām, kuru mērķis ir saglabāt lauku saimniecībās vai mežos esošu kultūras un dabas mantojumu.
3. Atbalstu piešķir par tāda dabas ainavu un ēku veidolā pastāvoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu, kuru attiecīgās dalībvalsts kompetentās publiskās iestādes ir oficiāli atzinušas par kultūras vai dabas mantojumu.
4. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas par kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu:
 - a) izmaksas par investīcijām materiālajos aktīvos;
 - b) kapitalizētie darbi.
5. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.
6. Atbalsts kapitalizētajiem darbiem nepārsniedz 10 000 EUR gadā.

4. iedaļa

Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē

37. pants

Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē

1. Atbalsta shēmas, kuru mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu, ir saderīgas ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē un atbrīvotas no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tās atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir ar šādiem nosacījumiem:
 - a) to izmaksā tikai tad, ja dalībvalsts kompetentā iestāde ir oficiāli atzinusi, ka attiecīgais notikums ir uzskatāms par dabas katastrofu;
 - b) starp dabas katastrofu un attiecīgajam uzņēmumam nodarīto kaitējumu pastāv tieša cēloņsakarība.
3. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kuras biedrs ir minētais uzņēmums.

Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt attiecīgajam uzņēmumam.
4. Ar dabas katastrofu saistītas atbalsta shēmas ievieš trīs gadu laikā un atbalstu izmaksā četru gadu laikā no dienas, kad dabas katastrofa notikusi.
5. Attiecināmās izmaksas ir dabas katastrofas nodarītais tiešais kaitējums, kuru novērtējusi publiska iestāde, piešķirējtiesības atzīts neatkarīgs eksperts vai apdrošināšanas sabiedrība.
6. Kaitējumu, kas radies dabas katastrofas dēļ, aprēķina individuāla labuma guvēja līmenī.
7. Atbalsts var attiekties uz:
 - a) šā panta 8. punktā minēto ienākumu zaudējumu, kas radies lauksaimnieciskās produkcijas un ražošanas līdzekļu pilnīgas vai daļējas iznīcināšanas rezultātā;
 - b) šā panta 9. punktā minēto mantisko kaitējumu.

8. Ienākumu zaudējumu aprēķina šādi:

- a) rezultātu, kas iegūts, lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots gadā, kad notikusi dabas katastrofa, vai katrā nākamajā gadā, kuru ietekmējusi ražošanas līdzekļu pilnīga vai daļēja iznīcināšana, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu minētajā gadā,

atņemot no

- b) rezultāta, kas iegūts, gada vidējo lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots triju gadu periodā pirms dabas katastrofas, vai trijos gados saražoto vidējo daudzumu, kas noteikts, pamatojoties uz piecu gadu periodu pirms dabas katastrofas un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu.

Ja MVU ticis izveidots mazāk nekā trīs gadus pirms dabas katastrofas notikuma dienas, atsauci uz trīs gadu periodu 8. punkta b) apakšpunktā saprot kā atsauci uz daudzumu, ko tāda paša lieluma uzņēmums kā pieteikuma iesniedzējs, proti, mikrouzņēmums, mazais uzņēmums vai vidējais uzņēmums, vidēji saražojis un pārdevis tajā valsts vai reģionālajā sektorā, kuru ietekmējusi dabas katastrofa.

Minēto ienākumu zaudējumu var aprēķināt vai nu lauku saimniecības gada produkcijas līmenī, vai arī kultūrauga vai ganāmpulka līmenī.

Minēto summu drīkst palielināt, pieskaitot citas izmaksas, kas radušās labuma guvējam un ir tieši saistītas ar dabas katastrofu.

Minēto summu samazina, no tās atskaitot izmaksas, kas nav radušās dabas katastrofas dēļ.

Lai aprēķinātu labuma guvēja ikgadējo lauksaimniecisko produkciju, drīkst izmantot indeksus, ja izmantotā aprēķina metode ļauj noteikt labuma guvēja faktiskos zaudējumus attiecīgajā gadā.

9. Dabas katastrofas nodarīto mantisko kaitējumu aktīviem, piemēram, lauku saimniecības ēkām, aprīkojumam un tehnikai, krājumiem un ražošanas līdzekļiem, aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā aktīva remonta izmaksām vai saimniecisko vērtību tieši pirms katastrofas.

Tas nepārsniedz remonta izmaksas vai patiesās tirgus vērtības samazinājumu, ko izraisījusi katastrofa, proti, starpību starp aktīva vērtību tieši pirms un tūlīt pēc katastrofas.

10. Atbalsts un visi citi maksājumi, kas saņemti, lai kompensētu zaudējumus, tai skaitā maksājumi saskaņā ar apdrošināšanas polisēm, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

5. iedaļa

Atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijai

38. pants

Atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē

1. Atbalsts pētniecības un izstrādes projektiem lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un apakšnozarēs ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalstāmais projekts ir visu to uzņēmumu vispārēju interešu projekts, kuri darbojas attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē, kas minēta 1. punktā.

3. Pirms atbalstāmā projekta sākšanas publiski pieklūstamā tīmekļa vietnē valsts vai reģionālā līmenī publicē šādu informāciju:

- a) ka atbalstāmais projekts ir jāsteno;
- b) atbalstāmā projekta mērķi;
- c) atbalstāmā projekta gaidāmo rezultātu aptuvenais publicēšanas datums;
- d) atbalstāmā projekta gaidāmo rezultātu publicēšanas vieta internetā;
- e) ka atbalstāmā projekta rezultāti būs bez maksas pieejami visiem uzņēmumiem, kas darbojas attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē.

4. Atbalstāmā projekta rezultātus dara pieejamus publiski pieklūstamā tīmekļa vietnē no atbalstāmā projekta beigu dienas vai no dienas, kad informācija par minētajiem rezultātiem tiek sniegta jebkuras konkrētas organizācijas biedriem, atkarībā no tā, kura diena ir pirmā. Rezultāti internetā ir pieejami vismaz piecus gadus, sākot no atbalstāmā projekta beigu datuma.

5. Atbalstu piešķir tieši pētniecības un/vai zināšanu izplatīšanas organizācijai.
6. Atbalsts uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības vai mežsaimniecības nozarē, neietver maksājumus, kuri pamatojas uz lauksaimniecības vai mežsaimniecības produktu cenu.
7. Attiecināmās izmaksas ir šādas:
 - a) personāla izmaksas, kas saistītas ar pētniekiem, tehniskajiem un citiem palīgdarbiniekiem, ciktāl viņi nodarbināti attiecīgajā projektā;
 - b) instrumentu un aprīkojuma izmaksas tādā apmērā un periodā, kādā tos izmanto projektā; ja šādu instrumentu un aprīkojuma lietošanas laiks projektā neaptver visu amortizācijas periodu, par attiecināmajām izmaksām ir uzskatāmas tikai tās amortizācijas izmaksas, kas atbilst projekta ilgumam un ir aprēķinātas saskaņā ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem;
 - c) ēku un zemes izmaksas tādā apmērā un periodā, kādā tos izmanto projektā, un ar šādiem nosacījumiem:
 - i) attiecībā uz ēkām par attiecināmajām uzskata tikai tās amortizācijas izmaksas, kas atbilst projekta ilgumam un ir aprēķinātas saskaņā ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem;
 - ii) attiecībā uz zemi par attiecināmajām izmaksām uzskata komerciālās nodošanas izmaksas vai faktiski radušās kapitāla izmaksas;
 - d) izmaksas par līgumpētījumiem, zināšanām un patentiem, kuri iegādāti vai kuru licences saņemtas no ārējiem avotiem godīgas konkurences apstākļos, kā arī izmaksas par konsultantu pakalpojumiem un līdzvērtīgiem pakalpojumiem, kas izmantoti vienīgi projekta vajadzībām;
 - e) citas pieskaitāmās izmaksas un pamatdarbības izdevumi, ieskaitot materiālu, piederumu un līdzīgu preču izmaksas, kas tieši radušās projekta rezultātā.
8. Ja pētniecības un/vai zināšanu izplatīšanas organizācija veic arī saimniecisko darbību, minētās saimnieciskās darbības finansējumu, izmaksas un ieņēmumus uzskaita atsevišķi.
9. Uzņēmumi, kas var ietekmēt pētniecības un/vai zināšanu izplatīšanas organizāciju, piemēram, tā akcionāri vai dalībnieki, nedrīkst iegūt prioritāru piekļuvi tā pētnieciskajām jaudām vai radītajiem rezultātiem.
10. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

39. pants

Atbalsts par izmaksām, kas rodas uzņēmumiem, kuri piedalās EIP darbības grupu projektos

1. Atbalsts par izmaksām, kas rodas uzņēmumiem, kuri piedalās EIP darbības grupu projektos, ko aptver Regulas (ES) 2021/2115 127. pants, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Attiecināmās izmaksas ir šādas EIP darbības grupu projektu izmaksas:
 - a) izmaksas, kas saistītas ar sagatavošanās atbalstu, spēju veidošanu, mācībām un tīklošanos nolūkā sagatavot un īstenot EIP darbības grupas projektu;
 - b) apstiprināto darbību īstenošanas izmaksas;
 - c) grupas sadarbības pasākumu sagatavošanas un īstenošanas izmaksas;
 - d) kārtējās izmaksas, kas saistītas ar EIP darbības grupas projekta īstenošanas pārvaldību;
 - e) izmaksas par EIP kopienas iedzīvināšanu nolūkā atvieglot ieinteresēto personu viedokļu apmaiņu, lai sniegtu informāciju un popularizētu projektus, un palīdzēt potenciālajiem labuma guvējiem darbību izstrādē un pieteikumu sagatavošanā.
3. Atbalsta intensitāte nepārsniedz maksimālās atbalsta likmes, kas katra veida darbībām paredzētas Regulā (ES) 2021/2115.

40. pants

Ierobežotas atbalsta summas uzņēmumiem, kas gūst labumu no EIP darbības grupu projektiem

1. Atbalsts uzņēmumiem, kas piedalās šīs regulas 39. panta 1. punktā minētajos EIP darbības grupu projektos vai gūst labumu no tiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsta kopsumma, ko piešķir vienam EIP darbības grupas projektam, nepārsniedz 500 000 EUR.

6. iedaļa

Mežsaimniecībai paredzēts atbalsts

41. pants

Atbalsts pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei

1. Atbalsts pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei sedz izveides izmaksas un ikgadēju piemaksu par hektāru.

Atbalsts pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei drīkst aptvert investīciju darbības.

3. Ar investīciju darbībām saistīts atbalsts pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei sedz šādas attiecināmās izmaksas:

- a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
- b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
- c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, a) un b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
- d) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
- e) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.

Atbalsts, ko piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā un sniedz finanšu instrumentu veidā, drīkst segt attiecināmās izmaksas, kas pirmajā daļā nav minētas, ja izmaksas ir pilnībā attiecināmas saskaņā ar attiecīgo KLP stratēģisko plānu un atbalsts tiek īstenots pēc tam, kad Komisija apstiprinājusi attiecīgo stratēģisko plānu.

Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

4. Investīciju darbībām, par kurām saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.

5. Attiecināmas ir šādas izveides izmaksas:

- a) stādmateriāla un reproduktīvā materiāla izmaksas;
- b) stādīšanas izmaksas un ar stādīšanu tieši saistītas izmaksas;
- c) izmaksas par citām saistītajām darbībām, piemēram, par sējeņu uzglabāšanu un apstrādi ar vajadzīgajiem profilakses un aizsardzības līdzekļiem;
- d) pirmajā gadā bojāgājušo koku aizstāšanas izmaksas un, ja bojāgājušo koku skaits ir neliels, pirmajos gados pēc stādīšanas bojāgājušo koku aizstāšanas izmaksas. Izmaksas par bojāgājušo koku aizstāšanu lielā apmērā drīkst atbalstīt tikai saskaņā ar 43. pantu.

6. Ikgadējā piemaksa par hektāru sedz izmaksas par negūtajiem ienākumiem un uzturēšanas izmaksas, tai skaitā agrotehniskās kopšanas un jaunaudžu kopšanas izmaksas, un to izmaksā ne ilgāk kā 12 gadus pēc atbalsta piešķiršanas dienas.

7. Atbalsts netiek piešķirts šādu koku stādīšanai:

- a) īscirtmeta atvasājos audzējami koki;
- b) Ziemassvētku eglītes;
- c) enerģijas ražošanai domāti ātraudzīgi koki;
- d) sugas, kas attiecīgajā apgabalā nav vietējās sugas, izņemot gadījumus, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
- e) investīcijas pirmreizējā apmežošanā, kuras nav saderīgas ar klimata un vides mērķiem saskaņā ar ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas principiem, kuri iestrādāti Viseiropas Pamatnostādnēs par pirmreizējo un atkārtoto apmežošanu ⁽⁴⁶⁾.

8. Stādītās sugas ir piemērotas apgabalā valdošajiem vidiskajiem un klimatiskajiem apstākļiem un atbilst minimālajām vidiskajām prasībām, kas minētas 12. punktā.

9. Apgabalos, kuros pirmreizējo apmežošanu apgrūtina slikti augsnes un klimatiskie apstākļi, atbalstu var piešķirt par vietējiem apstākļiem piemērotu daudzgadīgu kokaugu sugu, piemēram, krūmkoku vai krūmu, stādīšanu.

10. Atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegta relevanta informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar *Vispārējām pamatnostādnēm par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā* ⁽⁴⁷⁾.

Šo prasību nepiemēro pašvaldībām, kas ir autonomas vietējās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem EUR un iedzīvotāju skaits mazāks par 5 000.

11. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

12. Atbalstam pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei piemēro šādas minimālās vidiskās prasības:

- a) izvēloties stādāmās sugas, platības un izmantojamās metodes, nepieļauj jutīgu dzīvotņu, piemēram, kūdrāju un mitrāju, nepiemērotu apmežošanu un negatīvu ietekmi uz platībām ar augstu ekoloģisko vērtību, tai skaitā platībām, kurās piekopj augstas dabas vērtības lauksaimniecību. Ievērojot Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EK, teritorijās, kas noteiktas par *Natura 2000* teritorijām, ir atļauta tikai pirmreizējā apmežošana, kas ir saderīga ar attiecīgo teritoriju apsaimniekošanas mērķiem un ir saskaņota ar dalībvalsts iestādi, kura atbild par *Natura 2000* īstenošanu;
- b) izvēloties koku sugas, varietātes, ekotipus un proveniences, ņem vērā vajadzību panākt noturību pret klimata pārmaiņām un dabas katastrofām un augsnes un hidroloģiskos apstākļus attiecīgajā apgabalā, kā arī sugu invazīvo raksturu vietējos apstākļos, kā to noteikušas dalībvalstis. Labuma guvējam ir pienākums sargāt un kopt mežu vismaz tikmēr, kamēr tiek maksāta piemaksa par lauksaimniecībā negūtajiem ienākumiem un uzturēšanu. Tas attiecīgā gadījumā ietver kopšanu, retināšanu vai noganišanu, lai nodrošinātu meža tālāko attīstību, konkurējošās zālaugu veģetācijas regulēšanu un ugunsbīstama pameža materiāla uzkrāšanās novēršanu. Attiecībā uz ātraudzīgām sugām dalībvalstis nosaka minimālo un maksimālo laiku līdz koku gāšanai. Minimālais laiks ir vismaz 8 gadi, bet maksimālais laiks nepārsniedz 20 gadus;

⁽⁴⁶⁾ <https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/08/Pan-EuropeanAfforestationReforestationGuidelines.pdf>

⁽⁴⁷⁾ Vispārējās pamatnostādnēs par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā, pieņemtas Otrajā ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā, kas norisinājās Helsinkos, 1993. gada 16. un 17. jūnijā (https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

- c) gadījumos, kad sarežģītu augsnes, vides vai klimatisko apstākļu, arī vides degradācijas, dēļ nav gaidāms, ka, stādot daudzgadīgus kokaugus, tiks izveidots meža segums, kas definēts saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, attiecīgā dalībvalsts var atļaut labuma guvējam izveidot citu kokaugu veģetācijas segumu, piemēram, no vietējiem apstākļiem piemērotiem krūmkokiem vai krūmiem. Labuma guvējs nodrošina tāda paša līmeņa kopšanu un aizsardzību, kāda ir piemērojama mežiem;
- d) ja pirmreizējās apmežošanas darbību rezultātā tiek izveidoti meži, kuru platība pārsniedz noteiktu robežvērtību, kas jānosaka dalībvalstīm, šāda darbība ietver vai nu:
 - i) tādu ekoloģiski piemērotu sugu vai pret klimata pārmaiņām noturīgu sugu stādīšanu attiecīgajā bioģeogrāfiskajā apgabalā, par kurām ietekmes novērtējumā nav konstatēts, ka tās apdraud biodaudzveidību un ekosistēmu pakalpojumus vai rada negatīvu ietekmi uz cilvēka veselību;
 - ii) tāda koku sugu mistrojuma stādīšanu, kurā ietilpst vai nu vismaz 10 % platlapju (aizņemtās platības ziņā), vai arī vismaz trīs koku sugas vai varietātes, no kurām vismazāk pārstāvētā aizņem vismaz 10 % platības.

42. pants

Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām

1. Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām sedz izveides, reģenerācijas vai atjaunošanas izmaksas un ikgadēju piemaksu par hektāru.
3. Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām drīkst aptvert investīciju darbības.
4. Izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, ar investīciju darbībām saistīts atbalsts agromežsaimniecības sistēmām sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmas izmaksas arī tad, ja a) un b) apakšpunktā minētie izdevumi nerodas;
 - d) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
 - e) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.

Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

5. Investīciju darbībām, par kurām saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.

Atbalstam, ko sniedz finanšu instrumentu veidā, pirmo daļu nepiemēro.

6. Attiecināmas ir šādas agromežsaimniecības sistēmas izveides, reģenerācijas vai atjaunošanas izmaksas:
 - a) koku stādīšanas izmaksas, ieskaitot izmaksas par stādāmo materiālu, stādīšanu, sējeņu uzglabāšanu un apstrādi ar vajadzīgajiem profilakses un aizsardzības līdzekļiem;
 - b) esošo mežu vai citu kokaugiem klātu zemju pārveidošanas izmaksas, ieskaitot izmaksas par koku gāšanu, retināšanu un atzarošanu un aizsardzību pret ganību dzīvniekiem;

- c) citas izmaksas, kas ir tieši saistītas ar agromežsaimniecības sistēmas izveidi, reģenerāciju vai atjaunošanu, piemēram, priekšizpētes, izveidošanas plāna, augsnes pārbaudes, augsnes sagatavošanas un aizsardzības izmaksas;
- d) meža ganību, proti, noganišanas sistēmas, laistīšanas un aizsargiekārtojumu izmaksas;
- e) izmaksas par vajadzīgo apstrādi, kas saistīta ar agromežsaimniecības sistēmas izveidi, reģenerāciju vai atjaunošanu, tostarp laistīšanu un apgriešanu;
- f) izmaksas par stādījumu atjaunošanu pirmajā gadā pēc agromežsaimniecības sistēmas izveides, reģenerācijas vai atjaunošanas.

7. Ikgadējā piemaksa par hektāru sedz izmaksas par agromežsaimniecības sistēmas uzturēšanu, un to izmaksā ne ilgāk kā 12 gados pēc atbalsta piešķiršanas dienas.

Attiecināmās izmaksas par uzturēšanu var būt saistītas ar ierīkotajām koku joslām, nezāļu apkarošanu, koku atzarošanu un retināšanu un aizsardzības nolūkos veiktām darbībām un investīcijām, piemēram, žogiem vai koku aizsargcaurulēm.

8. Minimālo un maksimālo koku skaitu uz hektāru dalībvalstis nosaka, ņemot vērā šādus faktorus:

- a) vietējie augsnes, klimata un vides apstākļi;
- b) mežsaimniecībā izmantojamās sugas;
- c) vajadzība nodrošināt ilgtspējīgu zemes izmantošanu lauksaimniecībā.

9. Atbalsta maksimālā intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

43. pants

Atbalsts meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc postījumiem

1. Atbalsts, kas paredzēts meža ugunsgrēku, dabas katastrofu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, citu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, augiem kaitīgo organismu, katastrofālu notikumu un ar klimata pārmaiņām saistītu notikumu nodarīto meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc šādiem postījumiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta vai attiecīgi 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

- a) aizsardzības infrastruktūras izveides izmaksas, ugunsdrošības joslu gadījumā – arī uzturēšanas izmaksas;
- b) izmaksas par vietējiem, nelielā mērogā veiktiem ugunsgrēku vai citu dabisku apdraudējumu profilakses pasākumiem, ieskaitot izmaksas par ganību dzīvnieku izmantošanu, piemēram, nojumēm, laistīšanu, žogiem un dzīvnieku pārvadāšanu;
- c) meža ugunsgrēku, kaitīgo organismu un slimību monitoringa iekārtu un sakaru aprīkojuma ierīkošanas un uzlabošanas izmaksas;
- d) izmaksas par tāda mežsaimnieciskā potenciāla atjaunošanu, kuram kaitējumu nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, augiem kaitīgie organismi, katastrofāli notikumi un ar klimata pārmaiņām saistīti notikumi.

3. Atbalstu nepiešķir ar lauksaimniecību saistītām darbībām platībās, ko aptver 34. pantā minētās saistības.

4. Atbalstu par ugunsgrēku profilaksi ir tiesības saņemt tikai par meža platībām, kas ir daļa no attiecīgās dalībvalsts izstrādātā meža aizsardzības plāna.

5. Mežsaimnieciskā potenciāla atjaunošanas gadījumā, kas minēta 2. punkta d) apakšpunktā, atbalstu piešķir ar šādiem nosacījumiem:

- a) attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes ir oficiāli atzinušas, ka ir noticis ugunsgrēks, dabas katastrofa, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, augiem kaitīgo organismu savairošanās, katastrofāls notikums vai ar klimata pārmaiņām saistīts notikums, un labuma guvēji attiecīgā gadījumā iesniedz pierādījumus par piemērotiem riska pārvaldības instrumentiem, kas izmantojami, lai nākotnē novērstu kaitējuma cēloniskā notikuma iespējamo atkātošanos;
- b) attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes ir oficiāli atzinušas, ka ir īstenoti Regulai (ES) 2016/2031 atbilstoši pasākumi, lai apkarotu, izskaustu vai ierobežotu augiem kaitīgo organismu;

c) attiecībā uz atbalstu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu labuma guvēji iesniedz pierādījumus, ka šāda atjaunošana ietvers pasākumus, kas palīdz pielāgoties klimata pārmaiņām, izņemot gadījumus, kad šādi pielāgošanās pasākumi ir neatņemama shēmas daļa un attiecas uz visiem labuma guvējiem.

6. Ja sniedz atbalstu tāda kaitējuma profilaksei, ko mežam var nodarīt augiem kaitīgie organismi, konkrētās augiem kaitīgo organismu savairošanās risks ir pamatots ar zinātniskiem pierādījumiem, un to ir apliecinājusi sabiedriska zinātniskā organizācija.

Atbalsta shēmā vai *ad hoc* atbalstā, ko iesniegusi attiecīgā dalībvalsts, iekļauj sarakstu ar augiem kaitīgajiem organismiem, kas nodara vai varētu nodarīt kaitējumu.

7. Atbalstāmās darbības vai projekti atbilst dalībvalsts izstrādātajam meža aizsardzības plānam.

Mežsaimnieciskā potenciāla atjaunošanas gadījumā, kas minēta 2. punkta d) apakšpunktā, atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegta attiecīgā informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar *Vispārējām pamatnostādņēm par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā*. Šo prasību nepiemēro pašvaldībām, kas ir autonomas vietējās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem EUR un iedzīvotāju skaits mazāks par 5 000.

8. Atbalstu nepiešķir par ienākumu zaudējumu, kas radies ugunsgrēku, dabas katastrofu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, citu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, augiem kaitīgo organismu, katastrofālu notikumu un ar klimata pārmaiņām saistītu notikumu dēļ.

9. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

Atbalsts, ko piešķir par attiecināmajām izmaksām, kuras minētas 2. punkta d) apakšpunktā, un visi citi maksājumi, kurus labuma guvējs saņēmis par tām pašām attiecināmajām izmaksām, tai skaitā maksājumi saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas polisēm, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

44. pants

Atbalsts meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām

1. Atbalsts meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Investīciju mērķis ir izpildīt saistības, kas attiecas uz vidiskiem mērķiem, ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanu vai meža un kokaugiem klātas zemes estētiskās vērtības paaugstināšanu attiecīgajā apgabalā, vai ekosistēmām piemītošā klimata pārmaiņu mīkstināšanas un pielāgošanās potenciāla uzlabošanu, neizslēdzot ilgtermiņa ekonomiskos ieguvumus. Sugas, kas nav attiecīgā apgabala vietējās sugas, no atbalsta saņemšanas ir izslēgtas, izņemot gadījumus, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā.

3. Investīcijām, par kurām saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas. Tomēr gadījumos, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, šo nosacījumu nepiemēro.

4. Izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;

b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;

c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmās izmaksas arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, a) un b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;

- d) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
- e) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas;
- f) stādmateriāla un reproduktīvā materiāla izmaksas;
- g) stādīšanas izmaksas un ar stādīšanu tieši saistītas izmaksas;
- h) izmaksas par citām saistītajām darbībām, piemēram, par sējeņu uzglabāšanu un apstrādi ar vajadzīgajiem profilakses un aizsardzības līdzekļiem;
- i) pirmajā gadā bojāgājušo koku aizstāšanas izmaksas un, ja bojāgājušo koku skaits ir neliels, pirmajos gados pēc stādīšanas bojāgājušo koku aizstāšanas izmaksas. Izmaksas par bojāgājušo koku aizstāšanu lielā apmērā drīkst atbalstīt tikai saskaņā ar 43. pantu.

5. Izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, citas izmaksas, kas 4. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas, bet ir saistītas ar izpirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

- 6. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

45. pants

Atbalsts par platībatkarīgiem traucēkļiem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām

- 1. Atbalsts, kas saistīts ar platībatkarīgiem traucēkļiem, kuri izriet no prasībām, kas rodas Direktīvas 92/43/EEK vai Direktīvas 2009/147/EK īstenošanas rezultātā, un ko piešķir meža tiesiskajiem valdītājiem, meža apsaimniekotājiem un to apvienībām, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
- 2. Atbalstu piešķir katru gadu par meža platības hektāru, lai labuma guvējiem kompensētu papildu izmaksas un negūtos ienākumus, kuru cēlonis ir traucēkļi, ko šā panta 3. punktā minētajās meža platībās rada Direktīvas 92/43/EEK un Direktīvas 2009/147/EK īstenošana.
- 3. Atbalstu maksā tikai par šādām meža platībām:
 - a) *Natura 2000* ietilpstošas meža platības;
 - b) ainavas elementi, kas sekmē Direktīvas 92/43/EEK 10. panta īstenošanu un aizņem ne vairāk kā 5 % no platībām, kuras iekļautas *Natura 2000* tīklā un ietilpst attiecīgā stratēģiskā plāna teritoriālajā tvērumā.
- 4. Atbalstu drīkst piešķirt meža tiesiskajiem valdītājiem, meža apsaimniekotājiem un to apvienībām.
- 5. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no 2. punktā minētajām izmaksām un 500 EUR par hektāru gadā sākotnējā periodā, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, un līdz 200 EUR par hektāru gadā pēc tam.

46. pants

Atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai

- 1. Atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
- 2. Atbalsts sedz tikai brīvprātīgas apsaimniekošanas saistības, kuru uzdevums ir sasniegt vienu vai vairākus konkrētos ar vidi un klimatu saistītos mērķus, kas noteikti Regulas (ES) 2021/2115 6. panta 1. punktā, un kuras pārsniedz relevantās obligātās prasības, kas noteiktas valsts tiesību aktos mežsaimniecības jomā vai citos relevantos valsts vai Savienības tiesību aktos.
- 3. Visas 2. punktā minētās obligātās prasības norāda un apraksta valsts līmeņa juridiskajā pamatā.

4. Saistības uzņemas uz laiku no pieciem līdz septiņiem gadiem. Tomēr, ja tas ir vajadzīgs un pienācīgi pamatots, dalībvalstis konkrētiem saistību veidiem var paredzēt ilgāku periodu.
5. Attiecībā uz saistībām, kuru uzņemšanās notikusi, ievērojot šo pantu, dalībvalsts paredz pārskatīšanas klauzulu, lai nodrošinātu to koriģēšanu gadījumos, kad relevantās obligātās prasības un standarti, kas minēti 2. punktā, tiek grozīti.
6. Atbalsts labuma guvējiem kompensē visas no 2. punktā minēto konkrēto saistību uzņemšanās izrietošās papildu izmaksas un negūtos ienākumus vai daļu no tiem.
7. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām un 200 EUR par hektāru gadā.
8. Ja atbalstu sniedz stratēģiskā plāna satvarā, 7. punktā paredzēto maksimālo summu ārkārtas gadījumos drīkst palielināt, ņemot vērā attiecīgajā stratēģiskajā plānā paredzētus īpašus apstākļus.

47. pants

Atbalsts zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām mežsaimniecības nozarē

1. Atbalsts zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām, kas dod labumu uzņēmumiem, kuri darbojas mežsaimniecības nozarē, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

Dalībvalstis pārliecinās par to, vai darbības, kas tiek atbalstītas saskaņā ar šo pantu, atbilst LZIS aprakstam, kas sniegts KLP stratēģiskajā plānā.

2. Atbalsts aptver profesionālās izglītības un prasmju apguves darbības, pie kurām pieder mācību kursi, darbsemināri un padomdošana, kā arī demonstrējumu pasākumus, informēšanas darbības un inovācijas sekmēšanu.

Atbalsts drīkst aptvert arī īstermiņa pieredzes apmaiņu meža apsaimniekošanas jomā un meža apmeklējumus, kas jo īpaši vērsti uz ilgtspējīgām mežsaimniecības metodēm vai tehnoloģijām, jaunu darījumdarbības iespēju un jaunu tehnoloģiju attīstīšanu un meža izturētspējas uzlabošanu.

Atbalsts demonstrējumu pasākumiem drīkst segt attiecīgās investīcijas izmaksas.

3. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

a) zināšanu apmaiņas vai informēšanas darbības organizēšanas un īstenošanas izmaksas;

b) demonstrējumu projektu gadījumā – šādas ar investīcijām saistītas izmaksas:

i) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;

ii) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;

iii) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar i) un ii) punktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, i) un ii) punktam atbilstīgi izdevumi nerodas;

iv) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patenti, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;

c) dalībnieku ceļa, izmitināšanas un dienas naudas izdevumi.

Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

4. Šā panta 3. punkta b) apakšpunktā minētās izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kādā tās radušās demonstrējumu projekta vajadzībām un demonstrējumu projekta īstenošanas periodā.

5. Attiecināmas ir tikai tās amortizācijas izmaksas, kas atbilst demonstrējumu projekta ilgumam un ir aprēķinātas saskaņā ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem.

6. Šā panta 3. punkta a) apakšpunktā minētais atbalsts neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem. Atbalstu izmaksā zināšanu apmaiņas un informēšanas darbību nodrošinātājam.
7. Struktūrām, kas nodrošina zināšanu apmaiņas un informēšanas darbības, ir šā uzdevuma veikšanai piemērotas spējas, proti, atbilstoši kvalificēts un regulāri apmācīts personāls.
8. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

48. pants

Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē

1. Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Attiecīgie pakalpojumi nav pastāvīga vai periodiska aktivitāte un nav saistīti ar uzņēmuma pamatdarbības izmaksām. Konsultāciju pakalpojumi aptver ekonomisko, vidisko un sociālo dimensiju un sniedz jaunāko tehnisko un zinātisko informāciju, ko sagādājusi pētniecība un inovācija.
- Dalībvalstis pārliecinās par to, vai darbības, kas tiek atbalstītas saskaņā ar šo pantu, atbilst LZIS aprakstam, kas sniegts KLP stratēģiskajā plānā.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka konsultāciju pakalpojumu sistēma aptver vismaz jautājumus, kas saistīti ar Direktīvas 92/43/EEK, Direktīvas 2000/60/EK, Direktīvas 2008/50/EK, Direktīvas 2009/147/EK, Regulas (ES) 2016/2031, Regulas (EK) Nr. 1107/2009 55. panta un Direktīvas 2009/128/EK īstenošanu.
4. Atbalstu piešķir subsidētu pakalpojumu veidā.

Struktūrām, kas izvēlētas sniegt konsultāciju pakalpojumus, ir atbilstoši resursi, proti, regulāri apmācīts un kvalificēts personāls, un konsultāciju pieredze un uzticamība jomās, kurās tās sniedz konsultācijas.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka konsultāciju pakalpojumu sniedzējs ir objektīvs un tam nav interešu konflikta.
6. Ja tas ir pamatoti un lietderīgi, konsultācijas daļēji var sniegt grupai, vienlaikus ņemot vērā konsultāciju pakalpojumu individuālā labuma guvēja situāciju.
7. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām, un tas nepārsniedz 200 000 EUR vienam uzņēmumam trīs gadu periodā.

49. pants

Atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā

1. Atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Investīcijai, par kuru saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.

Atbalstam, ko sniedz finanšu instrumentu veidā, pirmo daļu nepiemēro.

3. Atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegta attiecīgā informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar *Vispārējām pamatnostādņēm par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā*.

Šo prasību nepiemēro pašvaldībām, kas ir autonomas vietējās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem EUR un iedzīvotāju skaits mazāks par 5 000.

4. Atbalsts drīkst segt investīcijas infrastruktūrā, kas saistīta ar mežu attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu. Ja atbalstu piešķir ārpus KLP stratēģiskā plāna, tas ietver tikai:

a) piekļuvi meža zemei;

- b) zemes konsolidāciju un uzlabošanu;
- c) apgādi ar ilgtspējīgu enerģiju, energoefektivitāti, ūdensapgādi un ūdens taupīšanu;
- d) lauksaimniecības dzīvnieku izmantošanu tehnikas vietā;
- e) starpkrautuvju izveidi.

5. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

- a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot vides saglabāšanas nolūkā veiktu zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
- b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, arī lauksaimniecības dzīvnieku izmantošanu tehnikas vietā, nepārsniedzot aktīvu tirgus vērtību;
- c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmas izmaksas arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, a) un b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
- d) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
- e) meža apsaimniekošanas plānu un līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.

6. Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, par attiecināmām neuzskata šādas izmaksas:

- a) izmaksas, kas 5. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas un ir saistītas ar izpirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas;
- b) apgrozāmais kapitāls.

7. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 % no attiecināmajām izmaksām.

Atbalsta intensitāti drīkst palielināt līdz ne vairāk kā 80 % šādu investīciju gadījumā:

- a) investīcijas, kas saistītas ar vienu vai vairākiem konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 14. panta 3. punkta e), f) un g) apakšpunktā;
- b) investīcijas tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās.

8. Atbalsta intensitāti drīkst palielināt līdz 100 % neienesīgām investīcijām, zemes konsolidācijai, zemes uzlabošanai un investīcijām meža ceļos, kas ir publiski pieejami bez maksas un kalpo meža daudzfunkcionālajiem aspektiem.

50. pants

Atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā

1. Atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Investīcijām, par kurām saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.

3. Atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegta attiecīgā informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar *Vispārējām pamatnostādnēm par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā*.
4. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
- a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot vides saglabāšanas nolūkā veikto zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpēti izmaksas; priekšizpēti izmaksas ir attiecināmās izmaksas arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, a) un b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
 - d) datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
 - e) meža apsaimniekošanas plānu un līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.
5. Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, par attiecināmām neuzskata šādas izmaksas:
- a) ar izpirkumnomas līgumiem saistītas izmaksas, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas;
 - b) apgrozāmais kapitāls.
6. Investīcijas, kas saistītas ar mežu ekonomiskās vērtības uzlabošanu, pamato ar gaidāmajiem meža uzlabojumiem vienā vai vairākās saimniecībās, un tās var ietvert investīcijas augsnei un resursiem saudzīgā mežizstrādes tehnikā un praksē.
7. Investīcijas, kas saistītas ar koksnes izmantošanu par izejvielu vai enerģijas avotu, aprobežojas ar visām darba operācijām, ko veic pirms rūpnieciskās pārstrādes.
8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 % no attiecināmajām izmaksām.
9. Atbalsta intensitāti drīkst palielināt līdz ne vairāk kā 80 % šādu investīciju gadījumā:
- a) investīcijas, kas saistītas ar vienu vai vairākiem konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 14. panta 3. punkta e), f) un g) apakšpunktā;
 - b) investīcijas tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās.

51. pants

Ģenētisko resursu saglabāšana mežsaimniecībā

1. Atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai mežsaimniecībā, kas saistīts ar meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Šajā pantā piemēro šādas definīcijas:
- a) "saglabāšana *in situ*" ir ģenētiskā materiāla saglabāšana ekosistēmās un dabiskajās dzīvotnēs un dzīvotspējīgas sugas populācijas uzturēšana un atkopšanās tās dabiskajā vidē;
 - b) "saglabāšana meža saimniecībā" ir saglabāšana *in situ* un attīstība meža saimniecības mērogā;
 - c) "saglabāšana *ex situ*" ir mežsaimniecības ģenētiskā materiāla saglabāšana ārpus tā dabiskās dzīvotnes;
 - d) "kolekcija *ex situ*" ir mežsaimniecības ģenētiskā materiāla kolekcija, ko uztur ārpus tā dabiskās dzīvotnes.

3. Atbalsts sedz izmaksas par šādām darbībām:

- a) mērķorientētas darbības: darbības, kuras veicina ģenētisko resursu saglabāšanu *in situ* un *ex situ*, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu mežsaimniecībā, ieskaitot tīmeklī balstītus uzskaitījumus, kas aptver patlaban *in situ* (arī meža saimniecībā) saglabātus ģenētiskos resursus un *ex situ* kolekcijas un datubāzes;
- b) saskaņotas darbības: darbības, kas veicina dalībvalstu kompetento organizāciju apmaiņšanos ar informāciju par ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu Savienības mežsaimniecībā;
- c) papildinošas darbības: informēšanas, izplatīšanas un konsultāciju darbības, kurās iesaistītas nevalstiskās organizācijas un citas attiecīgas ieinteresētās personas, mācību kursi un tehnisku ziņojumu sagatavošana.

4. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

52. pants

Darbības uzsākšanas atbalsts mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām

1. Darbības uzsākšanas atbalsts mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem. Ražotāju grupas vai ražotāju organizācijas biedri nav lieli uzņēmumi; uzņēmums ir pašvaldības.

2. Kā alternatīvu atbalsta piešķiršanai ražotāju grupām vai organizācijām atbalstu, kas nepārsniedz tāda atbalsta kopsummu, kādu ražotāju grupa vai organizācija būtu tiesīga saņemt saskaņā ar šo pantu, drīkst piešķirt tieši ražotājiem, lai kompensētu to ieguldījumu grupu vai organizāciju darbības izmaksu segšanā pirmajos piecos gados pēc grupas vai organizācijas izveidošanas.

3. Atbalsts sedz šādas izmaksas:

- a) izmaksas par piemērotu telpu īri par tirgus cenām;
- b) biroja aprīkojuma iegādes izmaksas;
- c) administratīvā personāla izmaksas un kvalificēta meža apsaimniekotāja izmaksas;
- d) pieskaitāmās izmaksas un juridiskās un administratīvās maksas;
- e) datortehnikas iegādes un datoru programmatūras, mākoņa un līdzīgu risinājumu iegādes vai izmantošanas izmaksas;
- f) telpu iegādes gadījumā – summa, kas atbilst tirgus cenām atbilstošām nomas izmaksām.

4. Atbalstu nemaksā par izmaksām, kas rodas, kad pagājuši pieci gadi no brīža, kad dalībvalsts kompetentā iestāde ražotāju grupu vai organizāciju oficiāli atzinusi, pamatojoties uz tās darbījumsdarbības plānu, izņemot attiecībā uz kolektīvām darbībām vides un klimata jomā, kuru mērķis ir sasniegt Regulas (ES) 2021/2115 6. pantā minētos mērķus.

5. Ja atbalstu izmaksā ikgadējās daļās, pēdējo daļu dalībvalstis izmaksā tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušās par darbījumsdarbības plāna pareizu īstenošanu.

6. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

53. pants

Atbalsts mežsaimniecības zemes konsolidācijai

1. Atbalsts mežsaimniecības zemes konsolidācijai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts tiek piešķirts juridisku un administratīvu izmaksu, tai skaitā uzmērīšanas izmaksu, segšanai un tās nepārsniedz.

3. Atbalsts nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām.

54. pants

Atbalsts sadarbībai mežsaimniecības nozarē

1. Atbalsts sadarbībai mežsaimniecības nozarē ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir vienīgi tam, lai veicinātu sadarbību, kas palīdz sasniegt vienu vai vairākus Regulas (ES) 2021/2115 6. pantā noteiktos mērķus.
3. Šā panta aptverto veidu sadarbībā ir iesaistīti vismaz divi subjekti neatkarīgi no tā, vai tie darbojas mežsaimniecības nozarē vai mežsaimniecības un lauksaimniecības nozarē. Sadarbība dod labumu galvenokārt mežsaimniecības nozarei vai mežsaimniecības un lauksaimniecības nozarei.
4. Atbalsttiesīga ir šādu veidu sadarbība:
 - a) dažādu mežsaimniecības nozares uzņēmumu un citu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē darbojošos dalībnieku, arī ražotāju grupu un kooperatīvu, sadarbība, kas palīdz sasniegt vienu vai vairākus Regulas (ES) 2021/2115 6. pantā noteiktos konkrētos mērķus;
 - b) kopu un tīklu veidošana.
5. Atbalstu nepiešķir sadarbībai, kurā iesaistītas tikai pētniecības struktūras.
6. Atbalstu drīkst piešķirt sadarbībai, kas jo īpaši attiecas uz šādām darbībām:
 - a) izmēģinājuma projekti;
 - b) jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrāde mežsaimniecības nozarē;
 - c) mežsaimniecības nozarē darbojošos mazo ekonomikas dalībnieku sadarbība kopīgu darba procesu organizēšanā un iekārtu un resursu kopīgā izmantošanā;
 - d) piegādes ķēdes dalībnieku horizontāla un vertikāla sadarbība ar mērķi izveidot un attīstīt īsas piegādes ķēdes un vietējos tirgus;
 - e) vietējā kontekstā veikti noieta veicināšanas pasākumi, kas saistīti ar īsu piegādes ķēžu un vietējo tirgu attīstību;
 - f) kolektīva rīcība, ko īsteno, lai mīkstinātu klimata pārmaiņas vai pielāgotos tām;
 - g) tādu vietējās attīstības stratēģiju īstenošana, kuras Regulas (ES) 2021/1060 32. pantā nav minētas, jo īpaši tad, ja tās īsteno publisko un privāto partneru grupas, kas nav tās pašas regulas 31. panta 2. punkta b) apakšpunktā.
7. Atbalstu piešķir tikai jauniem sadarbības veidiem, pie kuriem tiek pieskaitīta arī esoša sadarbība, ja tiek uzsākta jauna darbība.
8. Atbalstu īsu piegādes ķēžu izveidošanai un attīstīšanai, kas minēta 6. punkta d) un e) apakšpunktā, piešķir tikai tādām piegādes ķēdēm, kurās starp meža tiesisko valdītāju/apsaimniekotāju un patērētāju nav vairāk kā viens starpnieks.
9. Darbības, kas sastāv no investīcijām, un ar meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga plāna īstenošanu saistītu konkrētu projektu tiešās izmaksas atbilst noteikumiem un prasībām, kas noteiktas šīs regulas piemērojamajā pantā par investīciju atbalstu, kā arī 4. pantā par paziņošanas robežvērtībām.
10. Attiecināmas ir šādas izmaksas, ciktāl tās saistītas ar mežsaimniecības darbībām:
 - a) izmaksas par attiecīgā apgabala izpēti, priekšizpēti un darījumdarbības plāna izstrādi vai tādas vietējās attīstības stratēģijas izstrādi, kas nav Regulas (ES) 2021/1060 32. pantā minētā stratēģija;
 - b) sadarbības kārtējās izmaksas, piemēram koordinators atalgojums;
 - c) īstenojamo darbību izmaksas;
 - d) noieta veicināšanas pasākumu izmaksas;

e) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu sagatavošanas izmaksas.

11. Atbalstu piešķir uz laiku, kas nepārsniedz septiņus gadus.

12. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

7. iedaļa

Lauku apvidu MVU paredzēts atbalsts

55. pants

Atbalsts pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai lauku apvidos

1. Atbalsts pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai lauku apvidos, ko piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja to īsteno pēc tam, kad Komisija apstiprinājusi attiecīgo KLP stratēģisko plānu, un ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts atbilst šādiem diviem nosacījumiem:

a) to saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115 KLP stratēģiskā plāna satvarā piešķir vienā no šādiem veidiem:

i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu;

ii) kā valsts papildfinansējumu ELFLA līdzfinansētam atbalstam;

b) tas ir identisks ar relevanto pasākumu, kas paredzēts a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.

3. Atbalsts sedz:

a) investīcijas visu veidu infrastruktūras izveidošanā, uzlabošanā vai paplašināšanā ar attiecināmajām izmaksām, kas nepārsniedz 2 miljonus EUR ("maza mēroga infrastruktūra"), izņemot investīcijas atjaunīgajā enerģijā, energoefektivitātē un platjoslas infrastruktūrā, kas nav atbalsttiesīgas;

b) investīcijas lauku iedzīvotājiem paredzētu vietējo pamatpakalpojumu, ieskaitot sociālos pakalpojumus, brīvā laika pavadīšanu un kultūru, un ar tiem saistītās infrastruktūras izveidošanā, uzlabošanā un paplašināšanā;

c) investīcijas atpūtas infrastruktūrā, tūrisma informācijā un maza mēroga tūrisma infrastruktūrā, ko izmanto sabiedrība;

d) investīcijas, kas saistītas ar ciematu, lauku ainavu un augstas dabas vērtības teritoriju kultūras un dabas mantojuma uzturēšanu, atjaunošanu un uzlabošanu, arī attiecībā uz sociālekonomiskajiem aspektiem, kā arī ar vidiskuma izpratnes veidošanas darbībām;

e) investīcijas, kuru mērķis ir darbību pārvietošana un ēku vai citu lauku apdzīvotajās vietās vai to tuvumā esošu objektu pārvietošana, lai uzlabotu dzīves kvalitāti apdzīvotajā vietā vai tās vidisko sniegumu.

4. Darbības, uz kurām attiecas 3. punktā minētās investīcijas, īsteno saskaņā ar lauku apvidu pašvaldību un ciematu un to pamatpakalpojumu attīstības plāniem, ja šādi plāni ir izstrādāti, un tās ir saskanīgas ar ikvienu attiecīgo vietējās attīstības stratēģiju. Šādi plāni netiek prasīti attiecībā uz investīcijām, ko atbalsta ar finanšu instrumentiem.

5. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

a) ar lauku apvidiem un to pamatpakalpojumiem un ar augstas dabas vērtības teritorijām saistīto attīstības un pārvaldības plānu izstrādes un atjaunināšanas izmaksas;

b) ar kultūras un dabas mantojumu, lauku ainavām un augstas dabas vērtības teritorijām saistītu pētījumu sagatavošanas izmaksas;

c) izmaksas par investīcijām materiālajos un nemateriālajos aktīvos;

d) ar vidiskuma izpratnes veidošanas darbībām saistītas izmaksas.

Arī kapitalizēto darbu izmaksas var būt attiecināmās izmaksas, kas minētas 3. punkta d) apakšpunktā.

Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata. Atbalstu nepiešķir kā pamatdarbības atbalstu.

6. Attiecībā uz darbībām, kas minētas 3. punkta a)–d) apakšpunktā, atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

Lai nepārsniegtu maksimālo atbalsta intensitāti, attiecībā uz darbībām, kas minētas 3. punkta b), c) un d) apakšpunktā, neto ieņēmumus *ex ante* atskaita no attiecināmajām izmaksām, pamatojoties uz saprātīgām prognozēm vai izmantojot atgūšanas mehānismu. Alternatīvi attiecībā uz atbalstu, kas nepārsniedz 1 miljonu EUR, maksimālo atbalsta intensitāti var noteikt 80 % apmērā no attiecināmajām izmaksām.

7. Attiecībā uz investīcijām, kas minētas 3. punkta e) apakšpunktā, atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām, kas rodas par šādām darbībām, ja darbību pārvietošana vai ēku vai citu objektu pārveidošana sastāv no esošu objektu demontāžas, pārvešanas un atkaluzcelšanas.

Ja darbību pārvietošanas vai ēku vai citu objektu pārveidošanas rezultātā minētie objekti tiek modernizēti vai tiek palielināta ražošanas jauda papildus esošu objektu demontāžai, pārvešanai un atkaluzcelšanai, kas minēta pirmajā daļā, atbalsta intensitāte nepārsniedz maksimālo atbalsta intensitāti, kas noteikta reģionālajā atbalsta kartē, kura ir spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī attiecīgajā apvidū, attiecībā uz izmaksām, kas saistītas ar objektu modernizāciju vai ražošanas jaudas palielināšanu. Esošas ēkas vai objekta vienkāršu aizstāšanu ar jaunu, modernu ēku vai objektu, ja netiek būtiski mainīts saistītais ražošanas process vai tehnoloģija, neuzskata par saistītu ar modernizāciju.

56. pants

Atbalsts jaunuzņēmumiem, kas uzsāk nelauksaimnieciskās darbības lauku apvidos

1. Atbalsts jaunuzņēmumiem, kas uzsāk nelauksaimnieciskās darbības lauku apvidos, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts atbilst šādiem diviem nosacījumiem:

a) to saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115 KLP stratēģiskā plāna satvarā piešķir vienā no šādiem veidiem:

i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu;

ii) kā valsts papildfinansējumu i) punktā minētajam atbalstam;

b) tas ir identisks ar relevanto pasākumu, kas paredzēts a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.

3. Atbalstu piešķir šādu kategoriju labuma guvējiem:

a) lauksaimnieki vai lauku māsaimniecības locekļi lauku apvidos, kuri dažādo darbību, uzsākot nelauksaimnieciskās darbības;

b) lauku apvidu mikrouzņēmumi un mazie uzņēmumi;

c) fiziskas personas lauku apvidos.

4. Ja 3. punkta a) apakšpunktā minētais lauku māsaimniecības loceklis ir juridiska persona vai juridisku personu grupa, tas atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīdī īsteno lauksaimniecisku darbību lauku saimniecībā.

5. Atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir iesniegts darījumdarbības plāns.

Darījumdarbības plānā apraksta:

a) labuma guvēja sākotnējo ekonomisko stāvokli;

b) labuma guvēja jauno darbību attīstīšanas atskaites punktus un mērķrādītājus;

- c) informāciju par labuma guvēja darbību attīstīšanai vajadzīgajām darbībām, piemēram, informāciju par investīcijām, mācībām, konsultācijām.

Darījumdarbības plāna maksimālais ilgums ir pieci gadi.

6. Atbalsta pēdējo daļu izmaksā ar nosacījumu, ka ir pareizi īstenots 5. punktā minētais darījumdarbības plāns. Atbalsta summu dalībvalstis nosaka, ņemot vērā sociālekonomisko situāciju KLP stratēģiskā plāna aptvertajā apgabalā.

7. Atbalsts vienam labuma guvējam nepārsniedz 100 000 EUR.

57. pants

Atbalsts lauksaimnieku jaunai dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās

1. Atbalsts lauksaimnieku jaunai dalībai vai iepriekšējos piecos gados notikušai dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Atbalsts atbilst šādiem diviem nosacījumiem:

a) to saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115 KLP stratēģiskā plāna satvarā piešķir vienā no šādiem veidiem:

- i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu;
- ii) kā valsts papildfinansējumu i) punktā minētajam atbalstam;

b) tas ir identisks ar attiecīgo intervenci, kas paredzēta a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.

3. Atbalstu piešķir jaunai dalībai vienā no šādu veidu kvalitātes shēmām:

a) kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmas, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1151/2012;

b) kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmas, to vidū sertifikācijas shēmas, ko dalībvalstis ir atzinušas par atbilstošām šādiem kritērijiem:

i) saskaņā ar šādām kvalitātes shēmām saražotā galaprodukta specifika izriet no nepārprotama pienākuma garantēt vienu vai vairākus no šādiem aspektiem:

- konkrētas produkta īpašības,
- konkrētu saimniekošanas vai ražošanas metodi,
- galaprodukta kvalitāti, kas ievērojami pārsniedz komerciālo preču standartus attiecībā uz sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselību, dzīvnieku labturību vai vides aizsardzību;

ii) shēma ir atvērta visiem ražotājiem;

iii) shēmā ir iekļautas saistošas galaprodukta specifikācijas, un atbilstību šīm specifikācijām pārbauda publiskās iestādes vai neatkarīga inspekcijas struktūra;

iv) shēma ir pārredzama un nodrošina lauksaimniecības produktu pilnīgu izsekojamību;

c) brīvprātīgas pārtikas produktu sertifikācijas shēmas, ko attiecīgā dalībvalsts ir atzinusi par atbilstošām prasībām, kuras izklāstītas Komisijas paziņojumā "ES labākās prakses pamatnostādnes ar lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem saistītām brīvprātīgās sertifikācijas shēmām" ⁽⁴⁸⁾.

4. Atbalstu piešķir kā ikgadēju stimulējošu maksājumu, kura apjomu nosaka atkarībā no to pastāvīgo izmaksu apjoma, kas izriet no dalības kvalitātes shēmās.

5. Atbalstu piešķir uz laiku, kas nepārsniedz septiņus gadus.

6. Ja sākotnējā dalība kvalitātes shēmā ir sāta pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas, maksimālo septiņu gadu laikposmu samazina par tādu gadu skaitu, kāds pagājis starp šo sākotnējo dalību un atbalsta pieteikuma iesniegšanas laiku.

⁽⁴⁸⁾ OV C 341, 16.12.2010., 5. lpp.

7. Atbalsts vienam labuma guvējam nepārsniedz 3 000 EUR gadā.

58. pants

Atbalsts informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma

1. Atbalsts informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts atbilst šādiem diviem nosacījumiem:
 - a) to saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115 KLP stratēģiskā plāna satvarā piešķir vienā no šādiem veidiem:
 - i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu;
 - ii) kā valsts papildfinansējumu i) punktā minētajam atbalstam;
 - b) tas ir identisks ar relevanto pasākumu, kas paredzēts a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.
3. Atbalstu piešķir ražotāju grupām, kas īsteno informācijas un noieta veicināšanas pasākumus.
4. Atbalstu var saņemt tikai par informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, ko īsteno iekšējā tirgū.
5. Atbalstu piešķir informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma un par kuriem ir piešķirts atbalsts saskaņā ar 57. pantu.
6. Attiecināmās izmaksas ir izmaksas par darbībām, kam piemīt šādas pazīmes:
 - a) tās izstrādātas, lai mudinātu patērētājus iegādāties pārtikas preces vai kokvilnu, uz kuru attiecas kāda no 57. panta 3. punktā minētajām kvalitātes shēmām;
 - b) tās vērs uzmanību uz pārtikas produkta vai kokvilnas īpašībām vai priekšrocībām, jo īpaši uz to kvalitāti, konkrēto ražošanas metodi, augstiem dzīvnieku labturības standartiem un saudzīgu attieksmi pret vidi saistībā ar attiecīgo kvalitātes shēmu.
7. Darbības, kas minētas 6. punktā, nedrīkst mudināt patērētājus iegādāties pārtikas produktus vai kokvilnu to īpašās izcelsmes dēļ, izņemot gadījumus, kad uz tiem attiecas Regulas (ES) Nr. 1151/2012 II sadaļā minētas kvalitātes shēmas.
8. Pārtikas produkta vai kokvilnas izcelsmi drīkst norādīt, ja šai izcelsmes norādei vēstījumā ir pakārtota nozīme.
9. Informācijas un noieta veicināšanas pasākumi, kas saistīti ar konkrētiem uzņēmumiem vai komerciāliem zīmoliem, nav atbalsttiesīgi.
10. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 70 % no attiecināmajām izmaksām.

59. pants

Atbalsts sadarbībai lauku apvidos

1. Atbalsts sadarbībai lauku apvidos ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts atbilst šādiem diviem nosacījumiem:
 - a) to saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115 KLP stratēģiskā plāna satvarā piešķir vienā no šādiem veidiem:
 - i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu;
 - ii) kā valsts papildfinansējumu i) punktā minētajam atbalstam;
 - b) tas ir identisks ar relevanto pasākumu, kas paredzēts a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.

3. Šā panta aptverto veidu sadarbībā ir iesaistīti vismaz divi subjekti, un tajā var būt iesaistīti uzņēmumi, kas darbojas lauksaimniecības nozarē, uzņēmumi, kas darbojas pārtikas ķēdē, un citi dalībnieki, tai skaitā ražotāju grupas, kooperatīvi un starpnozaru organizācijas, ja sadarbība dod labumu lauku apvidiem.
4. Atbalsttiesīga ir šādu veidu sadarbība:
- a) sadarbība starp uzņēmumiem un citiem dalībniekiem, kas minēti šā panta 3. punktā;
 - b) kopu un tīklu veidošana.
5. Atbalstu nepiešķir sadarbībai, kurā iesaistītas tikai pētniecības struktūras.
6. Atbalstu drīkst piešķirt sadarbībai, kas saistīta ar šādām darbībām:
- a) izmēģinājuma projekti;
 - b) jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrāde pārtikas nozarē;
 - c) mazo ekonomikas dalībnieku sadarbība kopīgu darba procesu organizēšanā, iekārtu un resursu kopīgā izmantošanā un ar lauku tūrisma saistītu tūrisma pakalpojumu attīstībā un/vai tirgvedībā;
 - d) piegādes ķēdes dalībnieku horizontāla un vertikāla sadarbība ar mērķi izveidot un attīstīt īsas piegādes ķēdes un vietējos tirgus;
 - e) vietējā kontekstā veikti noieta veicināšanas pasākumi, kas saistīti ar īsu piegādes ķēžu un vietējo tirgu attīstību;
 - f) kolektīva rīcība, ko veic, lai mīkstinātu klimata pārmaiņas vai pielāgotos tām;
 - g) kopīga pieeja vidiskiem projektiem un pašreizējām vidiskajām praksēm, ieskaitot ūdens resursu efektīvu apsaimniekošanu, atjaunīgās enerģijas izmantošanu un lauksaimniecības ainavu saglabāšanu;
 - h) piegādes ķēdes dalībnieku horizontāla un vertikāla sadarbība tādas biomasas ilgtspējīgā nodrošināšanā, kas paredzēta izmantošanai pārtikas un enerģijas ražošanā un rūpnieciskos procesos;
 - i) tādu vietējās attīstības stratēģiju īstenošana, kuras Regulas (ES) Nr. 1303/2013 2. panta 19. punktā nav definētas un palīdz sasniegt vienu vai vairākas Savienības lauku attīstības prioritātes, jo īpaši tad, ja tās īsteno publisko un privāto partneru grupas, kas nav noteiktas Regulas (ES) Nr. 1303/2013 32. panta 2. punkta b) apakšpunktā;
 - j) lauksaimniecības darbību dažādošana, uzsākot darbības, kas saistītas ar veselības aprūpi, sociālo integrāciju, kopienas atbalstītu lauksaimniecību un izglītošanu vides un pārtikas jautājumos;
 - k) viedo ciematu stratēģiju īstenošana.
7. Atbalstu piešķir tikai jauniem sadarbības veidiem, pie kuriem tiek pieskaitīta arī esoša sadarbība, ja tiek uzsākta jauna darbība.
8. Atbalstu izmēģinājuma projektiem, kas minēti 6. punkta a) apakšpunktā, un jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei pārtikas nozarē, kas minēta 6. punkta b) apakšpunktā, drīkst piešķirt arī individuāliem dalībniekiem, ja šāda iespēja ir paredzēta nacionālajos stratēģiskajos plānos. Individuālu dalībnieku īstenoto 6. punkta a) apakšpunktā minēto izmēģinājuma projektu un 6. punkta b) apakšpunktā minēto darbību rezultātus izplata.
9. Atbalstu īsu piegādes ķēžu izveidošanai un attīstīšanai, kas minēta 6. punkta d) un e) apakšpunktā, piešķir tikai tādām piegādes ķēdēm, kurās starp lauksaimnieku un patērētāju nav vairāk kā viens starpnieks.
10. Šajā pantā paredzētais atbalsts atbilst Regulas (ES) Nr. 1308/2013 206.–210.a pantam.
11. Atbalstu piešķir uz laiku, kas nepārsniedz septiņus gadus.

12. Attiecināmas ir šādas izmaksas:

- a) izmaksas, kas saistītas ar sagatavošanās atbalstu, spēju veidošanu, mācībām un tīklošanos nolūkā sagatavot un īstenot sadarbības projektu;
- b) izmaksas par attiecīgā apgabala izpēti, priekšizpēti un darījumdarbības plāna izstrādi vai tādas vietējās attīstības stratēģijas izstrādi, kas nav Regulas (ES) 2021/1060 32. pantā minēta stratēģija;
- c) izmaksas par attiecīgā apgabala iedzīvīnāšanu, lai būtu iespējams īstenot kolektīvu teritoriālo projektu; kopu gadījumā iedzīvīnāšana var aptvert arī dalībnieku tīklu veidošanu un jaunu dalībnieku piesaistīšanu;
- d) sadarbības kārtējās izmaksas, piemēram koordinators atalgojums;
- e) konkrētu projektu tiešās izmaksas, kas saistītas ar darījumdarbības plāna, vidiska plāna, vietējās attīstības stratēģijas, kas nav Regulas (ES) 2021/1060 32. pantā minēta stratēģija, vai citu uz inovāciju vērstu darbību, tai skaitā testēšanas, īstenošanu;
- f) noieta veicināšanas pasākumu izmaksas.

13. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

14. Šā panta 12. punkta e) apakšpunktā paredzētās tiešās izmaksas nepārsniedz investīciju atbalsta attiecināmās izmaksas un atbilst Regulas (ES) Nr. 651/2014 atbilstošajos pantos un šīs regulas relevantajos pantos noteiktajiem nosacījumiem, arī konkrētajiem nosacījumiem par paziņošanas robežvērtībām.

60. pants

Atbalsts SVVA projektiem

1. Atbalsts par izmaksām, kas rodas MVU, kuri piedalās SVVA projektos, kas minēti Regulas (ES) 2021/1060 31. pantā un noteikti par LEADER vietējās attīstības projektiem ELFLA satvarā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

Atbalsts šā panta 3. punktā minēto projektu izmaksām, kas rodas pašvaldībām, kuras piedalās SVVA projektos, kas minēti Regulas (ES) 2021/1060 31. pantā un noteikti par LEADER vietējās attīstības projektiem Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai satvarā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Attiecināmās izmaksas ir šādas SVVA projektu izmaksas:

- a) izmaksas, kas saistītas ar sagatavošanās atbalstu, spēju veidošanu, mācībām un tīklošanos nolūkā sagatavot un īstenot SVVA stratēģiju;
- b) apstiprināto darbību īstenošana;
- c) sadarbības pasākumu sagatavošanas un īstenošanas izmaksas;
- d) kārtējās izmaksas, kas saistītas ar SVVA stratēģijas īstenošanas pārvaldību;
- e) izmaksas par SVVA stratēģijas iedzīvīnāšanu nolūkā atvieglot ieinteresēto personu viedokļu apmaiņu, lai sniegtu informāciju un popularizētu stratēģiju un projektus, un palīdzēt potenciālajiem labuma guvējiem darbību izstrādē un pieteikumu sagatavošanā.

3. Par 1. punktā minētajām izmaksām, kas rodas pašvaldībām, kuras piedalās SVVA projektos, ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šo pantu, ja projektus īsteno vienā vai vairākās no šādām jomām:

- a) pētniecība, izstrāde un inovācija;
- b) vide;

- c) nodarbinātība un apmācība;
- d) kultūras un mantojuma saglabāšana;
- e) mežsaimniecība;
- f) Līguma I pielikumā neminētu pārtikas produktu popularizēšana;
- g) sports.

4. Atbalsta intensitāte nepārsniedz maksimālās atbalsta likmes, kas katra veida darbībām paredzētas Regulā (ES) 2021/2115.

61. pants

Ierobežotas atbalsta summas SVVA projektiem

1. Atbalsts uzņēmumiem, kas piedalās 60. panta 1. punktā minētajos SVVA projektos vai gūst labumu no tiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

Atbalsts pašvaldībām, kas piedalās 60. panta 1. punktā minētajos SVVA projektos vai gūst labumu no tiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šajā pantā un šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Par 1. punktā minētajām izmaksām, kas rodas pašvaldībām, kuras piedalās SVVA projektos, ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šo pantu, ja projektus īsteno vienā vai vairākās no šādām jomām:

- a) pētniecība, izstrāde un inovācija;
- b) vide;
- c) nodarbinātība un apmācība;
- d) kultūras un mantojuma saglabāšana;
- e) mežsaimniecība;
- f) Līguma I pielikumā neminētu pārtikas produktu popularizēšana;
- g) sports.

3. Atbalsta kopsumma, ko saskaņā ar šo pantu piešķir vienam SVVA projektam, nepārsniedz 200 000 EUR.

IV NODAĻA

Pārejas un nobeiguma noteikumi

62. pants

Regulas (ES) Nr. 702/2014 aizstāšana un piemērošanas turpināšana

1. Regulas (ES) Nr. 702/2014 52. pants noteic, ka minēto regulu piemēro līdz 2022. gada 31. decembrim. Šī regula aizstās Regulu (ES) Nr. 702/2014, tiklīdz tā zaudēs spēku.

2. Tomēr atbalstam, kas piešķirts, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 ⁽⁴⁹⁾, Regula (ES) Nr. 702/2014 izklāstītos noteikumus turpina piemērot līdz 2025. gada 31. decembrim.

63. pants

Pārejas noteikumi

1. Šo regulu piemēro individuālam atbalstam, kas piešķirts pirms šīs regulas spēkā stāšanās dienas, ja individuālais atbalsts atbilst visiem šīs regulas nosacījumiem, izņemot 9. pantu.

⁽⁴⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.).

2. Ikvienu atbalstu, kas no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības nav atbrīvots, Komisija novērtē saskaņā ar 2023. gada pamatnostādņēm un jebkuriem citiem relevantiem satvariem, pamatnostādņēm un paziņojumiem.

3. Ikviens individuāls atbalsts, kas pirms 2023. gada 1. janvāra piešķirts, pamatojoties uz regulu, kura pieņemta, ievērojot Regulas (ES) 2015/1588 1. pantu, un bijusi spēkā atbalsta piešķiršanas laikā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības.

4. Šīs regulas spēkā esības periodam beidzoties, visām atbalsta shēmām, kurām piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu, atbrīvojums paliek spēkā vēl uz sešus mēnešus ilgu pielāgošanās periodu.

Atkāpjoties no pirmās daļas, šīs regulas spēkā esības perioda beigās atbalsta shēmām, kas ietilpst Regulas (ES) 2021/2115 darbības jomā un ko līdzfinansē no ELFLA vai ar šādiem līdzfinansētiem pasākumiem domātu valsts papildfinansējumu, atbrīvojums paliek spēkā visā plānošanas periodā saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115.

64. pants

Šī regula stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī.

To piemēro no 2023. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 14. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

MVU definīcija

1. pants

Uzņēmums

Par uzņēmumu uzskata ikvienu subjektu, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no tā juridiskās formas. Tas jo īpaši ietver pašnodarbinātas personas un ģimenes uzņēmumus, kas nodarbojas ar amatniecību vai veic citu darbību, un personālsabiedrības vai apvienības, kas regulāri veic saimniecisko darbību.

2. pants

Darbinieku skaits un finansiālās robežvērtības, pēc kurām nosaka uzņēmumu kategorijas

1. Mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) kategorijā ietilpst uzņēmumi, kuri nodarbina mazāk nekā 250 darbinieku un kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus EUR un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 43 miljonus EUR.
2. MVU kategorijā mazu uzņēmumu definē kā uzņēmumu, kurš nodarbina mazāk nekā 50 darbinieku un kura gada apgrozījums un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 10 miljonus EUR.
3. MVU kategorijā mikrouzņēmumu definē kā uzņēmumu, kurš nodarbina mazāk nekā 10 darbinieku un kura gada apgrozījums un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 2 miljonus EUR.

3. pants

Uzņēmumu veidi, ko ņem vērā, aprēķinot darbinieku skaitu un finanšu rādītājus

1. "Autonoms uzņēmums" ir jebkurš uzņēmums, kas nav klasificējams kā partneruzņēmums 2. punkta nozīmē vai kā saistīts uzņēmums 3. punkta nozīmē.
2. "Partneruzņēmumi" ir visi uzņēmumi, kas nav klasificējami kā saistīti uzņēmumi 3. punkta nozīmē un starp kuriem pastāv šādas attiecības: uzņēmums (augšupējs uzņēmums) viens pats vai kopā ar vienu vai vairākiem saistītiem uzņēmumiem 3. punkta nozīmē pārvalda 25 % vai vairāk kapitāla vai balsstiesību citā uzņēmumā (leļupējā uzņēmumā).

Tomēr uzņēmumu var klasificēt kā autonomu, tātad kā uzņēmumu, kam nav partneruzņēmumu, pat ja ir sasniegta vai pārsniegta šī 25 % robežvērtība, ko nodrošina turpmāk norādītie ieguldītāji, ja vien šie ieguldītāji atsevišķi vai kopā 3. punkta nozīmē nav saistīti ar attiecīgo uzņēmumu:

- a) atklātas ieguldījumu sabiedrības, riska kapitāla sabiedrības, privātpersonas vai privātpersonu grupas, kas regulāri veic riska kapitālieguldījumus un iegulda pašu kapitālu ("uzņēmējdarbības mecenāti") uzņēmumos, kurus nekotē biržā, ja vien minēto uzņēmējdarbības mecenātu kopējās investīcijas vienā uzņēmumā nesasniedz 1 250 000 EUR;
- b) augstskolas vai bezpeļņas pētniecības centri;
- c) institucionālie ieguldītāji, to vidū reģionālās attīstības fondi;
- d) autonomas pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem EUR un iedzīvotāju skaits mazāks par 5 000.

3. "Saistīti uzņēmumi" ir uzņēmumi, kuru starpā pastāv kādas no tālāk norādītajām attiecībām:

- a) uzņēmumam ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
- b) uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atlaist pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu vairākumu citā uzņēmumā;
- c) uzņēmumam ir tiesības īstenot noteicošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar tā dibināšanas līguma klauzulu vai statūtiem;

- d) uzņēmums, kas ir cita uzņēmuma akcionārs vai dalībnieks, vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā uzņēmumā saskaņā ar vienošanos, kas panākta ar pārējiem uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem.

Pieņemts uzskatīt, ka noteicoša ietekme nepastāv, ja 2. punkta otrajā daļā norādītie ieguldītāji tieši vai netieši neiesaistās attiecīgā uzņēmuma pārvaldīšanā, neskarot viņu kā akcionāru tiesības.

Uzņēmumi, kurus saista kādas no pirmajā daļā aplūkotajām attiecībām, ko nodrošina viens vai vairāki citi uzņēmumi vai kāds no 2. punktā minētajiem ieguldītājiem, arī ir uzskatāmi par saistītiem.

Uzņēmumi, kurus saista kādas no šīm attiecībām, ko nodrošina fiziska persona vai fizisku personu grupa, kuras darbojas kopīgi, arī ir uzskatāmi par saistītiem uzņēmumiem, ja tie pilnīgi vai daļēji darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū vai blakustirgos.

Par "blakustirgu" uzskata produkta vai pakalpojuma tirgu, kas ir tieši augšupējs vai lejupējs no konkrētā tirgus.

4. Izņemot 2. punkta otrajā daļā minētos gadījumus, uzņēmums nav uzskatāms par MVU, ja 25 % vai vairāk tā kapitāla vai balsstiesību kopā vai atsevišķi tieši vai netieši kontrolē viena vai vairākas publiskas struktūras.

5. Savu autonoma uzņēmuma, partneruzņēmuma vai saistīta uzņēmuma statusu uzņēmums var apliecināt, norādot datus par 2. punktā noteiktajām robežvērtībām. Šādu apliecinājumu var sniegt pat tad, ja kapitāls ir sadalīts tā, ka nav iespējams precīzi noteikt, kas to pārvalda, un šajā gadījumā uzņēmums var labā ticībā paziņot, ka tas var likumīgi uzskatīt, ka tā 25 % daļa vai lielāka daļa nepieder kādam atsevišķam uzņēmumam vai savstarpēji saistītiem uzņēmumiem. Šādi apliecinājumi neskar pārbaudes un apstākļu noskaidrošanu, kas paredzēta attiecīgo valstu un Savienības noteikumos.

4. pants

Dati, ko izmanto darbinieku skaita un finanšu līdzekļu, kā arī atsaucē perioda noteikšanai

1. Dati, ko izmanto, lai noteiktu darbinieku skaitu un finanšu līdzekļus, attiecas uz pēdējo apstiprināto pārskata periodu un ir aprēķināti, par pamatu ņemot gadu. Tos ņem vērā, sākot no pārskata slēgšanas dienas. Apgrozījuma summu aprēķina bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) un citiem netiešajiem nodokļiem.

2. Ja, ņemot par pamatu gadu, pārskatu slēgšanas dienā atklājas, ka 2. pantā norādītā darbinieku skaita vai finanšu robežvērtība ir pārsniegta vai nav sasniegta, tas nenozīmē, ka uzņēmums zaudēs vai iegūs vidējā, mazā uzņēmuma vai mikrouzņēmuma statusu, ja vien šīs robežvērtības nav pārsniegtas divos pārskata periodos pēc kārtas.

3. Jaunizveidotiem uzņēmumiem, kuru pārskati vēl nav apstiprināti, izmantojamos datus iegūst no labticīgām aptuvenām aplēsēm, kas veiktas finanšu gada laikā.

5. pants

Darbinieku skaits

Darbinieku skaits atbilst gada darba vienībām (GDV), tas ir, to personu skaitam, kas attiecīgajā uzņēmumā vai tā norīkojumā ir strādājušas pilnas slodzes darbu visa attiecīgā atsaucē gada garumā. To personu darbu, kas nav nostrādājušas pilnu gadu, un to, kas veikušas nepilnas slodzes darbu, neatkarīgi no tā ilguma, kā arī sezonas darba ņēmēju darbu aprēķina GDV daļās. Darbinieku skaitā ietilpst:

- a) algoti darbinieki;
- b) personas, kas strādā pakļautajā uzņēmumā un ir pielīdzināmas algotiem darbiniekiem saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem;
- c) īpašnieki vadītāji;

d) partneri, kas pastāvīgi piedalās uzņēmuma darbā un no uzņēmuma gūst finansiālas priekšrocības.

Mācekļi vai izglītojamie, kam ir mācekļa vai arodmācību līgums, darbinieku skaitā neietilpst. Maternitātes vai bērna kopšanas atvaļinājuma ilgums netiek ņemts vērā.

6. pants

Uzņēmuma datu noteikšana

1. Datus par autonomu uzņēmumu, to vidū darbinieku skaitu, nosaka, pamatojoties tikai un vienīgi uz minētā uzņēmuma pārskatiem.

2. Datus par uzņēmumu, tostarp darbinieku skaitu, kam ir partneruzņēmumi vai saistīti uzņēmumi, nosaka, balstoties uz uzņēmuma pārskatiem un citiem datiem vai, ja tādi pastāv, uz konsolidētajiem uzņēmuma pārskatiem vai konsolidētajiem pārskatiem, kuros uzņēmums iekļauts konsolidācijas rezultātā.

Datus, kas minēti pirmajā daļā, papildina ar datiem par attiecīgā uzņēmuma partneruzņēmumiem, kas atrodas tieši augšup vai lejup no tā. Datus agregē proporcionāli līdzdalības procentiem kapitālā vai balsstiesībām (ņem vērā lielāko procentuālo īpatsvaru). Savstarpējas līdzdalības gadījumā ņem vērā lielāko procentuālo īpatsvaru.

Pirmajā un otrajā daļā minētajiem datiem pievieno 100 % datu par jebkuru uzņēmumu, kas ir tieši vai netieši saistīts ar attiecīgo uzņēmumu, ja šie dati vēl nav iekļauti konsolidētajos pārskatos.

3. Šā panta 2. punkta piemērošanas vajadzībām datus par attiecīgā uzņēmuma partneruzņēmumiem iegūst no pārskatiem un pārējiem datiem, ja tie pastāv konsolidētā veidā. Tiem pievieno 100 % datu par uzņēmumiem, kas saistīti ar šiem partneruzņēmumiem, ja vien to pārskata dati jau nav iekļauti konsolidācijas ceļā.

Tā paša 2. punkta piemērošanas vajadzībām dati par uzņēmumiem, kas saistīti ar attiecīgo uzņēmumu, ir iegūstami no pārskatiem un citiem datiem, ja tie pastāv konsolidētā veidā. Tos proporcionāli papildina ar datiem par šāda saistītā uzņēmuma jebkuru iespējamo partneruzņēmumu, kas ir tam tieši augšupējs vai lejupējs, ja tie vēl nav iekļauti konsolidētajos pārskatos proporcionāli līdzdalībai, kas ir vismaz proporcionāla 2. punkta otrajā daļā norādītajam procentuālajam īpatsvaram.

4. Ja konsolidētajos pārskatos nav uzrādīti dati par konkrēta uzņēmuma darbinieku skaitu, šos skaitļus aprēķina, proporcionāli agregējot datus par tā partneruzņēmumiem un papildinot tos ar datiem par uzņēmumiem, ar kuriem attiecīgais uzņēmums ir saistīts.

II PIELIKUMS

Informācija, kāda par valsts atbalstu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šīs regulas nosacījumiem, jāsniedz, izmantojot Komisijas izveidoto IT lietotni, kā noteikts 11. pantā

I DAĻA

Atbalsta atsaucē numurs	(aizpilda Komisija)	
Dalībvalsts		
Dalībvalsts atsaucē numurs		
Reģions	Reģiona (reģionu) nosaukums (NUTS ⁽¹⁾) 	Reģionālā atbalsta statuss ⁽²⁾ ☐ Tālākie reģioni ☐ Egejas jūras nelielās salas ☐ Cits
Piešķirējietāde	Nosaukums	
	Pasta adrese	
	Tīmekļa adrese	
Atbalsta pasākuma nosaukums		
Valsts līmeņa juridiskais pamats (atsauce uz relevanto valsts oficiālo publikāciju)		
Tīmekļa saite uz atbalsta pasākuma pilno tekstu		
Pasākuma veids	☐ Shēma	
	☐ Ad hoc atbalsts	Labuma guvēja vārds/nosaukums un grupa ⁽³⁾ , pie kuras tas pieder
Spēkā esošas atbalsta shēmas vai ad hoc atbalsta grozījums		Komisijas piešķirtais atbalsta atsaucē numurs
	☐ Pagarinājums	
	☐ Izmaiņas	
Ilgums ⁽⁴⁾	☐ Shēma	dd.mm.gggg. līdz dd.mm.gggg.

Piešķiršanas datums	☐ <i>Ad hoc</i> atbalsts	dd.mm.gggg.
Attiecīgā ekonomikas nozare (nozares)	☐ Norādīt NACE grupas līmenī ⁽⁵⁾	
Labuma guvēja veids	☐ MVU	
	☐ Lielie uzņēmumi	
Budžets	<i>Shēma</i> : kopējā summa ⁽⁶⁾ valsts valūtā ... (pilnas summas)	
	<i>Ad hoc atbalsts</i> : kopējā summa ⁽⁷⁾ valsts valūtā ... (pilnas summas)	
	☐ Garantijas ⁽⁸⁾	Valsts valūta ... (pilnas summas)
Atbalsta instruments	☐ Dotācija / procentu likmes subsīdija	
	☐ Subsidēti pakalpojumi	
	☐ Aizdevums / atmaksājams avanss	
	☐ Garantija (attiecīgā gadījumā ar atsauci uz Komisijas lēmumu ⁽⁹⁾)	
	☐ Nodokļu atvieglojums vai atbrīvojums no nodokļiem	
	☐ Cits (precizēt) Norādīt, kurai kategorijai atbalsta instruments iedarbības/funkcionālā ziņā atbilst vislabāk: ☐ Dotācija ☐ Aizdevums ☐ Nodrošinājums ☐ Nodokļu atvieglojums	

☐ Ja piešķirts ES fondu līdzfinansējums	ES fonda (fondu) nosaukums:	ES finansējuma summa (no katra ES fonda)	Valsts valūta ... (pilnas summas)
--	---	---	--

(¹) NUTS – statistiski teritoriālo vienību klasifikācija. Parasti norāda 2. līmeņa reģionu.
 (²) Norādiet, vai atbalsts ir piešķirts par labu uzņēmumam, kas darbojas vienā no norādītajiem apgabaliem. Pretējā gadījumā atzīmējiet lodziņu "Cits".
 (³) Līgumā noteikto konkurences noteikumu un šīs regulas piemērošanas vajadzībām uzņēmums neatkarīgi no tā juridiskā statusa un finansēšanas veida ir ikviens subjekts, kas veic saimniecisko darbību. Tiesa ir nolēmusi, ka subjekti, kurus (uz juridiska pamata vai *de facto*) kontrolē tas pats subjekts, būtu jāuzskata par vienu uzņēmumu.
 (⁴) Periods, uz kādu piešķirējietāde var apņemties piešķirt atbalstu.
 (⁵) NACE 2. red. – saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā. Parasti nozari norāda grupas līmenī.
 (⁶) Atbalsta shēmas gadījumā: norādīt plānotā budžeta kopējo summu saskaņā ar shēmu vai nodokļu zaudējuma novērtējumu visā darbības laikā par visiem atbalsta instrumentiem, ko aptver šī shēma.
 (⁷) *Ad hoc* atbalsta piešķiršanas gadījumā: norādīt kopējo atbalsta summu vai nodokļu zaudējumu.
 (⁸) Attiecībā uz garantijām norādīt maksimālo garantēto aizdevumu summu.
 (⁹) Attiecīgā gadījumā atsauc uz Komisijas lēmumu, ar kuru apstiprina dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanas metodiku, saskaņā ar šīs regulas 5. panta 3. punkta c) apakšpunkta ii) punktu.

II DAĻA

Jāsniedz, izmantojot Komisijas izveidoto elektroniskās paziņošanas sistēmu, kā noteikts 11. pantā

Norādīt LGAR noteikumu, saskaņā ar kuru tiek īstenots konkrētais atbalsta pasākums.

Primārie mērķi (<i>Iespējami vairāki mērķi; tādā gadījumā norāda visus mērķus</i>)	Atbalsta maksimālā intensitāte (%)	Atbalsta maksimālā summa valsts valūtā (pilnas summas)
☐ Atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās (14. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimniecības zemes konsolidācijai (15. pants)		
☐ Atbalsts ar lauku saimniecības ēku pārvietošanu saistītām investīcijām (16. pants)		
☐ Atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību saistītām investīcijām (17. pants)		
☐ Darbības uzsākšanas atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem un atbalsts lauksaimniecisku darbību uzsākšanai (18. pants)		
☐ Darbības uzsākšanas atbalsts lauksaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām (19. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimniecības produktu ražotāju dalībai kvalitātes shēmās (20. pants)		
☐ Atbalsts zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām (21. pants)		

☐ Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem (22. pants)		
☐ Atbalsts aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā (23. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimniecības produktu noieta veicināšanas pasākumiem (24. pants)		
☐ Atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofai pielūdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītu kaitējumu (25. pants)		
	Dabas katastrofai pielūdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu veids:	☐ sals ☐ vētra ☐ krusa ☐ ledus ☐ spēcīgs vai ilgstošs lietus ☐ viesuļvētra ☐ ilgstošs sausums ☐ cits Norādīt:
	Notikuma datums:	dd.mm.gggg. līdz dd.mm.gggg.
☐ Atbalsts, kura mērķis ir segt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas, un atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarītu kaitējumu (26. pants)		
☐ Atbalsts lopkopības nozarei un atbalsts par kritušajiem dzīvniekiem (27. pants)		
☐ Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai un finansiālām iemaksām kopfondos (28. pants)		
☐ Atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu (29. pants)		
☐ Atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai lauksaimniecībā (30. pants)		
☐ Atbalsts par dzīvnieku labturības saistībām (31. pants)		
☐ Atbalsts sadarbībai lauksaimniecības nozarē (32. pants)		
☐ Atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar <i>Natura 2000</i> (33. pants)		

☐ Atbalsts par agrovīdēs saistībām (34. pants)		
☐ Atbalsts bioloģiskajai lauksaimniecībai (35. pants)		
☐ Atbalsts lauku saimniecībās vai mežos esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām (36. pants)		
☐ Atbalsts, kura mērķis ir atļūdzināt dabas katastrofu nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē (37. pants)	Dabas katastrofas veids:	☐ zemestrīce ☐ lavīna ☐ zemes nogrūvums ☐ plūdi ☐ virpuļviesulis ☐ viesuļvētra ☐ vulkāna izvirdums ☐ dabas ugunsgrēks ☐ cits Norādīt:
	Dabas katastrofas datums:	dd.mm.gggg. līdz dd.mm.gggg.
☐ Atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē (38. pants)		
☐ Atbalsts par izmaksām, kas rodas uzņēmumiem, kuri piedalās EIP darbības grupu projektos (39. pants)		
☐ Ierobežotas atbalsta summas uzņēmumiem, kas gūst labumu no EIP darbības grupu projektiem (40. pants)		
☐ Atbalsts pirmreizējai apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei (41. pants)		
☐ Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām (42. pants)		
☐ Atbalsts meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc postījumiem (43. pants)		
☐ Atbalsts meža ekosistēmu izturēspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām (44. pants)		
☐ Atbalsts par platībatkarīgiem traucēkļiem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām (45. pants)		

☐ Atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai (46. pants)		
☐ Atbalsts mežsaimniecības nozarē īstenotām zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām (47. pants)		
☐ Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē (48. pants)		
☐ Atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā (49. pants)		
☐ Atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā (50. pants)		
☐ Atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai mežsaimniecībā (51. pants)		
☐ Darbības uzsākšanas atbalsts mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām (52. pants)		
☐ Atbalsts mežsaimniecības zemes konsolidācijai (53. pants)		
☐ Atbalsts sadarbībai mežsaimniecības nozarē (54. pants)		
☐ Atbalsts pamatpakalpojumiem un infrastruktūrai lauku apvidos (55. pants)		
☐ Atbalsts jaunuzņēmumiem, kas uzsāk nelauksaimnieciskās darbības lauku apvidos (56. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimnieku jaunai dalībai kokvilnas vai pārtikas produktu kvalitātes shēmās (57. pants)		
☐ Atbalsts informēšanas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma (58. pants)		
☐ Atbalsts sadarbībai lauku apvidos (59. pants)		
☐ Atbalsts SVVA projektiem (60. pants)		
☐ Ierobežotas atbalsta summas SVVA projektiem (61. pants)		

III PIELIKUMS

Noteikumi par 9. panta 1. punktā minētās informācijas publicēšanu

Dalībvalstis savu visaptverošo valsts atbalsta tīmekļa vietni, kurā publicējama 9. panta 1. punktā minētā informācija, organizē tādā veidā, lai minētajai informācijai varētu viegli piekļūt. Informāciju publicē izklājlapas datu formātā, kas dod iespēju datus meklēt, izgūt un viegli publicēt internetā, piemēram, CSV vai XML formātā. Visas ieinteresētās personas valsts atbalsta tīmekļa vietnei var piekļūt bez ierobežojumiem. Lai valsts atbalsta tīmekļa vietnei piekļūtu, lietotājam nav iepriekš jāreģistrējas.

Kā noteikts 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā, par individuālā atbalsta piešķirumiem publicē šādu informāciju:

- a) atsaucē uz atbalsta identifikācijas numuru ⁽¹⁾;
- b) labuma guvēja identifikators ⁽²⁾,
- c) uzņēmuma tips (MVU / liels uzņēmums) atbalsta piešķiršanas dienā;
- d) reģions, kurā atrodas labuma guvējs un kuru norāda NUTS II līmenī ⁽³⁾, un attiecīgā gadījumā norāde par to, vai tie tālākie reģioni vai Egejas jūras nelielās salas;
- e) saimnieciskās darbības nozare NACE grupas līmenī ⁽⁴⁾;
- f) atbalsta instruments, izteikts ar pilnu summu valūtā ⁽⁵⁾;
- g) atbalsta instruments ⁽⁶⁾ (dotācija / procentu likmju subsīdija, aizdevums / atmaksājams avanss / atmaksājama dotācija, garantija, nodokļu atvieglojums vai atbrīvojums no nodokļiem, riska finansējums, cits (konkretizēt));
- h) atbalsta piešķiršanas datums;
- i) atbalsta mērķis ⁽⁷⁾;
- j) piešķirējstāde.

⁽¹⁾ Komisija noteikusi saskaņā ar procedūru, kas minēta šīs regulas 9. panta 1. punktā.

⁽²⁾ Nemot vērā likumīgo ieinteresētību pārredzamībā ar mērķi sniegt informāciju sabiedrībai un vajadzību pēc pārredzamības izsvērusi pret datu aizsardzības noteikumus paredzētajām tiesībām, Komisija secina, ka atbalsta labuma guvēja vārda/nosaukuma publicēšana, ja atbalsta labuma guvējs ir fiziska persona vai juridiska persona, kuras nosaukumā ir fizisku personu vārdi, ir pamatota (sk. C-92/09 *Volker und Markus Schecke un Eifert* 53. punktu), ņemot vērā Regulas (ES) 2016/679 49. panta 1. punkta g) apakšpunktu. Pārredzamības noteikumu mērķis ir panākt labāku atbilstību, lielāku pārskatatbildību, salīdzinošo izvērtēšanu un galu galā rezultātīvākus publiskos tēriņus. Šis mērķis prevalē pār publisko atbalstu saņemšo fizisko personu datu aizsardzības tiesībām.

⁽³⁾ NUTS – statistiski teritoriālo vienību klasifikācija. Parasti norāda 2. līmeņa reģionu.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1893/2006 (2006. gada 20. decembris), ar ko izveido NACE saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju (OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Bruto dotācijas ekvivalents.

⁽⁶⁾ Ja atbalstu piešķir, izmantojot vairākus atbalsta instrumentus, norāda ar katru atbalsta instrumentu sniegtā atbalsta apjomu.

⁽⁷⁾ Ja atbalstam ir vairāki mērķi, norāda katram mērķim paredzētā atbalsta apjomu.